Primorski DNEVNIK

Št. 93 (15.195) leto LI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

SREDA, 5. APRILA 1995

CISALPINA GESTIONI S.p.A.
investicijski skladi
pri
BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Odpraviti bo treba nevidni oklep

VLASTA BERNARD

V zadnjih letih se je bilo močno razširilo prepričanje (ali tudi samo upanje), da bo padec berlinskega zidu tudi Trstu odprl rožnato perspektivo razcveta, kakršnega se še vedno melanholično spominja iz svoje cesarske preteklosti. Mnogi so mislili, da bo evropska integracija končno pomagala odpraviti »zgodovinsko krivico«, ki jo je mesto utrpelo z izgubo svojega zaledja po zadnji vojni in mu avtomatično vrnila vlogo gospodarskega in kulturnega središča podonavsko-jadranskega dela Evrope. Od takrat, ko so se taka upanja zbudila, je minilo kar nekaj let in nič ne kaže, da bi se vsaj začela uresničevati. Nasprotno, v zadnjih dveh letih je Trst izgubil več kot pet tisoč delovnih mest, večino v industriji, brezposelnost pa je od 8, 7 narasla na 12 odstotkov. Presahnila je namreč radodarna pomoč, s katero je Rim podpiral to obmejno mesto, usiha še nedolgo cvetoča mala trgovina z vzhodnimi sosedi, v krizi je zunanjetrgovinska menjava z balkanskimi državami in še bi lahko naštevali.

Tisti, ki so upali v čudežni učinek sproščanja meja, so najbrž spregledali dejstvo, da so že 30 let živeli ob odprti meji, ki je Trstu prinašala bogastvo, a ga je ta sproti zapravljal, ne da bi si z njim zagotovil kapital za prihodnost. Tako se zdaj zaskrbljeno sprašujejo, zakaj se Slovenija raje ozira na na sever kot na zahod, zakaj v Ljubljani pogosteje srečaš lombardskega kot tržaškega podjetnika.

Kljub temu, da je mesto v osrčju širšega območja, ki se hitro razvija tako na njegovem zahodu kot na vzhodu, ga oklepa nek neviden obroč nezmožnosti ali nesposobnosti, da bi se tudi sam vključil v ta razvoj. Po mnenju strokovnjakov, ki so skupaj s pokrajinsko komisarsko upravo pripravili 3. gospodarsko konferenco, je prav to problem, ki je vreden najgloblјega premisleka in kritične analize razlogov za tak položaj. Po tem, kar je bilo včeraj na Pomorski postaji slišati od politikov, si ni veliko obetati, zato pa so toliko bolj spodbudni nameni tistih - in ti so bili v večini - ki ne sprejemajo več dušečega pritiska političnih zdrah na gospodarstvo in razvojne možnosti tega mesta.

Ljubljana: odložili razpravo o frekvencah koprske TV

LJUBLJANA- Člani kolegija državnega zbora so včeraj govorili o predlogu 23 poslancev za sklic izredne seje, na kateri bi razpravljali o problematiki vidnosti in slišnosti televizijskega in radijskega signala RTV Koper-Capodistria in TV Slovenija 1 na območju Primorske ter v zamejstvu na območjih, kjer živi slovenska manjšina v Italiji. Jožef Skolč je ugotovil, da problematika sicer zahteva vso pozornost, vendar gradivo ni pripravljeno v skladu s pristojnostmi zbora. Zato je predlagal, naj ga dopolnijo. Člani kolegija so menili, da bi morali spregovoriti o vidnosti in slišnosti signalov v celotnem zamejstvu. Za reševanje problematike sta v prvi vrsti pristojna RTV in vlada, zbor pa lahko to upošteva pri sprejemanju letošnjega proračuna.

Ukradli avto v Neaplju? Zavarovalnica ne plača!

DUNAJ - Avstrijsko vrhovno sodišče je te dni objavilo razsodbo, ki je res na robu ne toliko zakonitosti kot zdrave pameti. Obravnavalo je priziv nekega avstrijskega turista zoper sklep njegove zavarovalnice, da mu ne izplača odškodnine za avto, ki so mu ga ukradli v Neaplju. Potovati z avtom v Neapelj, je menilo vrhovno sodišče, je malomarnost in torej zavarovalnica oškodovancu ni dolžna plačati odškodnine.

Razsodba je, kot je bilo pričakovati, v Neaplju povzročila veliko slabe krvi, predvsem zaradi pavšalnosti razsodbe. Gre za podobo Neaplja, pravijo turistični operaterji, ki sodi v preteklost, sklep avstrijskega sodišča pa lahko hudo prizadene turistični razvoj mesta.

TRST / KONČALA SE JE GOSPODARSKA KONFERENCA

Brez dialoga in sodelovanja ne bo tržaškega preporoda

Kljub hudim zamudam še ni prepozno za izrabo možnosti

TRST - Na Pomorski postaji v Trstu se je včeraj končala 3. pokrajinska gospodarska konferenca, na kateri se je zvrstilo več kot 70 posegov, ubranih v prvi vrsti na vprašanje, kako preseči gospodarsko nazadovanje in izkoristiti potencialne možnosti za nov razvoj. Te možnosti namreč še vedno so, kljub hudemu zamujanju pri ukrepanju za njihovo uresničevanje, prav tako kot tudi ne manjka virov, saj je pokrajina med najbogatejšimi v Italiji. Tisto, česar Trst že vrsto let ne zmore, pa je preseči polemike, navzkrižno metanje polen pod noge, partikularizme in pristranske interese. Brez dialoga, sodelovanja in usklajanja vseh razpoložljivih sil torej ne more biti razvoja, saj je dobi asistencializma dokončno odzvonilo. Napočil je čas neobhodnih odločitev za prihodnost, načrtovanja in uresničevanja dogovorjenih usmeritev. Gospodarska konferenca je bila v tem oziru pomemben prispevek.

Na 11. strani

Bayer L. - Parma 1:2 Juventus - Borussia 2:2

Na 23. strani

RIM / VČERAJ DOGOVOR

Program leve sredine

RIM - V tekmi za deželne volitve se koalicije skušajo predstaviti kot dovolj kompaktne in homogene, ker menijo, da bo to pozitivno vplivalo na oceno volilcev. Levosredinske stranke, ki podpirajo vlado Lamberta Dinija, so včeraj izoblikovale program, ki naj bi ga uresničile takoj po deželnih volitvah. Poenotile so poglede o reformi pokojninskega sistema, o zakonu proti televizijskim monopolom in o nekaterih nujnih ustavnih reformah, kar naj bi prispevalo k ohladitvi razgrete politične klime. Dokument bo objavljen danes.

Kot protipotezo je Kartel svobošcin skličal za danes sestanek komponent, na katerem naj bi poenotili poglede o istih problemih. Vprašanje pa je, ali bo to lahko prispevalo k strpnejšim odnosom, saj je Fini snoči že ostro kritiziral predloge nasprotnikov, medtem ko je Berlusconi spet poudaril, da ne namerava prodati ene od Fininvestovih mrež.

Medtem ko nad italijansko politično sceno lebdi senca sodnika Antonia Di Pietra, ki še niha med skušnjavo politike in umikom v zasebno življenje, sta oba tabora optimista glede izida deželnih volitev. Fini je prepričan v zmago desnice, D'Alema pa gotov, da desnica nima večine.

Na 2. in 3. strani

DENARNI TRG

Dolar včeraj zopet rekordno padel v odnosu z jenom Rahla krepitev lire

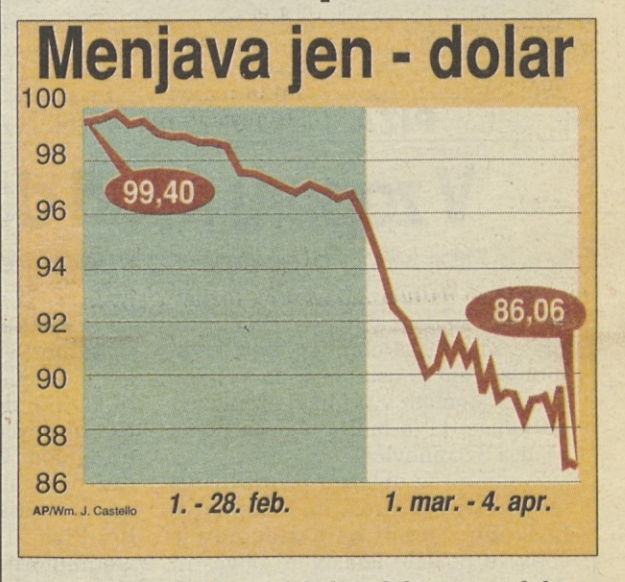

NEW YORK - V ponedeljek je dolar na azijskih valutnih trgih padel na novo najnižjo vrednost po drugi svetovni vojni - vreden je bil samo 86, 05 jena. Ameriška centralna banka je ponoči prek zveznih rezerv le reagirala in začela na azijskih trgih kupovati dolarje, pridružila pa se ji je tudi japonska centralna banka, le evropske države so dogajanje samo opazovale. Po posredovanju si je dolar malo opomogel: njegova vrednost se je povišala na 86, 20 jena in 1, 3740 marke. Analitiki ukrep kljub temu ocenjujejo kot premalo učinkovit, da bi lahko preobrnil padajoči trend ameriške valute.

Lira pa je še vedno zelo šibka, čeprav se je včeraj njena vrednost v primerjavi z nemško marko rahlo izboljšala: vob odprtju tržišča je bilo treba za marko odšteti 1.263 lir, v večertnih urah pa je nemški bankovec zdrknil na 1.245 lir.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Odpraviti nasilje nad otroki
Vsaka oblika nasilja nad otroki naj se v mednarodnem okviru obravnava kot zločin proti človeštvu.
Stran 2

Gospodarske zbornice Sredozemlja
Včlanjene zbornice se bodo povezale prek telematskega omrežja.
Stran 3

Predstavili festival operete
25. festival operete »na pokritem« je razpet med tradicijo in ameriškim musicalom.
Stran 3

Kandidati tržaške SSk
Slovenska skupnost je predstavila svoje programe in kandidate za bližnje občinske volitve na Tržaškem.
Stran 4

Za nov upepeljevalnik v Trstu
Tržaška občina je odobrila sklep, ki naj bi omogočil uresničitev novega upepeljevalnika trdih odpadkov.
Stran 5

Srečanje s slovenskimi župani
Goriška SKGZ je priredila srečanje z župani treh slovenskih občin.
Stran 9

Zares Dve muhi na en mah
Frazeoloski slovar, ki ga je uredila prof. Diomira Fabjan Bajc, razkriva posebnosti obeh jezikov.
Stran 13

TRST / SINOČI V AVDITORIJU MUZEJA REVOLTELLA

Italijanski javnosti predstavili slovensko tržaško književnost

TRST - V okviru cikla »Dvojnost. Aspekti slovenske kulture v Trstu«, katerega pokrovitelj je tržaška občina je bil sinoči v muzeju Revoltella večer o tržaski slovenski literarni produkciji v italijanskih prevodih. Občinstvu so bila predstavljena dela Dušana Jelinčica, Miroslava Košute, Marka Kravosa, Aceja Mermolje, Borisa Pangerca, Aleksija Pregarca in Sergeja Verča. Besedila so podali Luisa Vermiglio, Paolo Fagiolo in Michele Ainzara. Za glasbeno kusilo večera, ki je nosil za naslov verz Umberta Sabe »E tu concili l'italo lo slavo« je poskrbel kitarist Marko Feri.

REFORMA POKOJNIN / DANES V PALAČI CHIGI DVA SESTANKA

Dini: Sporazum brez vsakršne koncesije!

Za D'Alemo se bo problem rešil šele po volitvah

RIM - Danes dopoldne bosta v Palači Chigi dva ločena sestanka med vlado in predstavniki družbenih sil v zvezi z reformo pokojninskega sistema. Ob desetih se bo Lamberto Dini v spremstvu pristojnih ministrov sešel z zastopniki osrednjih treh sindikatov CGIL, CISL in UIL, ob 12.30 pa z odposlanstvom avtonomnih sindikatov CISAL, ISA in CISNAL, a v obeh primerih bo prisotna tudi delegacija Confindustrie.

Tudi pred tema srečanjema seveda ne manjka ugibanj in napovedi, ki prihajajo z vseh političnih strani in ki deloma povezujejo preosnovo pokojninskega mehanizma tako z bližnjimi upravnimi kakor s poznejšimi političnimi volitvami. Ne samo, kopja se lomijo tudi okrog tega, v kakšni obliki namerava ministrski predsednik reformo uresničiti: z zakonskim osnutkom ali z odlokom? Med včerajšnjim intervjujem za državno televizijo je na vprašanje, ali bo glasnikom delodajalcev in delojemalcev dal kakšno koncesijo, odgovoril: »Tu ne bo šlo za nobeno koncesijo, temveč bo treba spraviti skupaj takšno pokojninsko ureditev, ki naj vsemu socialno-zavarovalnemu sistemu zagotovi daljnoročno finančno stabilnost.«

Voditelj Demokratične stranke levice Massimo D'Alema, ki sicer podpira Dinijevo vlado, seveda ne soglaša z zamislijo, da bi pokojninsko vprašanje razrešili s pomočjo vladnega odloka. »To je preveč resen problem, da ga ne bi obravnavali v parlamentu,« je naglasil med včerajšnjo vsedržavno skupščino Confesercentija in k temu pripomnil, da je za njegovo rešitev nujno potrebno kar najbolj temeljito soočanje med vsemi prizadetimi družbenimi silami, še predvsem pa se je treba o tem pogovoriti z manj premožnimi sloji prebivalstva. D'Alema je izrecno poudaril veljavnost predlogov, ki so jih dali osrednji trije sindikati, in dodal, da reforme ne bo mogoče uresničiti še pred deželnimi (upravnimi) volitvami, ki bodo 23. aprila, saj bosta zaradi njih od 7. do 26. aprila poslanska zbornica in senat mirovala.

Sam Dini je prejšnji teden, kakor je znano, izjavil, da namerava reformo speljati pred temi volitvami, toda to bo po vsej verjetnosti zelo težko, če res ne bo segel po dekretu. Kajti poravnati bo treba nesoglasja med sindikalisti in Confindustrio, med njimi in vlado, pa tudi med političnimi strankami. Ne gre namreč pozabiti, da sindikalnim predlogom nasprotujeta tako desna kakor leva opozicija in da je vodja Stranke komunistične prenove Fausto Bertinotti včeraj vnovič napovedal močno obstrukcijo v parlamentu. Zanimivo, nikakor pa ne čudno, je dejstvo, da se z njim strinja tudi predstavnik Nacionalnega zavezništva in bivši minister Publio Fiori, češ da primanjkljaja na področju javnih financ nikakor ne povzročajo pokojnine, zato jih ne gre oklestiti.

RIM / DANES PROTIPOTEZA KARTELA

Leva sredina išče skupne imenovalce

Stranke, ki podpirajo vlado, uskladile poglede o pokojninah in reformi televizije

RIM - Kljub angažiranosti političnih strank v kampanji za deželne volitve, se tudi na vsedržavni šahovnici nekaj premika. Stranke, ki podpirajo vlado Lamberta Dinija so včeraj poiskale nekaj temeljnih skupnih imenovalcev, ob katerih so našle skupen jezik. Morda jih je k oblikovanju skupnega projekta sililo tudi dejstvo, da so se ob oblikovanju kandidatur za deželne volitve v nekaterih primerih razšle in s tem nedvomno olajšale pot Kartelu svobočin.

Programski dokument, ki zadeva preureditev televizijskega sistema, pokojninsko reformo in nekatere ustavne reforme, bodo objavili danes, potem ko ga bo izpilila posebna tehnična komisija. Temeljne smernice pa so bile izoblikovane na srečanju, na katerem so bili predstavniki DSL, Zelenih, Mreže, socialistov, Severne lige in tiste komponente Ljudske stranke, ki priznava za tajnika Gerarda Bianca. »S tem dokumentom smo povedali, kaj se nam zdi potrebno spremeniti pred političnimi volitvami,« je pojasnil D'Alema, medtem ko je predstavnik Zelenih Gianni Mattioli dodal, da bo vse »strnjeno v dokument, s katerim bo najbrž soglašala tudi SKP«. Mattioli je menil, da je »nastal zametek politične večine. Vzdušje je bilo dobro, kar je dober znak za deželne volitve«.

Po srečanju strank, ki podpirajo vlado, je Kartel svobočin pripravil protipotezo. Danes se bodo na sedežu Forza Italia srečale vse komponente Kartela, da uskladijo stališča o televizijski in pokojninski reformi in stališče do vladnega odloka o enakih možnostih v volilni kampanji. Med volilno tribuno pa je vsekakor vodja NZ Gianfranco Fini v imenu Kartela napadel predlog nasprotnikov kot »zaskrbljujoč«. Berlusconi je iz Turina, kjer je sodeloval na predvolilnem zborovanju, ponovil, da ne namerava prodati ene mreže Fininvesta, medtem ko je koordinator FI Cesare Previti po daljšem molku spet začel napadati predsednika republike Scalfara.

PIZA / PO ATENTATIH NA ROME

V zaporu mlad delavec

Pripravil naj bi eksplozivno knjigo, ki je ranila Mateja

PIZA - Na ukaz državnega tožilstva v Pizi je policija v ponedeljek aretirala 21-letnega obrtnika Nila Antoniolija. Fant je osumljen, da je sodeloval v atentatu v pripravi eksplozivne knjige, ki je ranila malega Roma Mateja Salkanovica.

Antonoli je obtožen pripravljanja eksplozivnega stroja in povzročitve poškodb. Zaradi istih zločinov je sodstvo poslalo jamstveni obvestili Antoniolijevemu 67-letnemu dedu Lilu in 20-letnemu padalcu Romarju Corradiniju.

Le nekaj dni po atentatu, zaradi katerega je mali Matej izgubil mezinec leve roke, je bil aretiran 20-letni študent Daniele Corbizzi Fattori. Tako pri Fattoriju kot pri Antonioliju so preiskovalci našli vse potrebno za pripravo eksplozivne knjige. Kljub gradivu, ki so ga zbrali preiskovalci, pa je aretirani obrtnik zanikal svojo vpletenost v zločinski atentat.

Po dosedanjih izsledkih preiskave bi kazalo, da atentat na malega Mateja ni povezan s tistim z eksplozivno igračo, v katerem sta bila nekaj dni po Mateju ranjena druga dva mlada romska otroka, ki živita v okolici Pize in zaradi katerega so bili aretirani trije mladi študentje iz občine Cascina . Dva od teh sta še v zaporu, tretji pa v hišnem priporu. V okvir te preiskave sodi tudi ugotavljanje istovetnosti ljudi, ki so kot člani samozvanega »Bratstva belopoltih« grozili županu iz Cascine, ki je obsodil atentat. Preiskovalci še vedno prečesujejo mladinske kroge v Cascini, ki so jih obiskovali trije aretirani osumljenci.

PALERMO / ENEMU SO TUDI ODREZALI PENIS

Kruto umorili dva Tunizijca

PALERMO - V četrti Brancaccio v Pelermu, znani zaradi številnih umorov, so včeraj zjutraj našli trupli dveh Tunizijcev, 30-letnega Kamela Azzaoudija in 29-letnega Mehoreza Jelassija, ki sta po mnenju preiskovalcev sodila v krog prostitucije in drobnih razpečevalcev mamil. Sodni zdravnik je ugotovil, da so ju dalj časa kruto mučili, nakar so enega ubili s strelom v sence. Oba sta bila z vrvjo privezana za vrat in za noge, a Kamelu Azzaoudiju so odrezali penis in mu ga vstavili v usta. V mafijskem običaju tako ravnanje nameniju tistemu, ki je posilil ali tudi samo nadlegoval žensko, ki je ne bi bil smel niti pogledati, kot na primer ženo, mater, hčerko ali zaročenko nekega mafijskega kolovodje ali kakšnega zapornika. Tokrat pa preiskovalci menijo, da so morilci hoteli samo še bolj onečastiti truplo. Drugi žrtvi, Jelassiju, so okrog glave privezali plastično vrečo.

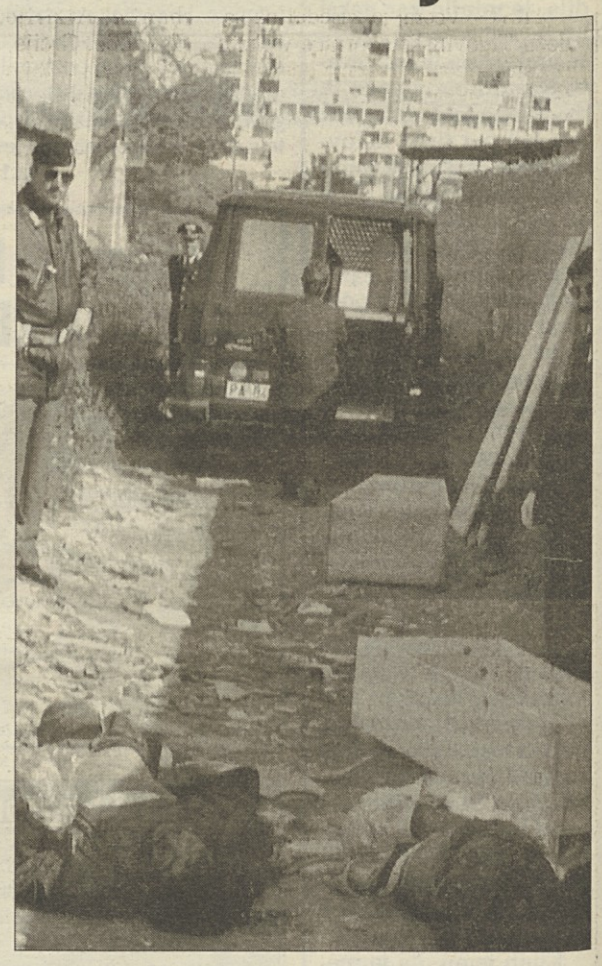

Preiskovalci sodijo, da je šlo za obračunavanje med prekupčevalci z mamili. Dokaz naj bi bila izredna krutost, s katero so se znesli nad žrtvama. Trupli obeh tunizijcev sta bili na stezici pred občinsko klavnico, v predmestju, kjer se že pričnejo vrtovi. Gre za osamljen kraj, kamor pogostoma na skrivaj odlagajo razne odpadke in kjer najdejo zatočišče tudi uživalci mamil. Policija pa ne izključuje, da je do umora prišlo drugje, nakar so žrtvi pripeljali na kraj, kjer so ju zatem našli. Izvedenci so tudi opravili poskus s parafinsko rokavico: hoteli so namreč ugotoviti, če sta Tunizijca pred smrtjo uporabila strelno orožje. Vsekakor je trajalo precej časa, predno so ugotovili pravo istovetnost umorjenih, zato so se tud1i povezali z glavnim konzulatom Tunizije, ki je v Palermu. Oba sta bila brez dovoljenja za bivanje v Italiji.

NEAPELJ / PREDLOG STALNEGA LJUDSKEGA RAZSODIŠČA

Nasilje nad otroki odslej »zločin proti človeštvu«!

NEAPELJ - Najhujše oblike kršenja osnovnih otroških pravic, še posebno pa njihovo ugrabljanje, uvajanje k prostituciji, vključevanje v pornografsko industrijo in trgovanje z njihovimi organi naj se z mednarodnim sporazumom označijo kot zločini proti človeštvu. Tako je razglasilo včeraj Stalno ljudsko razsodišče v Neaplju in predlagalo tudi uvedbo tako imenovanega mednarodnega branilca otrokovih pravic.

Razsodišče deluje v sklopu znanega Sklada Lelia Bassa, njegovi člani pa so šli celo tako daleč, da obtožujejo Mednarodni denarni sklad, Svetovno banko in druge podobne organizme »morilske politike« do otroških množic v nerazvitih državah. Zadolžitev najbogatejših držav na svetu z najrevnejšimi je takšna, meni razsodišče, da se državniki ne ozirajo na socialno in moralno plat pomoči oziroma sodelovanja s takšnimi državami, to pa v prvi vrsti prizadeva otroke.

Zaradi bolezni in podhranjenosti umre vsako leto na svetu 13 milijonov otrok, v Latinski Ameriki se jih vsako leto rodi 12 milijonov, toda 850.000 jih ne doseže 5. leta starosti, a ravno tako v Latinski Ameriki umre vsakih 24 ur skoraj 2.335 otrok (100 na uro) zaradi razlogov, katerim bi se lahko zlahka izognili. Tem gre prišteti »otroke na cesti« v Braziliji, Mehiki, Dominikanski republiki, Boliviji, Argentini in Peruju, ki nimajo nobenega stika z družino, ki beračijo in jih sistematično pobijajo morilske tolpe policajev in vojakov, češ da bodo na tak način odpravili tako imenovani drobni kriminal. Neapeljsko razsodišče je naštelo še celo vrsto drugih srhljivih podatkov, ki gredo od kupoprodaje otrok z namenom, trgovati z njihovimi organi, pa do še zmeraj uveljavljene smrtne kazni za mladoletne v Združenih državah Amerike, oziroma do krutih zakonskih predpisov, ki veljajo za otroke in mladoletne sploh v Veliki Britaniji in Franciji.

Stalnemu ljudskemu razsodišču predseduje Francois Rigaux, sestavlja ga vsega skupaj 11 članov, med njimi pa je tudi prejemnik Nobelove nagrade za mir Adolfo Perez Esquivel. Razsodišče poziva omenjene in mnoge druge države, naj začnejo sprejemati ostre ukrepe proti zlorabi otroških pravic, takšni kaznovalni ukrepi pa naj bodo v skladu s stopnjo kršenja teh pravic.

Stavka tiskovnih agencij

RIM - Italijanski novinarji nadaljujejo z razčlenjenimi stavkami, s katerimi hočejo spodbuditi sindikalna pogajanja za obnovo delovne pogodbe. Danes in jutri bodo tako stavkali novinarji vsedržavnih tiskovnih agencij, jutri in v petek pa ne bosta izšla dnevnika Il Giornale in Unità.

Razčlenjene stavke se bodo nadaljevale v prihodnjih dneh in sicer na deželni ravni. Pogajanja za delovno pogodbo so trenutno na popolnoma mrtvem tiru.

Zahtevali dosmrtno ječo za Totoja Riino in ostale

PALERMO - Za sedem obtožencev, med katerimi je tudi Totò Riina, je javni tožilec Pignatone zahteval dosmrtno ječo: krivi naj bi bili umora tajnika palermske KD Micheleja Reine, predsednika Dežele Piersantija Mattarelle in deželnega tajnika KPI Pia La Torreja.

Po Pignatonejevem mnenju so pobude Reine, Mattarelle in La Torreja nakazale novo politično obdobje, ki ga je označevalo sodelovanje med KD in KPI. V okviru tega sodelovanja so posebno pozornost namenili raznim ukrepom, kot na primer glede javnih dražb, kar je ogrozilo mafijske interese in sprožilo verigo umorov. Javni tožilec pa je izključil »črno« sled, kateri je sodnik Falcone namenil precejšnjo pozornosti, ki je menil, da je prihajalo do sodelovanja med mafijo in neofašističnim prevratništvom.

POLITIKA / PREDVOLILNA KAMPANJA

Deželne volitve test dejanske teže strank

Izid bo pogojeval razplete na vsedržavni sceni

RIM - Pokojninska reforma in zakon proti televizijskim monopolom sta glavni temi ob katerih se še vedno lomijo kopja na italijanski politični sceni in ki sta resnični predmet spopada med političnimi silami. Toda ob bližanju deželnih volitev omenjena problema nista več v ospredju politične dialektike. Stranke napenjajo v teh dneh vse sile v predvolilni kampanji, saj bo od izida deželnih volitev odvisno marsikaj.

V to je še zlasti prepričan predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je uskladil poglede z voditeljem Forza Italia Silviom Berlusconijem in potrdil liderstvo milanskega medijskega magnata v Kartelu svobočin. Fini, ki je v prejšnjih dneh pristal na predčasne volitve v oktobru in je napovedal tudi predlog o novi ureditvi etra, po katerem naj bi tako javna družba Rai kot Berlusconijeva Fininvest prodali vsaka po eno mrežo, je delno umaknil svoje predloge. Izid deželnih volitev najbrž ne bo vplival samo na vsedržavno politično ravnovesje, ampak najbrž tudi na razmerje sil v Kartelu svobočin samem. Če bi se Nacionalno zavezništvo uveljavilo, bi Fini nedvomno imel v Kartelu še večjo težo, kot jo je imel doslej in bi v še večji meri pogojeval delo koalicije, čeravno bi Silvio Berlusconi formalno ohranil liderstvo. Tudi zaradi tega je bil predsednik NZ pripravljen na korak nazaj v primerjavi s stališči, ki jih je zagovarjal pred tednom dni. Spet je zahteval predčasne volitve in dejal, da bo datum političnih volitev v veliki meri odvisen od izida deželnih. »Če bo izid deželnih volitev politično nedvoumen, bo vsakdo moral upoštevati voljo večine italijanskega volilnega telesa, saj bi si prevzel hudo odgovornost tisti, ki bi jo prezrl,« je dejal Fini novinarjem. »Ali bi morali to voljo upoštevati tudi v primeru zmage levosredinske koalicije, je zanimalo novinarje. Fini ni odgovoril neposredno, ampak se izmaknil odgovoru s trditvijo, da zmaga leve sredine ni predvidena.

Povsem nasprotnega mnenja je bil tajnik Demokratične stranke levice Massimo D'Alema, po katerem izid volilne bitke še ni odločen. D'Alema sicer ni skril težav, s katerimi se spoprijema levosredinska koalicija, ki je v severnih deželah v težavah, ker je Severna liga sklenila, da nastopi na volitvah sama. »Desnica nima absolutne večine glasov. Zdi se mi, da se naša stranka krepi, čeprav nam zaradi napak drugih političnih sil ni uspelo, da bi povsod pripravili skupne levosredinske kandidature.«

Z leve je D'Alemo napadel predstavnik SKP, ki je Demokratični stranki levice očital, da se je spogledovala s centrom in se odločila za nekatera zavezništva levih sil samo, ko se je Ljudska stranka razbila in ko je severna liga ubrala pot samostojnega nastopa.

TRST / MEDNARODNI FESTIVAL OPERETE

Med tradicijo in musicalom

Za 25. festival bodo pripravili Leharjevo Deželo smehljaja, Sissi in West Side Story

TRST - Dve predstavnici »dunajske« operetne tradicije in ameriški sloviti musical v italijanski postavitvi, se pravi Leharjeva Dežela smehljaja, Kreislerjeva Sissy in Bernsteinov musical West Side Story. To je ponudba letošnjega tržaškega operetnega festivala, ki med drugim slavi srebrni jubilej nastopanja »pod streho« (prej so bile predstave na prostem). Festival, ki ga prireja občinska operna hiša Verdi v sodelovanju z Združenjem Mednarodni operetni festival, bo letos od 4. julija do 13. avgusta, predstave bodo v tržaški dvorani Tripcovich, spremne pobude pa bodo v parku miramarskega gradu, v avditoriju muzeja Revoltella, na Pomorski postaji in v hotelu Riviera.

Mednarodni festival operete, ki je med najbolj obiskanimi kulturnimi ponudbami Trsta (lani se je vseh pobud skupno udeležilo 30 tisoč obiskovalcev), so včeraj novinarjem orisali predstavniki gledališča Verdi in Združenja **(foto KROMA)**, ki si še posebej zavzema za finančno kritje prireditve (Verdi se je bil namreč festivalu pred časom že skoraj odpovedal zaradi finančnih težav). V jubilejno sezono bo festival krenil z zelo priljubljeno Leharjevo opereto Dežela smehljaja, ki je bila na sporedu že leta '90. Z njo se prireditelji želijo spomniti tudi 125. obletnice skladateljevega rojstva. Opereta bo na sporedu od 4. do 8. julija. Večjo novost bo nedvomno predstavljala predelava filmskega scenarija o življenju cesarice Sissi, soproge Franca Jožefa. V režiji preizkušenega Gina Landija bo Sissi (ali Sissy, kot sta zapisala Ernst in Hubert Marischa) nedvomno zaživela tudi v operetni postavitvi, kot je že na filmskem platnu (predstave od 22. do 29. julija). Za zaključek (od 3. do 9. avgusta) pa bodo v sodelovanju s skupino »Compagnia della Rancia« pripravili še italijansko verzijo musicala West Side Story.

Veliko bo tudi spremnih pobud, omeniti gre vsaj zaključno galo predstavo (13. avgusta) posvečeno skladbam von Suppeja ob stoletnici skladateljeve smrti. Na tržaški festival pa ta mesec v Rimu opozarja razstava Opereta od Trsta do Evrope, ki so jo pripravili lani. (bip)

GOSPODARSTVO / GZ SREDOZEMSKIH DRŽAV V TRSTU

Sredozemlje kot področje izmenjav

Telematska mreža bo povezovala gospodarske zbornice držav članic

TRST - Včeraj je zasedal na sedežu Trgovinske zbornice v Trstu izvršni odbor Združenja gospodarskih zbornic Sredozemlja (ASCAME). Pod predsedstvom Francoza Henryja Roux-Alezaisa je pregledal v zadnjih mesecih opravljeno delo, predvsem pa je obravnaval nove konkretne možnosti sodelovanja na Sredozemlju, ki je in ostaja področje izredno živahnih kulturnih in gospodarskih izmenjav.

Omenimo naj, da se je ASCAME rodil pred 13 leti kot skupščina gospodarskih zbornic sredozemskih držav, v združenje pa se je preoblikoval pred dvema letoma ter s tem pridobil na pristojnostih in pomenu. Trenutno združuje 104 gospodarske zbornice iz 19 sredozemskih držav, točneje iz Albanije, Alžirije, Cipra, Egipta, Francije, Grčije, Hrvaške, Italije, Libanona, Libije, Malte, Maroka, Sirije, Španije, Tunizije in Tučije. Slovenije ni, ker je nekdanje mesto Jugoslavije nekako podedovala Hrvaška, sicer pa obstaja možnost novih včlanjevanj. Iz Italije je včlanjenih kar 23 gospodarskih zbornic.

Kot je napovedal predsednik Roux-Alezais na srečanju s časnikarji še pred sestankom, je izvršni odbor ASCAME včeraj obravnaval bodisi nekatere praktične kot nekatere politične teme. Kar zadeva praktični del, so se dogovorili o ureditvi telematske mreže, ki bo povezovala vse včlanjene gospodarske zbornice. Projekt bo delno financirala Svetovna banka. Kar zadeva politični aspekt, pa so se udeleženci včerajšnjega zasedanja dogovorili za nekatere pobude, ki naj bi prispevale k večji uveljavitvi Sredozemlja, zlasti držav južne in vzhodne sredozemske obale. V glavnem bo šlo za nekatera srečanja s predsedstvniki Evropske zveze ter nekaterih drugih mednarodnih organizacij.

Na včerajšnjem zasedanju so tudi poročali načelniki raznih komisij, ki delujejo v okviru ASCAME. Poleg tega je tekla beseda o pripravah na forum sredozemskih podjetij, ki bo 21. in 22. maja v Carigradu.

Udeležence je v imenu Tržaške trgovinske zbornice pozdravil Franco Gropaiz, saj je bil predsednik Donaggio zadržan zaradi bolezni.

ITALIJANSKA POLITIČNA SCENA

Antonio Di Pietro morda ne zasluži tolikšne medijske pozornosti

VOJMIR TAVČAR

Antonio Di Pietro je že spet na prvih straneh italijanskih časopisov. Dovolj je bilo, da je sodnik, ki je bil motor preiskave čistih rok, potrdil dokončno slovo sodstvu, da so bila spet na ustih vseh vprašanja, kaj namerava »najslavnejši italijanski sodnik«. Se bo odločil za politiko, ali pa se bo posvetil poučevanju kot sam zagotavlja?

Ta vprašanja so sicer prisotna, od kar je Di Pietro pred štirimi meseci zapustil sodstvo. Radovednost se je tedaj po nekaj dneh nekoliko polegla, razvnela pa se je že spet, ko je v zadnjih tednih Di Pietro napisal nekaj člankov za najbolj razširjene italijanske časopise. In od ponedeljka, ko je Di Pietro z njemu značilnim polemičnim tonom napovedal, da dokončno zapušča sodstvo, so strani časopisov polne ugibanj o tem, kaj namerava moližanski Tonino.

In vendar novica ni bila tako eksplozivna, da bi zaslužila tolikšen poudarek, saj je bila včerajšnja napoved - če naj verjamemo iskrenosti sodnika - samo logična posledica decemberskega sklepa, da zapusti sodstvo.

Ob časopisih pa so k odmevu Di Pietrove poteze znatno prispevali tudi politiki sami, saj so imeli vsi za potrebno, da po svoje tolmačijo njegove misli in namene. Vsi so komentirali, pojasnjevali, ocenjevali... Še najbolj skrivnosten je bil bivši predsednik republike Francesco Cossiga, ki velja za Di Pietrovega mentorja in svetovalca ter dejanskega zakulisnega režiserja sodnikovih potez. Toda ob tem se nihče od italijanskih novinarjev ni vprašal, kaj ima za bregom politik, ki je kot predsednik republike »krampal« po državnih ustanoval in izpodkoval njihove temelje? Ali je Di Pietro lahko orožje, s katerim Cossiga namerava doseči tiste cilje, ki bi jih sicer sam neposredno ne mogel?

Javnomnenjske raziskave kažejo, da je Antonio Di Pietro še vedno izredno popularen v Italiji in da bi v naletu zmagal na volitvah, ko bi se odločil, da kandidira. Tudi to najbrž sili italijanske novinarje - predvsem pa odgovorne urednike časopisov - da sedaj že bivšemu sodniku posvečajo tolikšno pozornost, saj je očitno Di Pietro sinonim za gledanost televizijskih dnevnikov, za poslušanost radijskih poročil in za prodajo časopisov. In zato se včasih razplamti v »Casus« to, kar bi bila sicer normalna novica.

Italijanski novinarji so med preiskavo čiste roke veliko prispevali k mitizaciji Antonia Di Pietra, saj so ob njegovemu delu, predvsem pa ob njegovemu liku, ob njegovih družinskih doživljajih, ob njegovem načinu izražanja prelili nič koliko črnila in potrošili nič koliko besed. Tudi po njihovi zaslugi je Di Pietro v očeh Italijanov postal eden od možnih »odrešiteljev domovine«.

Antonio Di Pietro ima nedvomno velike zasluge, da je preiskava čiste roke segla zelo visoko in se dotaknila tudi tistih, ki so še pred nekaj leti veljali za nedotakljive. In njegova zasluga je tudi dejstvo, da je dokazal učinkovitost sodobnega informatskega pristopa v sodni preiskavi. Toda Di Pietro najbrž ne bi bil dosegel tolikšnih rezultatov brez pomoči kolegov, predvsem pa ne bi bil segel tako visoko, ko mu ne bi koordinator poola čiste roke Gerardo D'Ambrosio in šef milanskega tožilstva dosledno krila hrbta in se postavila po robu vsem poskusom, da bi politika zajezila preiskavo o podkupninski aferi.

Di Pietro je pred nekaj meseci odstopil, ker ni trpel več - tako je takrat rekel - da bi ga vsi vlekli za rokav in skušali potegniti na svojo stran. In v ponedeljek je dejal, da se umika, ker bi lahko bil ovira za ustanovitev novega davčnega nadzornega telesa Sis. Po eni strani je njegova poteza lahko odraz doslednosti, po drugi pa tudi pomanjkanje vztrajnosti in pomanjkanja poguma, da bi vztrajal na svojem mestu kljub poskusu zlorablja nekaterih in kljub neizbežnim porazom, ki jih lahko vsakdo doživi še posebej pri tako odgovorni službi kot je bila Di Pietrova. Ta slabost je moližanskemu Toninu po svoje vrnila normalne poteze. Dokazala je, da je tudi Di Pietro človek s svojimi slabostmi in šibkostmi, ne pa nadčlovek, kot so ga dolgo časa slikali novinarji.

Kot človek, čeprav s sposobnostmi, ki mu jih ni mogoče zanikati, lahko Di Pietro prispeva k rasti italijanske družbe. Nadčloveka ali odrešitelja pa Italija ne potrebuje, saj se je v preteklosti z enim že soočila in ni zapustil za sabo ravno najboljšega vtisa.

OBČINSKE VOLITVE V TREH OKOLIŠKIH OBČINAH

Med kandidati SSk je kar precej mladih

V Repnu prvič tudi kandidat italijanske narodnosti

Stranka Slovenske skupnosti je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila svoja županska kandidata v Zgoniku in na Repentabru ter svojega najvidnejšega kandidata v dolinski občini. Joška Grudna, Renca Miliča in Alda Štefančiča je predstavil pokrajinski tajnik Peter Močnik, srečanja z novinarji pa se je udeležil tudi pokrajinski podtajnik Andrej Berdon.

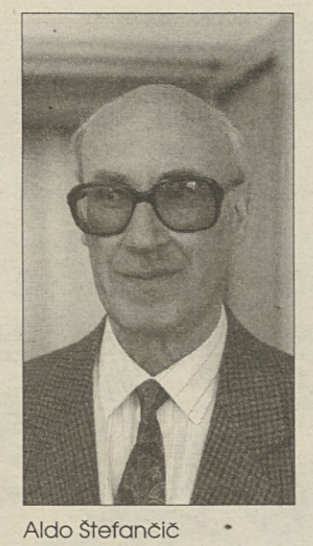

Aldo Štefančič

Joško Gruden

Renco Milič

V Dolini je SSk pristopila v volilno listo »Skupaj-Insieme«, katere županski kandidat je Boris Pangerc. Štefančič, ki je v prejšnji mandatni dobi opravljal funkcijo podžupana, je poudaril, da se stranka odločno zavzema za ponovno izvolitev domače občinske uprave, ki se bo - kot do sedaj - zavzemala za uravnovešen razvoj celotne občinske skupnosti. Poleg Štefančiča, kandidirata na listi »Skupaj« še predstavnika SSk Damjan Ražem in Fulvia Premolin Žerjul. Gre za mlada kandidata, ki se prvič pojavljata v političnem in upravnem življenju. V primeru izvolitve je Ražem, ki je po poklicu arhitekt, tudi kandidat za občinski odbor.

Zelo pomlajeni kandidatni listi je SSk predstavila v zgoniški in v repentabrski občini, kjer se za občinski svet prvič poteguje tudi kandidat italijanske narodnosti. To je komercialist Giuseppe Nobile, ki že dvajset let prebiva v tej kraški občini in ki trdno verjame v sožitje ter v enakopravnost med narodi. O volilnem programu je spregovoril županski kandidat Milič. Izpostavil je še nerešeno vprašanje regulacijskega načrta, metanizacije in jusarske imovine, omenil pa je tudi problem tovornega postajališča pri Ferneticih, ki po njegovem ni našel pravega mesta v poslovanju dosedanje uprave.

Tudi v Zgoniku, kjer se stranka predstavlja s tradicionalnim simbolom lipove vejice, je SSk vključila v kandidatno listo za občinski svet precej mladih in novih obrazov. Podobno kot Milič, je tudi Gruden poudaril pomanjkljivosti v zvezi z regulacijskim načrtom, poleg že znanih skrbi za gospodarski in družbeni razvoj občine pa je županski kandidat SSk kot neizkoriščeno možnost za dodatni razvoj omenil jamo pri Briščikih. Letno si jo ogleda približno sto tisoč obiskovalcev, ki bi lahko z nekoliko več dobre volje (tudi občinske uprave) pobliže spoznali tudi druge znamenitosti oziroma širšo stvarnost zgoniške občine.

Tako Milič, kot Gruden, sta se zavzela za še tesnejše upravno sodelovanje med obema občinama, ki imata sicer že nekatere skupne občinske službe in servise.

DREVI OB 20.URI

Pri Domju predstavitev dolinske liste »Skupaj«

Dolinska lista »Skupaj-Insieme«, ki ima za županskega kandidata Borisa Pangerca, bo svoj program in kandidature predstavila drevi ob 20.uri v kulturnem centru Antona Ukmarja pri Domju. To bo prva javna predstavitev volilnega zavezništva, ki se sklicuje na dosedanjo napredno občinsko upravo. Dolinska Zelena lista pa bo svoj program in svoje kandidate predstavila na jutrišnji tiskovni konferenci. Njen županski kandidat je Maria Teresa Zivic.

Stranka Slovenske skupnosti bo svojo volilno kampanjo v zgoniški občini odprla v petek, 7.aprila v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Na zborovanju, ki se bo začelo ob 20.uri, bo o pripravah na volitve 23.aprila poročal županski kandidat Joško Gruden. V repentabrski občini pa bo volilni shod SSk v torek, 11.4 ob 20.uri v kulturnem domu na Colu.

Volitve bodo samo v nedeljo, 23.aprila. Volišča bodo odprta do 22.ure, štetje glasov bo v ponedeljek zjutraj.

KVESTURA / ZAMENJAVA NA VRHU

Lorenzo Cernetig novi kvestor

Doma je iz Srednjega v Nediških dolinah

Po rodu je iz Srednjega v Nediških dolinah, nosi priimek iz Beneške Slovenije, ima se za Furlana, o Trstu pravi, da je v Furlaniji: to je neobičajni profil novega tržaškega kvestorja Lorenza Cernetiga. O sebi je relativno skop z osebnimi podaki: letnik 1944, licej v Čedadu, francoska žena, dolgo let službovanja pri oddelku policije v Padovi znanem kot »čelere«, višja šola policije v Rimu, podkvestor v Anconi, nato kvestor v Oristanu in nazadnje v Comu. Prejšnji torek so mu z notranjega ministrstva sporočili, da bo od tega ponedeljka načeloval tržaški kvesturi.

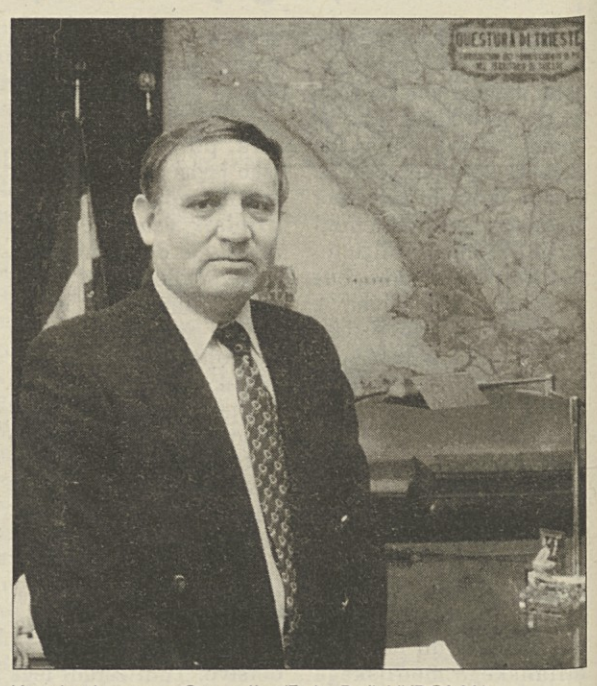

Kvestor Lorenzo Cernetig (Foto Balbi/KROMA)

Med včerajšnjim srečanjem z novinarji je bil kvestor Cernetig primoran bolj obširno govoriti o zastrupljenem ozračju v vrstah tržaške policije in v odnosih z državnim pravdništvom. Afera okrog komisarja Lorita, plačanih informatorjev in sumljivih fondov letečega oddelka je privedla do zamenjave na vrhu kvesture in novi kvestor ni mogel mimo te vroče teme: »Sem komaj prišel v Trst, karkoli bi povedal o tej zadevi, bi bilo netočno in površno«, je dejal in pristavil, da bo »vsekakor vodilo kvesture jasnost in razvidnost, umirjenost in nepristranskost«. Vsekakor je tudi pretirano aferaštvo in bolestno iskanje škandalov zgrešeno . Sam se bo angažiral za najboljše sodelovanje z vsemi državnimi organi, s sodstvom v prvi vrsti: »Zdramatizirajmo vsi skupaj zastrupljeno ozračje na tržaški kvesturi«, je zaključil razgovor na to temo, ki mu očitno ni najbolj ležala.

Mnogo bolj sproščeno pa je kvestor spregovoril o tem, kakšna naj bo policija: »Manjka samo 5 let do leta 2000 in je treba, da so policisti manj 'kifeljci' in čimbolj v službi državljanov«, je povedal za uvod. Zaradi tega mora policija zagotavljati obrambo zakonitosti, ampak tudi biti v pomoč in podporo tistim, ki so v težavah.

V tednu dni se je Cernetig znašel s kvesture v Comu na kvesturi v Trstu: v obeh primerih gre za obmejna mesta in izgleda, da so tudi problemi podobni. Z mednarodno mejo je povezano tihotapstvo, nelegalna trgovina z orožjem in z mamili, prehod tujcev brez potnih dokumentov. Z razliko od Trsta pa je v Comu več organiziranega kriminala, predvsem pripadnikov n'dranghete, mafijske organizacije iz Kalabrije. Razrasla se je v nekaj letih, je povedal Cernetig, in hudo prizadela tamkajšnje gospodarstvo in družbeno sožitje nasploh. Kaj takega se ne bi smelo zgoditi v Trstu, je dejal, in v to smer bo policija napela vse svoje sile.

Kvestor Cernetig je še povedal, da je sprejel z zadovoljstvom imenovanje za šefa policije v Trstu ne toliko zaradi službenega napredovanja, ampak predvsem kot profesionalno priznanje. Trst je zanimivo in lepo mesto in je blizu njegovih rodnih krajev, kamor se bo vrnil, ko ga bodo upokojili.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiest SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ČLANEK GIORGIA PRESSBURGERJA V MILANSKEM DNEVNIKU

Trst? Neizkoriščen političen ter intelektualen laboratorij

Njegov razmah preprečuje zagledanost v preteklost

Kdor koli se je lotil pisanja o Trstu, je imel težave. Čas ga je tako zaznamoval, da se je moral skoraj vsakdo prepustiti šablonam, drugače bi pregloboko segel tja, kamor ne bi smel. Recimo v še zmerom nepojasnjene vzroke za smrt Diega De Henriqueza, ki nam je časovno najbližja, in v vpletenost številnih meščanov v tragedijo Rižarne, ki bo ostala prav tako neraziskana.

Na eni izmed kulturnih strani včerajšnje izdaje milanskega dnevnika Corriere della sera je Giorgio Pressburger priobčil dolg članek o Trstu, ki ga je naslovil: Com'è triste Trieste (Kako žalosten je Trst). Škoda le, da naslova ni mogoče dobesedno prevesti. V podnaslovu avtor označuje to mesto kot »velik političen ter intelektualen laboratorij«, dodaja pa, da ta laboratorij »tvega paralizo«.

Za Italijane in Evropejce sploh je v zadnjih letih Trst izzvenel kot mitično mesto, piše Pressburger, saj so imeli v očeh in mislih Devinski in Miramarski grad, kavarno S. Marco ter seveda Itala Sveva, Joycea, Rilkeja, Umberta Sabo in Claudia Magrisa, nekaj pa tudi burjo in Kras... Skratka, preteklost. In vendar člankar meni, da bi lahko Trst po 150-letni blesteči in zdaj zamrli zgodovini tukajšnjega trgovstva in bogatih luških dejavnosti ponovno oživel in zaživel ravno po zaslugi kulturnega vrenja in naravnih lepot ter znamenitosti. Posebno še zaradi tega, kot naglaša pisec, ker bi veljalo izkoristiti sodelovanje z vzhodnimi državami in tako uresničiti »tisočletni sen tistih, ki verujejo in delujejo za Združeno Evropo«.

Ali je to mogoče? To se vprašuje tudi člankar, ki si ob tem zastavlja po eni strani problem razsute Jugoslavije, po drugi strani pa vprašanje tržaške občinske uprave Riccarda Illyja, ki naj pomeni pot v prihodnost. Pressburger ni ravno optimist: omenja sicer tradicionalno pridnost obrtnikov in trgovcev različnih narodnosti, navaja celo vrsto različnih političnih smeri, poudarja navzočnost znanstveno-raziskovalnih in kulturnih ustanov, v isti sapi pa ugotavlja, da je čutiti v tem mestu pretežno pasivno razpoloženje. »Proslavljanje dogajanj iz preteklosti ne zadostuje,« trdi Pressburger in pribija, da si je treba znati zavihati rokave. Ne samo, pomesti je treba z depresijo, drugače ne bo pomoči.

Avtor je prodorno izluščil značilnosti Trsta, pričakovati pa je bilo, da bi kaj več omenil navzočnost in vlogo slovenskih domorodcev, saj jih omenja le v dveh primerih: takrat, ko piše o Slovencih, ki so končali v Rižarni, in o Slovenskem stalnem gledališču.

Nagradili bodo zmagovalce pustne manifestacije

Pustni čas je že davno mimo, kljub temu pa ga bomo v petek, 7. aprila še enkrat nekako podoživeli. V Avditoriju mestnega muzeja Revoltella bo namreč tega dne ob 18. uri nagrajevanje zmagovalcev pustnega sprevoda ter najlepših mask. Tokrat jih bomo videli v civilni obleki, potem ko so nam ostali v spominu oblečeni v raznovrstne kostume. Levji delež bodo, kot znano, odnesli Bazovci, ki so s svojim alegoričnim vozom Faraon Berluscon po zmagi na Kraškem pustu zasedli prvo mesto ter si zagotovili prehodni »palio« tudi na osrednji mestni pustni manifestaciji. Celotno ceremonijo bo seveda spremljalo predvajanje diapozitivov s pustnega sprevoda. Ob tej priložnosti bodo nagradili tudi zmagovalce foto natečaja. Prvo mesto za diapozitive je zasedla Magda Sturman.

NABREŽINA / OBČINSKA ALI JUSARSKA LAST?

Kdo je lastnik spornih zemljišč?

Rešitve za sedaj še ni videti na obzorju

Izredni komisar za jusarsko imovino Cola je končno pričel postopek za ugotovitev pravne lastnine nekaterih nabrežinskih zemljišč, ki jih je njegov predhodnik v drugi polovici petdesetih let pravzaprav čez noč razglasil za jusarsko last. Takratni župan Škerk je proti temu odloku takoj vložil priziv občinske uprave, ki pa se je s časom izgubil v labirintu birokracije in državne malomarnosti. Zadeva se je z leti le od časa do časa pojavljala v javnosti, potem pa je romala v pozabo.

Jusarska afera, če jo lahko tako imenujemo, je postala spet aktualna z nabrežinsko obrtno cono. Krajevna občinska uprava, ki je bila vseskozi in je še danes mnenja, da je zakoniti lastnik teh zemljišč, je s takratnim županom Caldijem prodala zemljišča konzorciju obrtnikov. Izvedenec, ki ga je imenoval izredni komisar za jusarska zemljišča, pa je precej časa po kupoprodajni pogodbi postavil v dvom to potezo Občine, češ da so zemljišča za obrtno cono jusarska in nikakor ne občinska last.

Pravdo, ki jo je pred skoraj štiridesetimi leti začel župan Skerk, nadaljuje - ne brez težav - sedanji župan Depangher. Spor ne zadeva le zemljišč za obrtno cono, ampak tudi skoraj vse nabrežinske kamnolome in številne parcele. Med drugim tudi zemljišča, na katerih stojita županstvo in karabinjerska kasarna.

Za devinsko-nabrežinsko upravo spremlja to afero pooblaščeni odvetnik Rosati, ki se je skupno z županom Depangherjem uradno zglasil pri komisarju Coli. Zaradi odsotnosti formalnega predstavnika nabrežinskega jusa (ni jasno, kako ga je komisar sploh »odkril« in imenoval, ker v Nabrežini nimajo jusarskega odbora) pa so razpravo odložili na kasnejši datum. Iz neuradnih virov smo vsekakor zvedeli, da namerava komisar Cola v vsakem primeru naročiti izvedencem še dodatne strokovne ekspertize, ki zahtevajo mesece, če že ne leta dodatnega dela.

Zadeva se, kot kaže, še ne bo premaknila s sedanje mrtve točke. Za kroniko naj še povemo, da deluje v devinsko-nabrežinski občini le en sam redno izvoljeni jusarski odbor in sicer v Medji vasi.

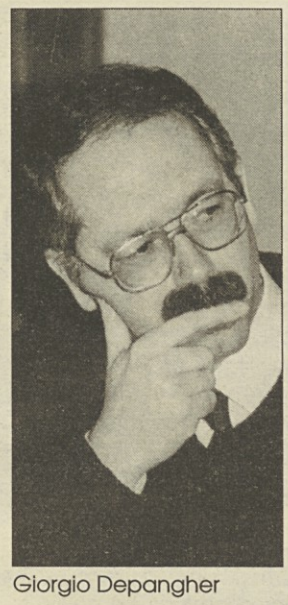

Giorgio Depangher

ZNANOST / ZASEDAL UPRAVNI SVET

Pri sinhrotronu iščejo nove uporabnike

Zdaj imajo vsa dovoljenja

Predsinočnjim se je sestal upravni svet družbe Sincrotrone Trieste. Pod predsedstvom Nobelovca Carla Rubbie je pretresel sedanji položaj družbe, ki bi zdaj morala začeti redno poslovati, saj je prav v teh dneh prejela vsa potrebna ministrska dovoljenja.

Kot beremo v sicer skopem tiskovnem poročilu, ki ga je objavil tiskovni urad družbe Sincrotrone Trieste, so na seji sklenili, da bodo skušali pritegniti k sodelovnju še nekatere nove javne raziskovalne ustanove. Konkretno je govor o Vsedržavnem svetu za raziskave, ki je zdaj le obrobno soudeležen pri tem projektu, pa tudi o Vsedržavnem inštitutu za fiziko materije in o Vsedržavnem meduniverzitetnem konzorciju za kemijo materije. Iz tega sicer skopega tiskovnega poročila je mogoče sklepati, da družba Sincrotrone Trieste še vedno išče kliente-uporabnike. Spričo dejstva, da se obrača na javne ustanove, bi človek lahko mislil, da z zasebnimi podjetji oziroma industrijo nima kdove kako velikega uspeha.

Sicer pa si bo natančnejšo sliko o tem, kako je s tržaškim sinhrotronom, mogoče ustvariti v četrtek, 13. aprila, ko bo na sedežu Tržaške trgovinske zbornice z začetkom ob 10.30 tiskovna konferenca, na kateri bodo govorili najvišji predstavniki družbe Sincrotrone Trieste, med temi pooblaščeni upravitelj Giuseppe Viani in znanstveni direktor Renzo Rosei.

PRAVKARŠNJI SKLEP TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA ODBORA

Nov upepeljevalnik

Tržaški občinski odbor je včeraj pod predsedstvom župana Riccarda Illyja odobril sklep, ki predvideva obnovitev postopka za uresničitev nove naprave za uničevanje in siceršnje odstranjevanje trdnih odpadkov na območju vse pokrajine. V resnici bo šlo za novi upepeljevalnik.

Kakor je obrazložila odbornica za javna dela Viviana de Grisogono, ki se ji je treba v prvi vrsti zahvaliti za sprejetje tega sklepa, gre pri tem za novo ekspertizo, katere namen je prilagoditev najnovejšim predpisom pristojnih tehnikov in za katero je dala pobudo nalašč v ta namen ustanovljena podjetniška združba EMIT (Ercole Marelli Impianti Tecnologici) -CARENA-RICCESI, medtem ko je pri izdelavi načrta in proračuna sodeloval že lansko leto imenovani direktor del inž. Aurelio Zanotti.

Občinski sklep ima poseben pomen zaradi tega, ker bo omogočil obnovitev del za toliko pričakovano uresničitev novega upepeljevalnika znotraj industrijske cone, in sicer v neposredni bližini tamkajšnjega plovnega prekopa. Izgotovitev ekspertize omogoča, da se vse zadeve takoj loti tehniški pokrajinski odbor in da se na tej podlagi odobreni načrt najpozneje do 31. maja letos pošlje v odobritev odgovorni oblasti v Rimu; ko bi to storili pozneje, bi izgubili obljubljena finančna sredstva.

Izgradnja upepeljevalnika bo zahtevala investicijo skoraj 60 milijard lir, pri čemer bo odpadlo 32 milijard in 233 milijonov lir na prvo tranšo in 27 milijard 19 milijonov lir na drugo tranšo del. Načrtovalci izrecno opozarjajo na tehnične značilnosti nove naprave za uničevanje odpadkov: dnevno naj bi jih uničili do 420 ton, medtem ko znaša dosedanja dnevna zmogljivost komaj 340 ton. Ne samo, privarčevali naj bi tudi precej energije, in sicer kar 4500 kilovatov; s tem naj bi okrepili omrežje podjetja ACEGA oziroma ustanove ENEL za 3000 kilovatov, kar pomeni, da bi tako v enem letu privarčevali približno 3 in pol milijarde lir. Novi upepeljevalnik naj bi tudi ustrezal najsodobnejšim varnostnim predpisom.

NOVICE

Za las se je rešil le z lažjimi poškodbami

V podjetju Taurus Grandi Impianti (Cesta za Zlato krono 11) je včeraj popoldne prišlo do nesreče na delu, ki se le za las ni končala z veliko hujšimi posledicami: 20-letni Roberto Frani iz Milj (Ul. Vignano 8) se je namreč izmazal s poškodbami, za katerimi bo okreval v 15 dneh. Mladenič je z žerjavom premikal okrog 300 kg težak železen tram, pomagal mu je delovni tovariš. Nenadoma se je kavelj na žerjavu utrgal, tako da je tram zgrmel na tla in ga oplazil. Na kraj so prihiteli reševalci Rdečega križa, osebje komisariata pri Sv. Soboti in krajevne zdravstvene eote, ki so po nalogu namestnice državnega pravdnika Bigattinove žerjav zaplenili.

Srečanje o italijanski ustavi

»Odbor za Ustavo« bo s sodelovanjem kulturnega krožka La Pira priredil danes ob 17. uri srečanje na temo »Reforma Ustave za njeno obrambo«. Debate, ki bo v dvorani Bachelet na tržaški univerzi, se bodo udeležili predstavniki vsedržavnega koordinacijskega odbora za Ustavo.

Jutri o bolnišnicah

»Ponovna ureditev mestne bolnišniške mreže: priložnost ali nevarnost?«. To je naslov srečanja, ki bo jutri ob 17.30 v časnikarskem krožku na Korzu Italija 13 in sodi v okvir mesečnih srečanj, za katere se je zavzel koordinacijski odbor temeljnih mestnih enot. Posegli bodo Gianni Pecol Cominotto, Gianfranco Sinagra, Adriano Sincovich, Gigetta Tamaro Semerani, predsedoval pa bo Stelio Spadaro.

Zadnje tri lekcije

Zadnje tri lekcije prof. Giuseppa Petronia o »Literaturi med zgodovino in kritiko« bodo v petek, 7., v torek, 11. in v sredo, 12. aprila od 11. do 12. ure. Lekcije, na katere so vabljeni študentje italijanske literature, bodo v dvorani v Ul. Don Sturzo 4 (v bližini Trga Rosmini)

CamminaTrieste in prevozi

»Kakšne so perspektive za javne prevoze v Trstu danes, čez dve leti ter leta 2.000«: o tem vprašanju bo govor na srečanju-debati, ki jo združenje CamminaTrieste organizira danes ob ob 16.30 v Ul. Battisti 2 (2. nadstropje). Poleg tega bodo načeli še vrsto drugih vprašanj, kot na primer integriran prevoz, okrepitev in povezave z vsedržavno mrežo itd.

Debata o knjižničarskem sistemu

V dvorani v Ul. Ciamician 2 (vogal Trga Fortis) bo jutri ob 16. uri javna debata o zakonskem osnutku, ki ga je predstavil svetovalec Cadorini in se nanaša na »Organizacijo deželnega knjižničarskega sistema«.

Odpadel koncert Don Cherryja

Koncert Don Cherryja, ki je bil predviden za 11. april v gledališču Miela, so odpovedalil zaradi hudih zdravstvenih težav, ki jih ima glasbenik. Poleg koncerta v Trstu bodo odpadli tudi vsi ostali, ki so bili predvideni na turneji po Evropi. Kdor je že kupil vstopnico, se lahko obrne do Utata v Pasaži Protti, kjer mu bodo znesek vrnili.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO

Od jutri do sobote slovenistični dnevi

Primorska književnost v dobi fašizma in slovenščina ob zahodni meji danes

Jutri ob 16.30 se bo v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah začelo tridnevno zborovanje primorskih slovenistov z obeh strani meje, tradicionalni Primorski slovenistični dnevi, ki jih letos prireja Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm.

Temi letošnjega posveta sta Fašizem in primorska književnost ter Slovenščina ob zahodni meji danes; posvečeni sta narodnostni problematiki ob 50-letnici osvoboditve. Literarni zgodovinarji bodo obravnavali zgodovinska dejstva, načine odzivanja primorskih književnikov na raznarodovalne pritiske fašizma in sledove dobe v književnosti. Predmet jezikoslovnih obravnav bo govorno vedenje, spreminjanje govornih navad in znanje slovenskega jezika pri slovenski mladini na obeh straneh meje, jezik v slovenskih medijih v Italiji ter standardiziranost slovenskega knjižnega jezika v zamejstvu.

Vez med obema tematskima sklopoma in obenem njuno posebno aktualizacijo predstavlja okrogla miza o razvijanju narodne zavesti v šoli s posebnim ozirom na slovensko šolo v Italiji.

Odprli bodo tudi razstavo izvirnega slovenskega leposlovja v Italiji v letih 1818-1941, ki jo prireja Narodna in študijska knjižnica iz Trsta.

Zborovanje bo trajalo ves dan v petek s celo vrsto predavanj ter z okroglo mizo o razvijanju narodne zavesti v šoli. V soboto pa bodo jezikoslovci in psihologi začeli razpravo o Slovenskem jeziku ob zahodni meji danes.

V NEDELJO / NA POBUDO UISP

Tek »Vivicittà 95«, tek solidarnosti

Vpisnine gredo v dobrodelne namene - Istočasno bodo tekli tudi v Sarajevu

Še jutri sprejemajo vpisovanja na nedeljski tek »Vivicittà 95« na sedežu združenja Uisp v domu pristaniških delavcev na Trgu Duca degli Abruzzi 3 od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Od jutri do sobote se bo mogoče vpisati v pritlični dvorani občinske palače na Trgu Unità od 10. do 13. in od 16. do 19.30, v nedeljo pa od 9. do 10. ure na kraju, kjer bo startal tek.

Letošnji 12. tek sta organizirala Uisp in oranizacija za človeške pravice Amnesty International. Vpisnino bodo namenili v dobrodelne namene in sicer komiteju D'Angelo, Lucchetta, Ota, Hrovatin za otroke žrtve vojne v Bosni. Med drugim bodo v nedeljo tekli tudi v Sarajevu in v 13 drugih evropskih mestih, v Italiji pa bodo tekli v 40 mestih, med katerimi je Trst edino v Furlaniji - Julijski krajini.

Sportniki bodo tekli na razdaljo 12 kilometrov, amaterji pa samo na 5 kilometrov razdalje. Obe skupini bosta startali ob 10.30 s Trga Duca degli Abruzzi, cilj pa bo na Trgu Unità. Nagradili bodo najhitrejše športne moške in ženske tekače, pri amaterjih pa so predvidena priznanja za najmlajše in najstarejše udeležence ter za najbolj številne prijavljene skupine.

Organizatorji še posebej naglašajo, da je namen letošnjega »Vivicittà 95« opozoriti javnost na kršitev človečanskih pravic v številnih državah in izraziti solidarnost ženskam, katerih pravice teptajo marsikje in vse prevečkrat: gre torej za športno prireditev, ki pa ima izrazit družbeni pomen.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM

Vrsta pobud v duhu 50-letnice osvoboditve

Slovenski dijaški dom je v duhu petdesetletnice osvoboditve narčtoval ali sodeloval pri raznih pobudah, ki utrjujejo prijateljske vezi med ljudmi, posebno mladimi. Tako je konec marca gostil 54 vzgojiteljev in ravnateljev dijaških domov Ljubljane. Gostje so obiskali Zavod združenega sveta v Devinu, občudovali so slovensko morje Lepe Vide, si ogledali tržaško pristanišče tako na kopnem kot z morske strani. Za ljubljanskimi kolegi je bil na vrsti Zeleni center, kjer ima domovinsko pravico duh prijateljstva in odprte meje.

Jutri bo v domu srečanje dijaških domov iz Postojne, Kopra, Izole, Portoroža in severda Trsta. Od 17. ure dalje bodo tekmovali v košarki, namiznem tenisu in šahu, nakar se bodo vsi udeleženci po skupni večerji in nagrajevanju zmagovalnih ekip, zadržali v veseli družabnosti.

V soboto, 8. aprila, bodo gostje doma dijaki šole za geometre iz Livorna, ki prihajajo na šolski izlet v Trst z namenom, da se udeležijo seminarja na temo: Proti nasilju in rasizmu, ki ga prirejajo na Pomorski postaji ženska zastopstva borčevskih združenj. V nedeljo se bodo skupno z domskimi gojenci udeležili spominske svečanosti v Rižarni, kjer bo pel Tržaški partizanski pevski zbor.

V petek 21. aprila bo v okviru prireditev Evrošole v domu velika prireditev v organizaciji srednje šole Ivan Cankar od Sv. Jakoba.

Domski vzgojitelji in vodstvo občinskega rikreatorija na Rocol Melari so izpeljali že nekaj uspešnih srečanj med najmlajšimi. Vse kaže, da bo ekipa dijaškega doma sodelovala na športem tekmovanju vseh tržaških rikreatorijev.

Poslednja pomembna pobuda v letošnjem šolskem letu bo ob tradicionalnem zaključnem večeru 6. junija zvečer, ko bosta tržaški župan Illy in ljubljanski župan Rupel posadila vsak svoje drevo v skupni želji po srečni in optimistični bodočnosti.

Predavanje Jožeta Toporišiča

Jutri ob 16. uri bo na Visoki šoli modernih jezikov za prevajalce in tolmače (Ul. Alviano 15) govoril univerzitetni profesor dr. Jože Toporišič. Tema njegovega predavanja bo »Slovenski jezik 20. stoletja.

V AVDITORIJU MUZEJA REVOLTELLA

Srečanje s poezijo Abdulaha Sidrana

Pesnika je predstavil dr. Rotelli

Abdulah Sidran (drugi z leve) med srečanjem v Revoltelli (F. Križmančič/KROMA)

V Muzeju Revoltella se je teden začel z bosansko poezijo: častni gost ponedeljkovega večera, ki ga je priredilo Združenje Edizioni »e« je bil namreč Abdulah Sidran, znani pesnik in scenarist najboljših filmov Emira Kusturice. Založniška hiša Edizioni »e« je Sidranu v čast izdala antologijo njegovih najboljših pesmi in mu omogočila, da je pred dobrim mesecem zapustil obkoljeno mesto in se podal na turnejo po Italiji in Svici. »Srečanje s poezijo gre prištevati med tiste prireditve, ki že vrsto let nastajajo znotraj kulturnega prostora, ki se je ustvaril v okviru komprenzorija in dejavnosti bivše psihiatrične bolnice pri Sv. Ivanu«, je v uvodnih besedah pojasnil dr. Rotelli, direktor tržaške psihiatrične bolnišnice. »Vedno bolj pogosto se sprašujemo, ali je sploh mogoče sožitje brez tragedij, sploh nismo več zmožni ne razumeti ne razlagati, tega kar se dogaja, zato je morda še najbolje, da prepustimo besedo poeziji. Predstavitev te knjige je bila torej skoraj obvezna.«

Ponedeljkovo srečanje po svoji tematiki uvaja tudi niz prireditev, ki jih je Rotelli napovedal za september pod skupnim naslovom »Meje«, ko bodo naše mesto z različnimi pobudami povabili na razmislek o mejah vseh vrst, državnih, narodnostnih, etničnih, verskih, o mejah discipline. Piero Del Giudice, ki je poskrbel za izbor najbolj raprezentativnih pesmi, je prisotnim ponudil pokušnjo nekaterih najbolj značilnih Sidranovih pesmi v italijanskem prevodu, pesnik sam pa jih je deklamiral v originalu. »Morda bi v drugačnih okoliščinah opustili originalno verzijo, danes pa jo moramo ohraniti v čast narodu, kateremu preti izginotje. Sicer pa bi poskušali na vse načine izdati to zbirko tudi v mirnih časih. Sidranova antologija ni ena izmed tolikih vojnih knjižnih izdaj, ki so postale zanimive le zato, ker pričajo o vsakodnevnem življenju v evropski vojni. Prepričani smo, da se Sidranova poezija častno uvršča med vrhove svetovne poezije, svojim evropskim kolegom povzroča Sidran resne preglavice, saj s pripovedno vlogo svoje poezije prevrača na glavo vse parametre sodobne evropske poezije. Zato si tako prizadevamo, da bi to antologijo predstavili v vseh važnih centrih evropske ustvarjalnosti, v tem tiči naloga te turneje.«

Tatjana Dolhar

DSI / OB 50-LETNICI OSVOBODITVE

Predstavitev knjige dr. Bojana Godeše

O zadržanju slovenskih izobražencev v času vojne

Tudi Društvo slovenskih izobražencev želi prispevati k obhajanju 50-letnice osvoboditve. Tako je v ponedeljek zvečer v Peterlinovi dvorani povedal njegov predsednik Sergij Pahor v svojem krajšem uvodu k predstavitvi knjige dr. Bojana Godeše »Kdor ni z nami je proti nam«. S to predstavitvijo se je namreč začel niz predavanj o medvojnem času, ki spada v pobudo DSI ob 50-letnici osvoboditve in konca 2. svetovne vojne.

S ponedeljkovega večera v Peterlinovi dvorani (F. Križmančič/KROMA)

Knjiga dr. Godeše - gre pravzaprav za predelano doktorsko disertacijo - govori o zadržanju slovenskih izobražencev v času 2. svetovne vojne, med okupatorji, Osvobodilno fronto in protirevolucionarnim taborom. Uvodoma je dr. Godeša - sicer raziskovalec na Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani - dejal, da v Evropi šele sedaj prihaja na dan zavest o kompleksnosti obdobja med 2. svetovno vojno in da se le-tega ne more več opisovati po določenih shemah. Za proučevanje položaja slovenskih izobražencev med vojno pa se je odločil bodisi zato, ker je bila tematika se neobdelana, bodisi zaradi vloge, ki so jo slovenski izobraženci imeli v slovenski zgodovini in družbi. Pri obravnavi te tamatike se je omejil na vlogo najpomembnejših takratnih političnih faktorjev (okupatorjev, OF in prorevolucionarnega tabora).

Že sam naslov knjige, je dejal predavatelj, je zgovoren in zelo dobro označuje eksluzivizem, ki je bil značilen za odnos obeh taborov, v katera so se vključevali Slovenci, do vseh tistih, ki se niso držali določenih miselnih vzorcev. Tako zaostrovanje med taboroma pa je podpiralo sorazmerno malo izobražencev. Pri tem je šlo predvsem za mlajše ljudi, ki so se izoblikovali v drugi polovici 30. let. Do jasnejše opredelitve je prišlo takrat, ko so se odnosi med taboroma dejansko zaostrili. Pri izbiri tabora pa je bil pomemben politični nazor, pa tudi pokrajinska pripadnost, osebni razlogi itd. Pri tem sta si obe strani prizadevali pridobiti slovenske izobražence v svojo sredo, in to zaradi propagande, manj pa zaradi izkoriščanja njihovega intelektualnega potenciala. Za pridobitev slovenskih izobražencev na svojo stran sta si prizadevala tudi italijanski in (delno) madžarski okupator, medtem ko so Nemci izobražence kratkomalo pregnali iz svoje okupacijske cone.

Zaradi italijanskih prizadevanj za t.i. »kulturno zbliževanje« med italijanskim in slovenskim svetom je OF proglasila t.i. »kulturni molk«, ki je v začetku veljal le za tiste pobude o zbliževanju, ki so bile striktno v zvezi z načrti italijanskega fašističnega okupatorja. V tem smislu, je dejal dr. Godeša, je bil kulturni molk smiseln in upravičen, stvari pa so se kasneje spremenile, saj je bil po kapitulaciji Italije ta molk uperjen zlasti proti Rupnikovi upravi in je nasprotoval vsaki kulturni pobudi. Pri tem je bil precej neuspešen in je v bistvu zgrešil cilj.

Med živahno razpravo, v katero je poseglo več diskutantov, je bil še govor tako o kulturnem molku kot tudi o drugih aspektih tistega obdobja. Spregovorilo se je namreč tudi o t.i. neopredeljenih, ki jih predavatelj deli na politično aktivne oz. pasivne, aktivne pa deli na tiste, ki so si prizadevali za premirje med obema taboroma, in na tiste, ki so zagovarjali sredinsko politično opcijo, kot alternativo obema v vojni sprtima stranema. Vendar pa je bilo njihovo prizadevanje obsojeno na neuspeh, ker za seboj niso imeli trdne organizacije in množic, bili so pač marginalci.

Ivan Žerjal

V DOLINSKI OBČINI

Uspešna ekološka akcija tržaške sekcije lovske zveze

Pokrajinska sekcija Italijanske lovske zveze se je v soboto lepo izkazala. Njeni člani so namreč izvedli hvalevredno ekološko akcijo - počistili so obsežno površino dolinske občine. Lovskega ekološkega dneva - tako so poimenovali sobotno akcijo - se je udeležilo okrog petdeset ljudi, ki so se razdelili v tri delovne skupine. Ob naklonjenosti vremenskih razmer - bil je namreč čudovit pomladni dan - so nabrali nekaj ton raznih smeti in odpadkov. Kot vemo, se ob raznih poteh vse tržaške okolice nabira najrazličnejši material, ki ga brezvestni občani odvržejo kamor jim pač najbolj paše. Tako ležijo vsevprek preperele žimnice, razbiti pralni stroji, kuhinjske peči, divani in drugi deli dotrajanega pohištva, da o manjših odvrženih predmetih sploh ne govorimo. Jasno je, da bi bilo treba v tem pogledu poostriti nadzorstvo organov pregona, vsega priznanja pa so vredne tudi takšne pobude, kakršno je v soboto izvedla lovska organizacija. Glede na uspeh te prve pobude, so že napovedali podobne akcije tudi v kraških občinah, hkrati pa se zahvaljujejo vsem, ki so se udeležili sobotnega lovskega ekološkega dne.

Poletne pobude Dijaškega doma

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel prireja tudi letos celo vrsto zanimivih poletnih pobud. V času od 12. junija do 1. septembra bo kot vsako leto v domskih prostorih Poletno središče za otroke od 3. do 14. leta starosti. Najkrajši čas bivanja je en teden. Poleg tega se bodo otroci in mladinci lahko udeležili zanimivih letovanj. V času od 3. do 13. lujija bo letovanje na Medvedjem brdu za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 13. do 23. julija pa bodo na vrsti mladinci od 12. do 17. leta starosti - vedno seveda na Medvedjem brdu. Od 31. julija do 10. avgusta pa bo za otroke in mladince od 6. do 17. leta letovanje v Portorožu. Podrobnejše informacije pri upravi doma (tel. 57-31-41).

DANES NA UNIVERZI

Častni doktorat Dieteru Heinrichu

Danes ob 11. uri bodo v učilnici Bachelet na Novi univerzi podelili častni doktorat iz prava prof. Dieteru Henrichu. Gre za znanega nemškega pravnika in univerzitetnega profesorja, ki je v preteklosti bil tudi rektor Univerze v Regensburgu. Velja za enega izmed največjih nemških strokovnjakov na področju družinskega prava in zasebnega mednarodnega prava.

Tržaška pravna fakulteta mu podeljuje častni doktorat, da bi mu izrazila priznanje za dolgoletno sodelovanje. Prof. Henrich je namreč večkrat predaval v Trstu, poleg tega pa je tudi veliko napravil za navezavo stikov med univerzama v Regensburgu in v Trstu. Današnje slovesnosti se bodo udeležili najvišje tržaške akademske oblasti, pa tudi predstavniki krajevnega političnega in sploh javnega življenja.

Štipendije za zaslužne študente medicine

Danes ob 17. uri bodo v učilnici Cammarata na Novi univerzi podelili 18 študentom medicine štipendije iz sklada Aldo Duca. Vsaka štipendija znaša 3 milijone lir, prejmejo pa jih študentje, ki so se v študiju izkazali s svojo marljivostjo in uspešnostjo. Štipendije bodo podelili rektor Gicomo Borruso, ki je tudi predsednik sklada Duca, dekan medicinske fakultete prof. Fulvio Bratina, tržaški državni pravdnik Domenico Maltese in predstavnik Tržaške hranilnice (CRT) Quasimodo.

Spomnimo naj, da je sklad Aldo Duca poimenovan po pokojnem zdravniku in profesorju na tržaški medicinski fakulteti, namenjen pa je podpori revnejšim študentom.

V SOBOTO IN NEDELJO V TRSTU

Ženske proti nasilju in rasizmu

V soboto in nedeljo bosta v Trstu dve pomembni prireditvi v organizaciji zastopstev žensk v Vsedržavnih združenjih ANPI-ANED-FIVL-FIAP. Prva bo v soboto v Kongresnem centru Pomorske postaje z naslovom »Ženske od včeraj in danes proti nasilju in rasizmu«, druga pa v nedeljo, 9. t.m. v Rižarni, z začetkom ob 11. uri, kjer bo spominska svečanost za žrtve tega uničevalnega taborišča, na kateri bo nastopil Tržaški partizanski pevski zbor P. Tomažič.

Obe prireditvi bosta potekali pod pokroviteljstvom predsednika republike, Vsedržavnega odbora za svečansoti ob 50-letnici Odpornistva in Narodnoosvobodilne borbe in tržaške občinske uprave.

V soboto se bo zasedanje začelo ob 9.30, uvodno besedo pa bo imela Jelka Grbec, članica tajništva Vsedržavnega ženskega koordinacijskega odbora združenja ANPI.

Sledili bodo pozdravi oblasti ter številni posegi in pričevanja udeleženk srečanja. Spregovorile bodo: zgodovinarka Anna Maria Bruzzone, Olga Stefani, novinarka Chiara Valentini, Miuccia Gigante, tajnica Vsedržavnega združenja ANED, znanstvenica Magherita Hack, Franca Donaggio, odgovorna za ženska vprašanja pri CGIL, novinarka Šura Dumanič, Saša Rupena, Carol Jane Beebe-Tarantelli, članica komisije za socialna vprašanja v poslanski zbornici, Liana Millu, zgodovinarka Marina Rossi, Lidia Rolfi, Jolanda Marchesich Sema, Marta Ascoli, pisateljica Slavenka Drakulič, režiserka Rossana Cuffaro. Med naštetimi so tudi ženske, ki so doživele grozote tržaške Rižarne, Auschwitza, Ravensbrucka, Mauthausna in Bergen Belsna. Zaključno besedo bo imela Tina Anselmi, članica Federacije prostovoljcev za svobodo v Italiji.

Tematika, ki jo bodo udeleženke obravnavale, bo »Ženske v nacističnih taboriščih in njihova pričevanja«, »Proti nasilju in diskriminaciji«, »Ženske v Rižarni - dediščina idealov« in še osebna pričevanja bivših deportirank v nacističnih taboriščih.

Gre torej za pomembno srečanje žensk v Trstu, ki se prav gotovo lepo uvršča v številne proslave in svečanosti, ki bodo v tem času potekale v znamenju 50-letnice konca vojne in zmage nad nacifašizmom.

Neva Lukeš

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 4. aprila 1995
IZIDOR

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 19.37 - Dolžina dneva 12.59 - Luna vzide ob 9.38 in zatone ob 24.54.

Jutri, SREDA, 5. aprila 1995
VINCENC

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 11,7 stopinje, zračni tlak 1020,3 mb narašča, veter jugozahodnik 24 km na uro, vlaga 89-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alex De Ros, Ida Canturi, Giada Horvic, Francesco Lai, Giacomo Ebblin.

UMRLI SO: 58-letna Fernanda Lallai, 72-letna Mattea Nedoclan, 68-letni Guido Accerboni, 81-letni Gino Bertoni, 55-letni Antonio Domio, 87-letna Stefania Vizin, 61-letna Maria Arbulla, 58-letni Antonio Dante, 76-letni Ferruccio Moratti, 84-letna Natalia Candusio, 73-letna Stellia Zamarian, 81-letni Tullio Chierego, 69-letna Nada Sardoc.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

LEKARNE

Od ponedeljka, 3., do nedelje, 9. aprila 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Borzni trg 12 (tel. 367967), Rojan - Ul. Stock 9 (tel. 414304).
OPČINE, Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Borzni trg 12, Rojan - Ul. L. Stock 9, Ul. Rossetti 33.
OPČINE, Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33 (tel. 633080).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505
TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

PUBLIEST
Tel. (040) 7796611 - Fax 768697
oglasi - obvestila: 8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL ŠČEK v Trstu

Vas vljudno vabi na predavanje, ki ga bo imel **danes, 5. aprila 1995, ob 20.00** predsednik Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti, priznani strokovnjak za manjšinska vprašanja **prof. dr. Christoph Pan** iz Bocna na temo

PRIZADEVANJA ZA EVROPSKO MANJŠINSKO PRAVO IN OKVIRNA KONVENCIJA SVETA EVROPE O MANJŠINAH

Predavanje bo na novem sedežu Krožka V. Šček **v Ul. Gallina 5 v Trstu.**

Ob tej priložnosti bomo predstavili drugo knjigo mednarodnih pravnih in političnih dokumentov o varstvu manjšin, ki jo je uredil **Ivo Jevnikar.**

TRŽAŠKA KNJIGARNA
obvešča, da je spričo velikega uspeha izredne
PRVOAPRILSKE razprodaje
nevarnost stečaja trenutno zavrnjena

KD LONJER - KATINARA

prireja **danes, 5. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Lonjerju** predavanje z diapozitivi

GLINŠČICA: kaj veš o njej?

O svojih raziskavah bo udeležencem spregovorila biologinja DAMIANA OTA.

Vabljeni!

KINO

ARISTON - 17.00, 19.35, 22.10 »Forrest Gump«, i. Tom Hanks. Film bo predvajan v izvirniku s podnaslovi v italijanščini.

EXCELSIOR - 17.55, 20.05, 22.15 »Amata immortale«, i. Gary Oldman, Isabella Rossellini.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.20, 20.10, 22.00 »Creature del cielo«, r. Peter Jackson, prepovedan mladini pod 14. letom.

AMBASCIATORI - 17.30, 19.45, 22.00 »Pret a porter«, r. Robert Altman, i. Julia Roberts, Tim Robbins, Kim Basinger. Samo še danes.

NAZIONALE 1 - 17.30, 19.45, 22.00 »Vento di passioni«, i. Brad Pitt, Anthony Hopkins.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Farinelli, voce regina«, i. Enrico Loverso.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La vita a modo mio«, i. Paul Newman, Melanie Griffith.

NAZIONALE 4 - 16.30, 19.00, 21.45 »Pulp Fiction«, i. John Travolta, Bruce Willis, prepovedan mladini pod 18. letom.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Schiava dei piaceri di Sodoma«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom. Samo še danes.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Nell«, r. Michael Apted, i. Jodie Foster, Liam Neeson, Natasha Richardson.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »Pallottole su Broadway«, r. Woody Allen, i. Chaz Palminteri, John Cusack.

LUMIERE - AIACE - 17.30, 19.50, 22.10 »Otto e mezzo«, r. Federico Fellini, i. Marcello Mastroianni. Jutri: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Clerks (Commessi)«.

PRIREDITVE

SLAVISTIČNO DRUŠTVO Trst-Gorica-Videm v sodelovanju s SD Koper in Nova Gorica 6. PRIMORSKI SLOVENISTIČNI DNEVI fašizem in primorska književnost - slovenščina ob zahodni meji danes . Občine - Dvorana Zadružne kraške banke jutri, 6. t. m. od 16.30 do 20. ure, v petek, 7. t. m., od 9. do 13. ure ter od 15.30 do 19. ure, v soboto, 8. t. m. od 9. do 13. ure.

SPDT TRST vabi člane in prijatelje na predavanje prof. Erike Kosute POTOVANJE PO ČRNI CELINI OD SREDOZEMLJA DO KILIMANJARA s prikazom diapozitivov. Jutri, 6. t. m.v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 s pričetkom ob 20.30.

KD V. VODNIK vabi na koncertni recital ob 50-letnici osvoboditve izpod nacifašizma "O, če ljudi bi ne bilo pri nas." Zamisel in režija N. Švab. Nastopajo: MPZ in DPZ V. Vodnik, S. Bandi, M. Švab, A. Slavec, N. Švab, harmonikar E. Križmančič, v soboto, 8. t.m., ob 20.30 v Občinskem gledališču v Boljuncu.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na predavanje gospe Lide Turk "Tigr sinteza primorskega upora fašizmu", jutri, 6. t.m., ob 20.30. v mladinskem domu.

SKD TABOR Občine - Prosvetni dom - gledališka skupina SKD Tabor vabi v petek, 7. t. m., ob 20.30 na ponovitev kabareta R. Queneau VAJE V SLOGU, režija Edita Frančeškin, glasba Nevio Miklaučič. Vabljeni!

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 prireja v soboto, 8. t. m. v Peterlinovi dvorani KONCERT VOKALNE SKUPINE JONATAN iz Brezovice pri Ljubljani (ob izidu njegove kasete). Koncert z začetkom ob 19. uri je namenjen širši publiki, zato vsi prisrčno vabljeni!

KD ROVTE KOLONKOVEC, Ul. Monte Sernio 27 vabi prijatelje in člane na SLIKO IN BESEDO IZ PREKMURJA. Predstavila bosta Barko Bradassi in Monika Sulli z glasbeno spremljavo tamburaškega ansambla iz Boljunca v soboto, 8. t. m., ob 20.30.

KD RDEČA ZVEZDA vabi na razstavo in pokušnjo slaščic in kruha IZ DOMAČE PEČI v nedeljo, 9. t. .m., ob 17. uri v Saležu. Nastopata Tonca in Vanka.

OBVESTILA

FOTOKROŽEK TRST 80 obvešča člane in prijatelje, da se ob petkih ponovno srečamo.

KD KRAŠKI DOM vabi na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v Bubničevem domu v Repnu v petek, 7. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

KD RDEČA ZVEZDA vabi k sodelovanju na tekmovalno razstavo slaščic in kruha IZ DOMAČE PEČI, ki bo v nedeljo, 9. t. m. Kategorije: 1. raznovrsten kruh, 2. tradicionalno pecivo, 3. po želji in fantaziji. Prijave sprejema do petka, 7. t.m . na tel. št. 229359, izdelke pa v nedeljo, 9. t. m. od 12. do 15. ure v društvenih prostorih v Saležu.

VZGOJNO ZAPOSLITVENO SREDIŠČE "MITJA ČUK" prireja 8. in 9. aprila prodajno razstavo v prostorih patronata ACLI na Občinah, Proseška ul. 22/b (zraven cerkve). Urnik: sobota 10.00 - 13.00 in 15.30 - 18.30, nedelja 9.00 - 13.00. Toplo vabljeni.

ZADRUGA NAŠ KRAS obvešča člane, da bo redni občni zbor zadruge v prvem sklicanju dne 13. aprila ob 14. uri, v drugem sklicanju pa v petek, 14. aprila, ob 19.30 v restavraciji Križman v Repnu. Na dnevnem redu je predsedniško poročilo, predstavitev bilance, poročilo nadzornega odbora, izvolitev upravnega in nadzornega odbora ter razno.

ŠOLSKE VESTI

LICEJ FRANCE PREŠEREN obvešča, da bodo roditeljski sestanki po sledečem razporedu: jutri, 6. t.m., ob 18. uri za bienij znanstvenega liceja; v torek, 11. t.m., ob 18. uri za klasično vzporednico.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV Trst prireja v sredo, 19. aprila izlet v San Daniele del Friuli (ogled pršutarne) in Aiello, kjer je muzej kmetijstva. Vpisovanje v petek, 7. aprila, ob 9. uri na sedežu društva, Ul. Cicerone 8, tel. št. 360324.

PRISPEVKI

Danes poteka 50 let, odkar je Danilo Petaros končal svojo mučeniško pot v Rižarni. Z žalostjo v srcu se ga spominja brat Marjo z družino in daruje 25.000 lir za Zvezo borcev Borst-Zabrežec, 25.000 lir za PD Slovenec, 25.000 lir za TFS Stu ledi in 25.000 lir za Skupnost Družina Občine.

Ob priliki razdeljevanja izkaznic darujejo za sekcijo VZPI-ANPI Trebče: Srečko Križmančič 10.000 lir, Albert Žerjal 15.000 lir, Bruno Kalc 20.000 lir, Aleksander Kalc 5.000 lir, Leonard Kralj 10.000 lir, Rudolf Kralj 10.000 lir, Francko Kralj 10.000 lir, Ivanka Kralj 5.000 lir, Gizela Čuk 5.000 lir, Olga Kalc 20.000 lir, Stanko Milkovič 10.000 lir, Malalan Livio 5.000 lir ter Lucijan Malalan 10.000 lir.

V spomin na moža in očeta Justota Švaba daruje družina 50.000 lir za kriški spomenik, 50.000 lir za SD Vesna, 50.000 lir za SD Mladina, 50.000 lir za MPZ Vesna, 50.000 lir za DPZ Vesna in 50.000 lir za upokojence CGIL.

Namesto cvetja na grob Justota Švaba darujejo za SD Vesna: Pavla Maganja 100.000 lir, Grozdana in Nino 50.000 lir, Marija in Oskar Košuta 20.000 lir, Davči in Marta 30.000 lir, Sandro in Ingrid 40.000 lir, Ado in Dragica 50.000 lir, družina De Lorenzi 50.000 lir, Mario Švab (Boca) 20.000 lir, Grazia in Mario Furlan 15.000 lir ter Mara, Nina, Marica C., Marica Z., Grozdana, Ani, Pierina, Aulide, Marjanca, Danila, Vanka, Grazia M., Marija in Ardemia 140.000 lir.

Namesto cvetja na grob prijatelja Justota darujejo prijatelji Srečko, Bino, Rudi, Gabrijel in Marino 100.000 lir za SD Vesna.

V spomin na Marijo Segina vd. Brišcik daruje Dragica Husu 30.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk.

MALI OGLASI

NA PROSEKU dajemo v najem za krajše obdobje opremljeno 3 sobno stanovanje. Tel. 200115.

20-LETNI fant z dokončanim vojaškim rokom išče kakršnokoli zaposlitev. Tel. ob uri obedov na št. 200882.

NA OPČINAH ali v okolici kupim hišo ali zazidljivo zemljišče. Tel. 213385 v večernih urah.

DAJEMO v najem dve skladišči (garaži) na Opčinah, dohod možen z dostavnim vozilom ali kombijem. Tel. št. 211043 od 12. do 13. ure ali od 17.30 dalje.

PRODAM zaradi družinskih razlogov avto volvo 460 GL 1600, maj 93, 20.000 prevoženih km, klimatiziran, v odličnem stanju. Tel. št. (0481) 882094 v večernih urah.

PRODAM motor Enduro Gilera XR2 125 v odličnem stanju. Kličite na tel. št. 0481/882231.

PRODAM mlin za grozdje na ročni pogon. Priprava v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. ob uri kosila na št. 0481/882478.

PODARIMO psičke posebne pasme nemškega ovčarja. Klicati na tel. (0481)884077.

OSMICO ima Ivan Antonič, Cerovlje 34. Toči belo in črno vino.

PRI BIBCU v Križu zopet odprto ob četrtkih, petkih in sobotah.

†

Zapustil nas je naš dragi

Angelo Gregori

Pogreb bo v petek, 7. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Mira, hčerka Sonja, brat Albin in sestra Marija z družinama, svaki Vilma ter Angela in Miljo z družinama in ostalo sorodstvo

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene

Boljunec, 5. aprila 1995

Žalovanju se pridružujejo

Miljo in Milka, Nadja, Miro in Erik ter družina Zobec

Za dragim stricem žalujejo

Stelio, Mirella, Renata in Michela

Ob boleči izgubi dragega prijatelja Angela izrekata iskreno sožalje ženi Miri in hčerki Sonji

Zorko in Mario z družinama

Ob izgubi Angela Gregori izreka iskreno sožalje ženi Miri ter svojcem

Zveza žensk iz Boljunca

Ob izgubi očeta Angela Gregori izreka globoko sožalje hčeri Sonji ter svojcem

KD F. Prešeren iz Boljunca

Ob izgubi dragega očeta sočustvujejo s prof. Sonjo Gregori

vsi na liceju Prešeren

Žalovanju se pridružujejo

Roza, Nada, Sonja in Claudio z družino

†

Zapustil nas je naš dragi stric

Mirko Pečar

Pogreb bo jutri, 6. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v bazovsko cerkev.

Posebna zahvala naj gre dr. Žerjalu.

Žalujoči nečakinja Livia z možem Pinom, pranečak Moreno ter ostalo sorodstvo

Bazovica, 5. aprila 1995

Ravnatelj, učno in neučno osebje srednje šole S. Kosovel izrekajo prof. Kostanci Mikulus iskreno sožalje ob smrti drage mame Marice

Minilo je leto dni, odkar si nas zapustila predraga

Radunka

Za vedno si v naših srcih

mož Emil, hči Nataša s Henrikom in ostalo sorodstvo

Mačkolje, Boljunec, 5. aprila 1995

5. 4. 1975 5. 4. 1995

Ob 20. obletnici nenadomestljive izgube

Silvestra Grgiča

se ga spominjajo

SVOJCI

Padriče, Izola, 5. aprila 1995

Ob 2. obletnici smrti dragega

Dragota Kluna

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena Želka ter sinova Sandi in Miran z družinama

VOZNI RED VLAKOV

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.12	(R)	Tržič (4.35), Mestre (6.20), **Benetke (6.32)**.
5.36	(D)	Tržič (5.59), Mestre (7.36), **Benetke (7.47)**.
6.10	(IC)	TERGESTE - Tržič (6.34), Portogruaro (7.19), Mestre (8.02), Padova (8.36), Vicenza (8.57), Verona (9.31), Milano (10.55), Torino (12.55).
6.16	(R)	Tržič (6.42), **Portogruaro (7.41)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
6.48	(IC)	MIRAMARE - Tržič (7.12), Mestre (8.40), Padova (9.14), Bologna (10.35), Firenze (11.44), Rim Termini (13.45).
7.12	(E)	VENEZIA EXPRESS - Tržič (7.35), Mestre (9.07), Benetke (9.18).
7.35	(D)*	Tržič (7.58), Gorica (8.19), Videm (8.48), Pordenone (9.28), Treviso (10.19), **Benetke (11.06)**. Op.: ukinjen ob praznikih iz Trsta do Vidma.
8.12	(IR)	Tržič (8.35), Mestre (10.07), **Benetke (10.18)**.
9.25	(R)	Tržič (9.53), **Portogruaro (10.54)**. Op.: samo ob praznikih.
10.12	(IR)	Tržič (10.35), Mestre (12.02), **Benetke (12.18)**.
12.12	(IR)	Tržič (12.35), Mestre (14.07), **Benetke (14.18)**.
13.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (15.07), **Benetke (15.18)**.
13.47	(R)	Tržič (14.15), **Portogruaro (15.17)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
14.12	(IR)	Tržič (14.35), Mestre (16.07), **Benetke (16.18)**.
14.20	(IR)*	Tržič (14.43), Gorica (15.05), Videm (15.30), Pordenone (16.01), Treviso (16.39), Mestre (16.57), **Benetke (17.08)**. Op.: ukinjen ob praznikih od Trsta do Vidma.
15.12	(IR)	Tržič (13.35), Mestre (17.07), **Benetke (17.18)**.
16.10	(IC)	SVEVO - Tržič (16.34), Portogruaro (17.19), Mestre (18.02), Padova (18.36), Milano (20.55), Genova (22.55).
17.12	(E)	Tržič (17.35), Mestre (19.07), **Benetke (19.18)**.
17.18	(R)	Tržič (17.45), Portogruaro (18.45), Mestre (19.48), **Benetke (19.59)**. Op.: se ne ustavi v Grljanu in Križu.
18.12	(E)	Tržič (18.35), Portogruaro (19.23), Mestre (20.07), Benetke (20.18), Bologna (23.10), Lecce (9.34).
19.12	(IR)	Tržič (19.35), Mestre (21.07), **Benetke (21.18)**.
19.45	(R)	Tržič (20.14), **Portorguaro (21.16)**. Op.: ukinjen na predpraznični dan.
20.28	(E)	SIMPLON EXPRESS - Tržič (20.52), Mestre (22.15), Padova (23.04), Verona (0.02), Milan (1.34), Domodossola (3.05), Ženeva (6.49).
21.12	(IR)	Tržič (21.35), Mestre (23.07), **Benetke (23.18)**.
21.18	(E)*	Tržič (21.41), Gorica (22.02), Videm (22.30), Benetke (0.21), Padova (1.10), Verona (2.14), Milan (4.05), Turin (6.37).
22.10	(E)	Tržič (22.33), Portogruaro (23.21), Mestre (0.04), Bologna (3.00), Firenze (4.35), Rim Termini (8.25).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
0.47	(IR)	**Benetke (22.40)**, Mestre (22.51), Tržič (0.23)
2.32	(D)	**Benetke (0.14)**, Mestre (0.25), Tržič (2.08).
6.34	(R)	**Portogruaro (5.05)**, Tržič (6.08). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.10	(D)	**Portogruaro (5.56)**, Tržič (6.47).
7.45	(D)	**Portogruaro (6.30)**, Tržič (7.17), Sesljan (7.24), Nabrežina (7.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.01	(E)	Rim Termini (22.15), Firence (1.38), Bologna (3.55), Mestre (5.50), Tržič (7.37).
8.55	(E)	SIMPLON EXPRESS - Ženeva (22.52), Milan (3.42), Verona (5.16), Padova (6.16), Mestre (6.40), Tržič (8.32).
9.10	(E)*	Turin (22.50), Milan (0.40), Verona (3.31), Benetke (5.08), Treviso (6.15), Pordenon (7.05), Videm (7.46), Gorica (8.25), Tržič (8.46).
9.31	(R)	**Portogruaro (8.00)**, Tržič (9.03).
9.53	(D)*	**Benetke (6.34)**, Treviso (7.06), Pordenon (8.01), Videm (8.40), Gorica (9.09), Tržič (9.30).
10.07	(E)	Lecce (18.14), Bologna (4.37), Benetke (7.10), Mestre (8.12), Tržič (9.43).
10.47	(IR)	**Benetke (8.40)**, Mestre (8.51), Portogruaro (9.35), Tržič (10.23).
11.03	(R)*	**Benetke (7.08)**, Treviso (7.42), Pordenone (8.54), Videm (9.34), Gorica (10.14), Tržič (10.36). Op.: ukinjen ob praznikih.
11.47	(E)	**Benetke (9.40)**, Mestre (9.51), , Tržič (11.23)
14.09	(IC)	SVEVO - Sestri Levante (6.15), Genova (7.13), Milan (8.50), Verona (10.27), Benetke (11.54), Mestre (12.21), Tržič (13.45).
14.35	(D)*	**Benetke (11.10)**, Pordenone (12.24), Videm (13.05), Gorica (13.48), Tržič (14.12). Op.: ukinjen ob praznikih.
14.47	(IR)	**Benetke (12.40)**, Mestre (12.51), Tržič (14.23).
15.05	(R)	**Portogruaro (13.45)**, Tržič (14.41). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.47	(IR)	**Benetke (13.40)**, Mestre (13.51), Portogruaro (14.35), Tržič (15.22).
16.27	(D)	**Benetke (14.17)**, Mestre (14.28), Portogruaro (15.15), Tržič (16.03).
17.47	(IR)	**Benetke (15.40)**, Mestre (15.51), Portogruaro (16.35), Tržič (17.23).
18.47	(IR)	**Benetke (16.40)**, Mestre (16.51), Portogruaro (17.35), Tržič (18.23).
20.10	(R)	**Benetke (17.34)**, Mestre (17.46), Portogruaro (18.45), Tržič (19.43).
20.47	(IR)	**Benetke (18.40)**, Mestre (18.51), Tržič (20.23)
20.54	(IR)*	Benetke (17.58), Treviso (18.28), Pordenon (19.07), Videm (19.38), Gorica (20.10), Tržič (20.31). Op.: ukinjen ob praznikih iz Vidma v Trst.
21.45	(IC)	TERGESTE - Turin (15.08), Milano (17.05), Padova (19.22), Mestre (19.40), Tržič (21.21).
22.47	(R)	**Benetke (20.28)**, Mestre (20.39), Portogruaro (21.35), Tržič (22.23)). Op.: se ne ustavi v Sesljanu, Nabrežini, Grljanu in Miramaru.
23.12	(IC)	MIRAMARE - Rim Termini (16.15), Firence (18.17), Bologna (19.27), Padova (20.46), Mestre (21.04), Tržič (22.48).
23.27	(E)	VENEZIA EXPRESS - **Benetke (21.22)**, Mestre (21.34), Tržič (23.04).

* Proga Trst-Videm-Benetke

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.25	(R)	Tržič (5.48), Gorica (6.09), **Videm (6.43)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
6.29	(D)	Tržič (6.52), Gorica (7.18), **Videm (7.43)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
6.54	(R)	Tržič (7.20), Gorica (7.45), **Videm (8.10)**. Op.: se ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu.
7.52	(D)	Tržič (8.15), Gorica (8.36), **Videm (9.01)**. Op.: vozi samo ob praznikih.
8.42	(R)	Tržič (9.09), Gorica (9.34), **Videm (10.10)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
9.35	(R)	Tržič (10.00), Gorica (10.25), **Videm (11.01)**. Op.: vozi samo ob praznikih; ne ustavi v Miramaru, Grljanu, Križu, Nabrežini.
10.46	(R)	Nabrežina (11.00), Sesljan (11.04), Tržič (11.13), Gorica (11.37), **Videm (12.09)**. Op.: ne ustavi v Miramaru, Grljanu Križu.
12.24	(D)	Tržič (12.47), Gorica (13.08), Videm (13.36), **Pordenone (14.18)**.
13.20	(R)	Tržič (13.47), Gorica (14.12), **Videm (14.48)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
14.40	(R)	Tržič (15.08), Gorica (15.31), **Videm (16.06)**. Op.: ne ustavi v Grljanu in Križu.
16.16	(D)	Tržič (16.39), Gorica (17.00), **Videm (17.25)**.
17.04	(R)	Tržič (17.27), Gorica (17.48), **Videm (18.23)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
17.28	(R)	Tržič (17.52), Gorica (18.17), **Videm (18.55)**. Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu, Nabrežini, Sesljanu.
17.45	(D)	Tržič (18.08), Palmanova (18.32), **Videm (18.49)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
18.05	(D)	Sesljan (18.21), Tržič (18.30), Gorica (18.52), **Videm (19.10)**. Op.: ukinjen ob praznikih.
18.30	(R)	Tržič (18.57), Gorica (19.20), **Videm (19.54)**. Op.: ne ustavi v Grljanu, Križu.
19.25	(D)	Tržič (19.48), Gorica (20.09), **Videm (20.34)**.
20.00	(R)	Tržič (20.25), Gorica (20.48), **Videm (21.15)**. Op.: ukinjen ob praznikih.

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.50	(R)	**Videm (5.28)**, Gorica (5.59), Tržič (6.22). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.28	(R)	**Videm (6.10)**, Gorica (6.33), Tržič (7.00). Op.: ukinjen ob praznikih.
7.54	(R)	**Videm (6.25)**, Gorica (7.01), Tržič (7.25). Op.: samo ob praznikih)
7.54	(D)	**Sacile (5.46)**, Pordenone (6.00), Videm (6.41), Gorica (7.11), Tržič (7.31). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.41	(R)	**Videm (7.08)**, Gorica (7.46), Tržič (8.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
8.47	(D)	**Videm (7.43)**, Palmanova (7.59), Cervignano (8.11), Tržič (8.24). Op.: ukinjen ob praznikih.
12.30	(R)	**Videm (11.02)**, Gorica (11.38), Tržič (12.02) . Op.: samo ob praznikih.
13.56	(R)	**Videm (12.37)**, Gorica (13.08), Tržič (13.29) .
14.57	(R)	**Videm (13.30)**, Gorica (14.06), Tržič (14.30). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(D)	**Videm (14.30)**, Gorica (14.55), Tržič (15.16). Op.: ukinjen ob praznikih.
15.39	(R)	**Videm (14.10)**, Gorica (14.46), Tržič (15.11). Op.: samo ob praznikih.
16.43	(D)	**Pordenon (14.50)**, Videm (15.30), Gorica (15.59), Tržič (16.20). Op.: ukinjen ob praznikih.
18.00	(R)	**Videm (16.32)**, Gorica (17.08), Tržič (17.32). Op.: samo ob praznikih.
18.21	(R)	**Videm (17.01)**, Gorica (17.32), Tržič (17.54). Op.: ukinjen ob praznikih.
19.07	(R)	**Videm (17.40)**, Gorica (18.16), Tržič (18.40).
19.29	(D)	**Videm (18.18)**, Gorica (18.44), Tržič (19.05) . Op.: ukinjen ob praznikih.
19.58	(D)	**Carnia (18.01)**, Videm (18.30), Gorica (19.14), Tržič (19.35).
20.39	(R)	**Videm (19.13)**, Gorica (19.48), Tržič (20.11). Op.: ukinjen ob praznikih.
21.28	(R)	**Videm (20.00)**, Gorica (20.36), Tržič (21.00). Op.: samo ob praznikih.
21.56	(D)	**Videm (20.47)**, Gorica (21.12), Tržič (21.33).

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.16	(E)	SIMPLON EXPRESS - Opčine (9.45), Sežana (10.14), Ljubljana (12.15), Zagreb (14.50).
12.04	(E)	DRAVA - Opčine (12.38), Ljubljana (15.00), Čakovec (18.05), Budimpešta (22.58).
17.58	(IC)	KRAS - Opčine (18.25), Sežana (18.49), Ljubljana (20.43), Zagreb (22.55).
23.43	(E)	VENEZIA EXPRESS - Opčine (0.11), Sežana (0.40), Ljubljana (2.40), Zagreb (5.00), Budimpešta (12.30).

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.28	(E)	VENEZIA EXPRESS - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40).
10.57	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.10), Sežana (10.05), Opčine (10.14).
16.50	(E)	DRAVA - Budimpešta (6.00), Čakovec (10.44), Ljubljana (13.55), Opčine (15.55).
19.49	(E)	SIMPLON EXPRESS - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54).

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

JAVNI PREVOZ / ZANIMIVA JAVNA RAZPRAVA

Denar od parkirnin naj gre za avtobuse

S tem in s poenotenjem podjetij v pokrajini bi lahko bistveno izboljšali kakovost storitev

Na Goriškem je treba čimprej poenotiti avtobusni prevoz in racionalneje organizirati ponudbo. Nov poziv za realizacijo načrta, o katerem se govori že 15 let, je izšel s predsinočnjega srečanja o prevozih, ki ga je na Pokrajini priredil krožek "Il laboratorio". Razpravo sta uvedla izvedenec za prometna vprašanja inž. Elio Candussi in ravnatelj Mestnega avtobusnega podjetja v Gorici inž. Ignazio Mistretta, sodelovali pa so tudi predstavnik pokrajinskega avtobusnega podjetja APT Degrassi, odgovorni za lokalni promet pri državnih železnicah inž. Leonarduzzi in drugi.

Stanje javnih prevozov na Goriškem ni spodbudna. V pokrajini deluje kar pet podjetij (AMG v Gorici, APT, konzorcij CISP na Tržiškem, La Gradese in podjetje Troian v Gradežu), nekaj prog pa oskrbujejo tudi podjetja s sedežem izven pokrajine. Prevoz je slabo organiziran, saj imamo ponekod dvojnike v drugih primerih pa manjkajo vožnje; sistem požira izdatna javna sredstva, ki bi jih sicer lahko investirali v izboljšanje storitev (udobnejši klimatizirani avtobusi in druge izboljšave, kakršne imajo v tujini). Velike težave so v mestnem prevozu v Gorici: potnikov je vedno manj, zato je treba črtati vožnje in cele proge, to pa spet odvrača potnike, saj avtobus, ki vozi z 20 ali 30 minutnimi presledki ne more biti zanimiv ne konkurenčen.

Kako razbiti ta začaran krog? Poenotenje podjetij bi zmanjšalo stroške in omogočilo koristnejšo izrabo sredstev. A treba je še nekaj več: občine morajo radikalneje ukrepati za omejitev prometa zasebnih vozil in to zlasti z uvedbo plačila za parkiranje. Parkirišča proti plačilu pa bi moralo upravljati novo enotno avtobusno podjetje, je predlagal bivši predsednik APT inž. Fornasir, da bi tako z dobičkom lahko financiralo kritje izgub, ki so pri upravljanju javnih prevozov sicer neizbežne.

KINO

GORICA

VITTORIA Danes zaprto. Jutri (Gorica kinema) 20.45 »Tre vedove e un delitto«. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.20-19.40-22.00 »Forrest gump«. I. Tom Hanks.

TRŽIČ

COMUNALE Ni predstave.

GLEDALIŠČE

KD BRIŠKI GRIČ vabi na gledališko predstavo En dan z Edvardom (H. F. Kuhnelt - prevod B. Žužek) v izvedbi skupine Oder 90 - režija Darko Komac. Predstava bo v petek, 7. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu na Bukovju.

RAZSTAVE

V GALERIJI KINA VITTORIA je do 12. aprila na ogled fotografska in dokumentarna razstava "1896-1918: Kinematograf v Gorici", ki jo je postavil Kinoatelje v sodelovanju s Slovenskim gledališkim in filmskim muzejem v Ljubljani. Ogled po urniku filmskih predstav.

V GALERIJI KATOLIŠKE KNJIGARNE na Travniku bo v petek, 7. aprila, ob 18. uri odprtje razstave Janeza Kovačiča. Umetnika bosta predstavila Pavle Gregorc in Joško Vetrih.

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici bo v soboto, 8. aprila, ob 18.30 otvoritev razstave kiparke Matejke Bellè iz Postojne. Razstavo prireja upravni odbor Kulturnega doma.

KONCERTI

V CERKVI NA KOSTANJEVICI PRI NOVI GORICI bo v petek, 7. t.m., ob 18. uri postni koncert. Nastopili bodo izvajalci: Hubert Bergant, orgle, Dekliški nonet iz Doberdoba, Dekliški zbor Alenka iz Števerjana, solopevke iz Nove Gorice, godalni kvartet in orkester Glasbene šole Nova Gorica in gledališki igralec Radoš Bolčina. Ponovitvi bosta v nedeljo, 9. aprila, ob 17. uri v Biljani (Goriška Brda) in ob 20. uri v Kanalu.

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA prireja 7-dnevni izlet na Sardinijo, Sicilijo in v Kalabrijo. Zaradi zasedenosti trajektov bo izlet od 13. do 19. maja. Informacije in prijave v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 10. aprila.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO prireja od 22. do 27. maja izlet v Ligurio in na Azurno obalo. Prenočevali bodo v San Remu in od tam obiskovali zanimive kraje Ligurie, Nizzo, Montecarlo. Predviden je tudi celodnevni izlet v Turin. Vpisovanje ob sredah samo na sedežu do 19. aprila.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9. uri Margherita Windhaber, vd. Bulfoni iz mrliške veže glavnega pokopališče v Videm, ob 9.30 Agostino Vidoz iz hiše žalosti v Ul. Antico Castello 5 v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 10.20 Lucio Bressan iz splošne bolnišnice v Gradišče, ob 11. uri Palmira Sartorato, por. Piromalli iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 12.30 Marija Komjanc, vd. Mikulus iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

†

Preminula je naša draga

Marica Komjanc vd. Mikulus

Žalostno vest sporočajo hčerki in brat z družinami.

Zadnji poljubček ji pošiljajo pravnuki David, Luka in Peter.

Pogreb bo danes ob 12.30 iz mrliške veže glavne bolnišnice v Gorici v cerkev in na pokopališče v Pevmi.

Gorica, 5. aprila 1995

KRAJEVNE UPRAVE / OBRAČUN SLOVENSKIH ŽUPANOV

Uprave veliko naredile za narodnostne pravice

Srečanje na pobudo SKGZ omogočilo plodno razpravo

Pokrajinski odbor SKGZ je predsinoči priredil v Kulturnem domu srečanje s tremi slovenskimi župani na Goriškem, ki se jim izteka mandat. Prvi namen je bil, da bi se županom zahvalili za delo in prizadevnost, ki so ju v teh letih vložili v korist razvoja Doberdoba, Sovodenj in Steverjana, kot je v uvodnih besedah podčrtal predsednik SKGZ za Goriško Karlo Devetak. Srečanje pa je preraslo zgolj priložnostni pomen, saj se je ob dokaj številni udeležbi občinstva razvila zanimiva razprava o skupnih problemih občin in o pomenu, ki ga samostojno upravljanje tega dela našega naselitvenega ozemlja ima za vso manjšino.

Razpravo so uvedli župani Doberodba Mario Lavrenčič in Steverjana Ivan Humar, ki ponovno kandidirata, sovodenjski župan Vid Primožič, ki se po 15 letih umika z odgovornega položaja in je bil zato deležen še posebno tople zahvale za opravljeno delo, ter sovodenjski požupan Igor Petejan, ki ga lista Občinske enotnosti predlaga za Primožičevega naslednika.

Obračun zadnjega upravnega mandata je še posebno pomemben iz narodnostnega vidika, je podčrtal Lavrenčič. Reforma krajevnih uprav in večja avtonomija z uvedbo novih statutov je slovenskim upravam omogočila tudi formalno-pravno uveljavitev jezikovnih pravic, ki se izvajajo z dvojezičnim poslovanjem, toponomastiko in nasploh z javnim uveljavljanjem slovenskega jezika. Župan Primožič je s tem v zvezi spomnil tudi na sodno izkušnjo uveljavljanja slovenščine, s katero se je moral ukvarjati ob neki prijavi, in na anekdoto, ko so mu z notranjega ministrstva na dvojezično pismo odgovorili »Egregio signor Župan...«, očitno prepričani, da je to priimek prvega občana.

Steverjanski župan Humar je iz narodnostnega vidika podčrtal zlasti važnost samostojnosti občin. S krčenjem financ in drugimi prijemi sili država majhne občine v združevanje. Za Steverjan bi to pomenilo utopitev v širši skupnosti, zato je treba vztrajati pri obrambi samostojnosti. Humar je poudaril tudi pomen urbanističnega načrtovanja ne le za upravljanje teritorija, temveč tudi za varovanje narodnostnega in kulturnega značaja krajev. O tem je govoril tudi sovodenjski podžupan Igor Petejan: omenil je urbanistični načrt, ki je v pripravi, pri katerem bo morala tudi nova uprava najti primerno ravnotežje med zagotavljanjem razvojnih možnosti občanom (urejanje domov a tudi odpiranje gospodarskih dejavnosti) in varovanjem značaja občine. Petejan je poudaril tudi druge probleme, ki so ob narodnostnem zelo pomembni: med temi so ekološka vprašanja pa tudi nekatera druga, pri čemer bi bilo koristno tesnejše sodelovanje med vsemi slovenskimi občinami in manjšinskimi organizacijami.

Razprava, ki je sledila, je nakazala še druge skupne probleme. Tako je bil govor o pomanjkanju slovenskih občinskih tajnikov, o zagotavljanju vse potrebnejše strokovnosti in menedžerskega pristopa, ki sta danes potrebna pri upravljanju občin, o dilemah okrog dvojezične doklade za osebje, o potrebi po finančni avtonomiji, brez katere je upravna samostojnost še v veliki meri neuresničena, o možni bodoči prisotnosti italijanskih političnih sil v občinskih svetih. Pri tem je župan Lavrenčič utemeljil zanimivo potezo doberdobske Občinske enotnosti, ki je v svojo listo v dokaz odprtosti in za preprečevanje kakih bodočih nacionalno-političnih kontrapozicij vključila tudi italijansko kandidatko odprtih pogledov.

Skratka, šlo je za pomembno soočenje, ki je takorekoč na 360 stopinj zajelo vsa aktualnejša vprašanja z upravnega področja. Srečanje je bilo koristno za vzpostavljanje tesnejšega sodelovanja tudi na tem področju, kot je v sklepni misli skupaj z voščilom županskim in svetovalskim kandidatom naglasil predsednik SKGZ Devetak.

Na sliki (Fotostudio Reportage) **z leve: Lavrenčič, Devetak, Primožič, Humar in Petejan**

VOLITVE / POKRAJINSKO TAJNIŠTVO SSK

»Za boljše uprave presežimo delitve«

Stranka pozitivno ocenjuje sposobnosti svojih županskih kandidatov za slovenske občine

Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti Gorica izraža v sporočilu za tisk zadovoljstvo zaradi strankinih kandidatov za župana, ki so Marija Ferletič za Doberdob, Savo Klede za Sovodnje in Hadrijan Corsi za Steverjan. SSk meni, da »lahko vsi imenovani skupaj s kandidati za nove občinske svetovalce zagotovijo vse tisto, kar je osrednja kvaliteta stranke Slovenske skupnosti. To je v prvi vrsti zvestoba osrednjim programskim točkam, za katere se je stranka ves čas zavzemala in so dandanes bistveno pridobile na veljavi. Gre za narodnost v smislu zaščite, za močno kulturo in zdravo šolstvo ter gospodarski razvoj.«

SSk je svoje temeljno geslo za letošnje občinske volitve, kot še pojasnjuje v tiskovnem sporočilu, izrazila s pozivom "Z nami za boljšo upravo", saj je stranka ostala zvesta sami sebi in ni spreminjala svojih programov in nazivov kot večina drugih. »Kandidati si bodo bodisi na ravni župana bodisi na ravni svetovalcev prizadevali prepričati vse ljudi v svojih krajih, da je nujno pristopiti k občinski upravi s sodobnejšimi pogledi, ki predvsem presegajo delitve med manjšino, delitve, ki so preživele in ne koristijo več nikomur. Kandidati zaradi tega zagotavljajo, da je nujno opustiti in preseči politizacijo upravljanja, kjer je šlo pogosto za preglasovanje dobrih predlogov, česar ni težko dokazati«, trdi pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti, ki meni, da mora sodobna uprava uveljaviti življenjsko koristne stvari, v interesu vseh ljudi, »to pa je mogoče le na način, ki ne podlega starim notranjim delitvam.«

Slovenska skupnost se med vsemi političnimi silami čuti »najbolj poklicana, da te delitve preseže in da poveže vse ljudi vštevši pripadnike večinskega naroda v reševanju povsem konkretnih problemov. Politika ne sme biti več oddaljena od ljudi, posebej še ker je nujno povezati vse demokratične sile, da ne bi pridobile na moči tiste ideje, ki se spogledujejo s skrajnostmi.«

PALAČA MORASSI / RAZVELJAVILI NATEČAJ

Začeti bo treba vse znova

Pokrajina bo morala razpisati nov zakup za dobavo opreme

Po nekajletnem sodnem postopku pred upravnim sodiščem se je spor glede pogodbe za nabavo opreme za prenovljene prostore palače Morassi (sedež restavracije "Lanterna d'oro") na gradu zaključil z razveljavitvijo celotnega natečaja. Goriška pokrajinska uprava je z odborovim sklepom pred nedavnim razveljavila sklep iz meseca septembra 1992 o razglasitvi zmagovalca razpisa za zakup. Takrat so še prejšnji pokrajinski upravitelji namreč razglasili kot zmagovalca neko podjetje iz Gradišča. Drugouvrščeno podjetje "Tommaso Fania Associates" iz Gorice pa je vložilo priziv na Deželno upravno sodišče, češ da ponudba zmagovalca ni povsem ustrezala razpisu in da bi torej morali ob doslednješem spoštovanju pravil natečaja morali drugouvrščeno ponudbo razglasiti za najboljšo. Deželno upravno sodišče je o prizivu razpravljalo junija lani in osvojilo argumentacije podjetja Fania.

Pokrajinska uprava je sedaj vzela na znanje razsodbo in v celoti razveljavila natečaj za zakup. To bo seveda še zakasnilo odprtje tistih prostorov v prenovljenem poslopju, ki so še danes neizkoriščeni. Prenova palače Morassi je stala Pokrajino dobri dve milijardi lir, dela pa po dolgih letih še vedno niso dokončana. Z razveljavitvijo zakupa za notranjo opremo se bo čas do dokončne ureditve še podlajšal.»Kdo bo poravnal škodo, ki jo je zaradi nepravilnosti utrpelo moje podjetje in kdo bo poravnal škodo, ki jo je zaradi tega utrpela tudi vsa goriška skupnost? «, se polemično sprašuje Tommaso Fania.

Predstavitev Racetove knjige

Jutri, 6. aprila, ob 18.30 bo v Kulturnem domu v Gorici predstavitev knjige dolgoletnega predsednika Slovenske kulturne gospodarske zveze Borisa Raceta - Žarka Razlogi za vztrajanje (Založba Devin, 1994). Kot pove že naslov, obravnava knjiga dragoceno Racetovo življenjsko izkušnjo v naši manjšinski stavrnosti. O knjigi in avtorju bosta ob tej priložnosti spregovorila Marko Kravos iz Trsta in zgodovinar Boris Gombač iz Ljubljane. Predstavitev knjige, ki sodi v okvir četrtkovih srečanj z avtorji, prirejata upravni odbor Kulturnega doma in pokrajinski odbor SKGZ za Goriško.

GORICA / V GRAJSKIH ZAPORIH RAZSTAVA O "PODMORSKEM KRASU"

Teden znanosti in okolja

V grajskih zaporih v Gorici so včeraj otvorili 5. državni teden znanstvene kulture in predstavili dejavnosti, ki so jih v tem okviru v naši pokrajini pripravili paleontološki muzej iz Tržiča, center za uporabno ekologijo CETA iz Gorice in Študijski center za preučevanje okolja iz Tržiča. V nekdanjih zaporih na gradu so odprli razstavo o fosilih **(na sliki - Fotostudio Reportage)**, ki so jih našli na Doberdobskem Krasu. Obiskovalci bodo lahko odkrili sledove življenja v morju, ki je v daljni preteklosti prekrivalo ves današnji Kras. Razstava bo odprta do 30. aprila vsak dan od 9.00 do 12.30 in od 14.00 do 17.00.

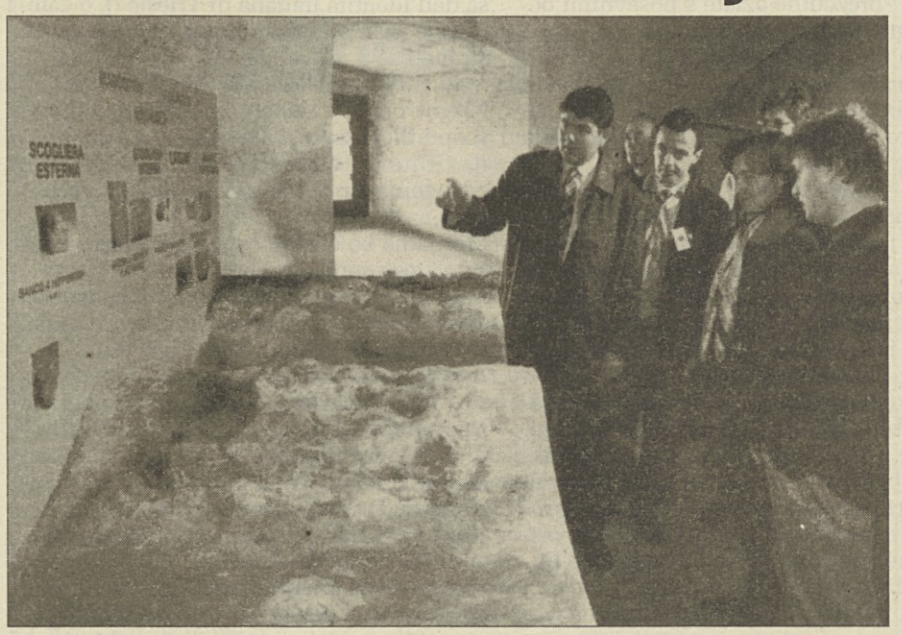

Za javnost je zanimiva tudi priložnost za ogled posebnega vozila z napravami za merjenje onesnaženosti zraka, ki je od včeraj popoldne ustavljeno pred ljudskim vrtom na Verdijevem korzu. Do 22. aprila si bo mogoče ogledati premični laboratorij, na razpolago pa bodo tudi izvedenci, ki bodo občane informirali o učinkih smoga na ljudi, živali, rastline in zgodovinske spomenike.

V sodelovanju z Javnim večnamenskim kulturnim centrom v Ronkah so dali tudi pobudo za projekt dvoletne naravovarstvene vzgoje v nekaterih osnovnih šolah na Tržiškem. V okviru tega projekta bodo učenci raziskovali območje Moščenic iz geološkega, naravovarstvenega, zgodovinskega in urbanističnega vidika. Ob zaključku vsakega šolskega leta bodo pripravili sintezo raziskav in razstavo s slikovnim in tehničnim materialom.

NOVICE

Monica Marcolini bo vodila Deželno zvezo pokrajin

Predsednica Goriške pokrajine Monica Marcolini je od včeraj tudi predsednica Deželne zveze pokrajin. Funkcijo vsako leto po načelu rotacije opravlja eden od predsednikov štirih pokrajin v FJk. Na istem zasedanju so Marcolinijevi poverili nalogo, naj čimprej predoči deželni upravi potrebo po novem deželnem načrtu za uničevanje odpadkov.

Predavanje na furlanskem društvu

V okviru tečaja furlanskega jezika, ki ga prireja Furlansko filološko društvo bo danes ob 17.30 na sedežu društva v Bellinijevi ul. 3 v Gorici prof. Sergio Tavano s Tržaške univerze govoril o zgodovini in umetnosti na Goriškem. Predavanje je odprto vsem.

Antonaz (SKP) o krizi Setral

Sedemdeset delavcev tovarne Setral v Romansu tvega odpust zaradi zaostrenega sindikalnega spora, ki se stopnjuje že nekaj mesecev. Deželni svetovalec SKP Roberto Antonaz ocenjuje, da gre pri tem za grobo delodajalčevo izsiljevanje in sprašuje predsednico deželne uprave, če je ali namerava poseči, da bi ublažila stališče vodstva obrata.

Tudi torbica s česnom med izgubljenimi predmeti

V uradu za najdene predmete pri poveljstvu goriških mestnih redarjev v Gorici hranijo na razpolago lastnikom naslednje predmete: torbico s ključi in zneskom denarja, štiri kolesa (od katerih eno gorsko kolo), zapestnico iz rumene kovine, znesek denarja, štiri pare naočnikov za vid, torbo z oblačili, motorno kolo, žensko torbico s tremi roči česna.

VIDEM / V ORGANIZACIJI ZVEZE ITALIJANSKIH ODPORNIŠKIH GIBANJ

Zaskrbljen poziv z videmskega srečanja borcev in deportirancev

Boldrini opozoril na nevarno širjenje nacionalizma in nacionalne mržnje

VIDEM - Z odobritvijo skupnega dokumenta so v Vidmu sklenili tridnevno srečanje predstavnikov odporništva in deportirancev, ki so preživeli nasilja v nacističnih lagerjih v Evropi. Srečanje, ki so se ga udeležili tudi slovenski predstavniki borčevskih organizacij iz zamejstva in iz Koroške (delegacijo je vodil predsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte-Luc), je organizirala Zveza italijanskih odporniških gibanj v sodelovanju z deželnim vodstvom VZPI-ANPI.

Pobude, ki se vključuje v okvir manifestacij ob letošnji 50-letnici zmage nad nacifašizmom, so se udeležile delegacije iz Avstrije, Nemčije, Češke, Slovaške, Madžarske, Hrvaške, Italije in Slovenije.

Zaključni dokument, ki ga bodo poslali vladam vseh sodelujočih delegacij ter najvišjim predstavnikov Evropske skupnosti in OZN, je jasno in glasno opozoril na nevarnost širjenja nacionalizma in narodnostne mržnje, ki sta povod za hude medčloveške spopade. Zbrane borčevske delegacije so mnenja, da je treba, brez odvečne retorike, izbrati pot sodelovanja, sporazumevanja in demokratične konfrontacije.

V dokumentu je tudi beseda o zaščiti narodnostnih manjšin, problem, ki je v naši deželi prisoten, ne pa rešen.

Sicer je o teh vprašanjih na srečanju tekla široka razprava in sam zaključni poseg vsedržavnega predsednika VZPI-ANPI Arriga Boldrinija je šel v to smer. Opozoril je, da so vrednote odporništva še posebej aktualne in potrjujejo pravilnost takrat izbrane poti. Boldrini je svoj poseg osredotočil na današnje dileme stare celine in se vprašal, kakšna perspektiva čaka Evropo, ki se sooča z velikimi družbenimi (21 milijonov brezposelnih in nenehna rast kriminala) in političnimi vprašanji. Med prioritetami pa je postavil boj proti neofašizmu, ki je prisoten domala povsod, čeravno v novi obleki populizma, liberalističnih gospodarskih teženj in velike želje po oblasti.

Vsedržavni predsednik VZPI-ANPI, ko se je lotil vprašanj v bivši Jugoslaviji, je predlagal, da bi se morale borčevske organizacije bivših jugoslovanskih republik še v večji meri aktivizirati, da bi postavili osnovo za miroljubno reševanje odprtih vprašanj.

Na ta Boldrinijev izziv je na nedeljskem srečanju v Vidmu odgovoril predsednik Zveze borcev iz Slovenije, general Ivan Dolničar, ki je povedal, da je s srbskimi in črnogorskimi borčevskimi organizacijami težko priti v stik in to tudi zaradi odsotnosti uradnih odnosov med Slovenijo in Srbijo.

Dolničar je bil mnenja, da bi s takšnimi srečanji kazalo nadaljevati in javnost stalno opozarjati na nevarnost, ki jo predstavlja neofašizem.

Nedeljskega srečanja se je udeležil tudi predsednik deželne skupščine Giancarlo Cruder, ki je ugotovil, kako se danes skuša potvarjati zgodovinsko resnico in izničiti vrednote osvobodilnega boja. Marjan Sturm, predsednik Zveze koroških organizacij, pa je izpostavil potrebo, da se tudi manjšinske organizacije povežejo z demokratičnimi večinskimi silami in da se skupaj zoperstavijo vsem nacionalističnim pritiskom in da ustvarijo pogoje za stvarno sožitje.

Rudi Pavšič

PATRONAT INAC SVETUJE

Nič več potrdil o preživetju upokojenca

Vpr.: »Že pred leti sem zaradi šibkega zdravja pooblastila hčer, da v mojem imenu dviga pokojnino, ki mi jo vsaka dva meseca izplačuje zavod INPS. Prejšnja leta sem morala poslati na INPS potrdilo, da sem še živa, letos pa mi je znanka povedala, da so to formalnost odpravili. Ker ne bi hotela, da bi prišlo do kake zmešnjave in prekinitve plačevanja pokojnine, se obračam na vaso rubriko z željo, da bi mi pojasnili, če se je res kaj spremenilo.« S.H.

Informacija, ki ste jo prejeli, je povsem točna. Informatika si postopoma utira pot na vseh področjih in odslej omogoča avtomatično ugotavljanje morebitnih anagrafskih sprememb.

Do lanskega leta je bil upokojenec, ki je pooblastil drugo osebo, da dviga pokojnino, dolžan dostaviti skrbstvenemu zavodu INPS meseca marca ali najkasneje aprila (ob izplačilu drugega dvomesečnega nakazila) potrdilo o preživetju, ki ga je izstavil pristojni matični urad. Ta obveznost je bila potrebna za preverjanje dveh podatkov: da je upravičenec še živ (v preteklih letih so zabeležili kar nekaj primerov, ko so pooblaščenci dvigali pokojnino tudi po smrti upravičenca) in da ista oseba nima več kot dveh pooblastil (pred leti so ugotovili zlorabe in pravo trgovino s pooblastili).

Upokojenci so tako razrešeni dosedanje obveznosti, da dostavijo potrdilo o preživetju, oziroma da javijo svoj status prek nadomestne izjave notarskega akta. (B)

ZAPADLOST / DO 10. APRILA

Prispevki za pomočnice

Prispevki so tokrat nekoliko višji

Delodajalci, ki se poslužujejo storitev redno prijavljenih družinskih pomočnic COLF, so dolžni do ponedeljka, 10. aprila plačati zavodu INPS prek posebne položnice socialne dajatve za prvo trimesečje 1995, vključno s prispevkom, ki bremeni neposredno delodajalca in katerega nato odbijejo na plači. Sešteti morajo opravljene delovne ure v razdobju 12 tednov od 1. januarja do sobote, 25. marca (upošteva se vse tedne, ki se končajo s soboto).

Na osnovi dejanske plače se izračunajo dolgovane dajatve na osnovi enega izmed treh plačilnih razredov, medtem ko so ugodnejši plačilni pogoji predvideni za pomočnice, ki pri istem delodajalcu opravijo več kot 24 ur na teden. Za leto 1995 je INPS - podobno kot v prejšnjih letih - nekoliko povišal zavarovalne prispevke. Zadevne tarife in razpredelnice zavezanci lahko dvignejo na zavodu INPS ali pa v uradih patronatov. Pri določanju vrednosti dejanske plače se poleg denarnega prejemka upošteva tudi morebitno nakazilo v višini 5.520 lir na dan za prehrano (dvakrat po 2.100 lir) in prenočitev (1.320 lir). Če je med trimesečjem pomočnica kak teden opravila več kot 24 delovnih ur, mora delodajalec plačati prispevke z dvema ločenima položnicama.

Opozorimo naj še na dve obveznosti. Delodajalec mora sprejem v službo družinske pomočnice obvezno javiti zavodu za zaposlovanje v roku 10 dni, zavodu INPS pa mora do 10. aprila sporočiti delovna razmerja, ki so se začela v teku prvih treh mesecev leta 1995. (B)

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

90.

A nadvse nemogoča je označba Slovencev, ki naj bi jo navdahnil sam gradeški pesnik Biagio Marin: »"Morda bi lahko rešili življenje, tako da bi zatajili našo dušo in ostali sužnji tistih, ki so bili stoletja sužnji po imenu in po opredelitvi in po vlogi; a bi morali zatajiti vse naše življenje in dušo sto pokolenj«. (»Avremmo potuto forse salvare la vita, rinnegando l'anima nostra e riducendoci schiavi di coloro che per secoli e secoli erano stati gli schiavi per nome o definizione e funzione; ma bisognava rinnegare tutta la nostra vita e l'anima di cento generazioni«).

Takega čtiva je na pretek.

Naj bo dovolj še pisanje mesečnika "Solidarietà" ("Solidarnost"), ki prinaša trditve Tržačanke Flavie Luciani v rubriki "Testimonianze" ("Pričevanja"). V marčni številki iz leta 1989 zelo prepričano označuje tudi zamejske Slovence kot strašno nevarne ljudi. Dobesedno trdi, da Slovani, »ki se razprostirajo od Siberije do Jadranskega morja, imajo docela drugačno psihološko sestavo: pripadajo azijskemu kulturnemu plemenu« ("gli slavi, che si estendono dalla Siberia all'Adriatico, sono di una formazione psicologica completamente diversa: di un ceppo culturale asiatico«). Gospa Luciani opravičuje svoje "razodetje" o Slovencih v Trstu s skrbjo za mladino, da bi pravočasno spoznala to "slovensko nevarnost" in "brezčutne aziate s poševnimi očmi", ki grozijo italijanski omiki.

Reviji je Predsednik Republike podelil diplomo o zlati medalji za zasluge v šolstvu, kulturi in umetnosti (»Diploma di medaglia d'oro ai benemeriti della scuola, della cultura e dell'arte«).

Dne 11. januarja 1986 je glasilo Liste za Trst "Voce libera" objavilo telegram, ki ga je "Lega nazionale" poslala ministru Vizziniju: »Nacionalna liga o slovenski manjšini. Nacionalna liga iz Trsta, ki je že sto let kvalificirana glasnica italijanstva te zemlje, je izvedela, da je bil predložen osnutek zakonskega predloga o varstvu slovenske manjšine in je prepoznala v njegovi vsebini predloge, ki bi v primeru uresničitve, prav gotovo povzročili take reakcije, da bi spet tekla kri po cestah našega Trsta, užaloščena prosi takojšnjo spremembo neverjetne in nesprejemljive vsebine osnutka samega. Predsednik Prof. Enrico Tagliaferro«.

»La lega nazionale sulla minoranza slovena

Lega nazionale Trieste da cent'anni esponente più qualificata italianità queste terre venuta conoscenza sua presentazione bozza disegno legge tutela minoranza slovena ravvisando nel suo contenuto ipotesi che se attuate provocherebbero sicuramente reazioni tali di insanguinare nuovamente strade nostra Trieste accorata implora immediata modifica incredibile et inaccettabile contenuto bozza stessa.

Presidente Prof. Enrico Tagliaferro«

Ob tolikšni »slovenski nevarnosti« ni nič čudnega, če so dne 21. februarja 1985 ustanovili »Odbor za obrambo italijasnske istovetnosti Trsta« (»Comitato per la difesa dell'identità italiana di Trieste«), o katerem je bilo sicer že govora na prejšnjih straneh.

Statut tega »Odbora« je kratek in jedrnat. Njegov cilj je v samem imenu (»Esso ha lo scopo dichiarato nella sua stessa denominazione«). Člani pa so lahko samo združenja in organizacije. Odbor vodi 5 oseb.

Morda ne bo odveč, če si ogledamo »članstvo« tega »odbora«.

Lega Nazionale, Federazione Grigioverde, Associazioni Combattentistiche e d'arma, Unione degli Istriani, M.I.L.L.E., A.L.U.T. - Associazione Laureati Università di Trieste, Volontari della Libertà, Associazione Nazionale Alpini, Alpina delle Giulie - Club Alpino Italiano, XXX Ottobre - Club Alpino Italiano, Club Alpino Italiano - Sezione di Fiume, Società Ginnastica Triestina, U.N.U.C.I: (Unione Nazionale Ufficiali in Congedo d'Italia), Associazione Nazionale Marinai d'Italia, Circolo Marina Mercantile, Yacht Club Adriaco, Mariponave (Associazione Ufficiali di Marina), Associazione Nazionale Venezia Giulia e Dalmazia, Associazione Giuliani nel Mondo, Società Minerva, Società Istriana di Archeologia e Storia Patria, Associazione Italiana Maestri Cattolici, Pallamano Cividin.

(Nadaljevanje jutri)

IZ MOJIH SPOMINOV/7

Slovenska šola in jaz

KSENIJA LEVAK

To in naslednje šolsko leto sem še vedno imela precej ur tudi na strokovni trgovski šoli pri Sv. Ivanu.

Ko sem lepega sončnega oktobrskega dne nedaleč od trga Sv. Ivana čakal na avtobus št. 25, da me popelje do Katinare, sem čutila, da bo poslej moja življenjska pot tesno povezana s tem krajem. Vožnja se mi je zdela izredno dolga, ker sem na vsaki postaji čakala, kdaj dospem na cilj. Končno se je avtobus ustavil Na kalu pri Padovanu, kjer je bila nekoč gostilna. Stavba je kar dišala po šoli, zato sem jo s strumnimi koraki mahnila proti poslopju. Srečala sem starejšo gospo, se predstavila in ji povedala, da bom poučevala italijanščino. Učiteljica Anica Čok Kalan mi je takoj rekla, da tudi oni potrebujejo delovnih moči in bi bila jaz res dobrodošla, toda imela sem imenovanje za strokovni trgovski tečaj. Z griča mi je pokazala stavbo ob Reški cesti in dejala, naj se napotim kar tja.

Katinara je bila pred 32 leti ljubko primestno naselje, brez posebnega prometa. Z vrha griča, kjer na slikovitem pokopališču počiva toliko katinarskih in lonjerskih rodov, je bil lep razgled na stari in novi del vasi. Sredi borovega gozdiča se je dvigal zvonik katinarske župnijske cerkve. O naselju Rocol-Melara in o bolnišnici se takrat nikomu še sanjalo ni. Spustila sem se po klancu navzdol in prišla do kapelice s starodavnim lesenim kipom Matere božje, ki so ga neznanci kasneje ukradli. Prečkala sem cesto in prišla do mostu, nato pa ob trebušastem zidu spet prečila ulico. Bila sem na cilju.

Šola je ena najstarejših na Tržaškem. Zgodovinski viri jo omenjajo že leta 1791. V poslopju je bila poleg slovenskega strokovnega trgovskega tečaja še italijanska osnovna šola. Šla sem v prvo nadstropje in se predstavila ravnatelju dr. Danilu Sancinu, ki me je prijazno sprejel. Strokovnemu tečaju sta bili dodeljeni učilnici v prvem nadstropju. Otroci so prihajali s Katinare, iz Lonjerja, z Vrha in Rovt, pa tudi iz Ricmanj, Loga, Boršta, Zabrežca in Boljunca. Bilo je kar prijetno poučevati take kuštrave glave. Nekateri dijaki so ob trgatvi ostajali doma, ker se je tudi staršem zdelo delo v vinogradu pomembnejše od pouka. Pozimi pa so vsi radi prihajali v šolo, četudi ni bila posebno ogrevana. V veži, v ravnateljstvu in v obeh velikih razredih so stale lončene peči. Hišnik, ki je bil tudi sluga, je zgodaj zjutraj zakuril vse peči, da so se otroci, pa tudi profesorji lahko ogreli, kadar sta izredno mrzla burja ali pa stenčnik zavijala okoli oglov. Ko pa je spet prišla pomlad, smo vsi pokazali zimi jezik in postali bolj prešerni. Kmečki sinovi so vstajali že ob peti uri in hodili kosit. Zagoreli, rdečelični so samozavestno stopali v razred, medtem ko so ostali bili še vsi zaspani in krmežljavi. Med zrelejšimi dijaki je bilo tudi nekaj takih, ki so se radi družili s starejšimi, v glavnem že zaposlenimi sovaščani. Ti so se radi zabavali. Mojemu kolegu se je zdelo prav, da take učence odvrne od neprimerne družbe, toda pogumnejši fant se mu je odrezal: »Tisti, ki jih imate vi za malopridneže in za falote, zaslužijo več kot vi, ki ste profesor.« Večina dijakov je kar na Katinari dokončala svoje obvezno šolanje.

V šolskem letu 1963-64 je nastala enotna srednja šola. Postopoma so bile ukinjene nižje strokovne industrijske šole v Rojanu, na Opčinah, v Nabrežini (z oddeljenimi razredi v Sv. Križu) in v Dolini, nižja strokovna trgovska šola pri Sv. Ivanu in oba dvoletna strokovna trgovska tečaja, na Proseku in na Katinari. Ostala je seveda nižja srednja šola pri Sv. Jakobu. Zamisel o preoblikovanju nižje srednje šole se je vsem zdela potrebna in utemeljena že zaradi splošnega razvoja in težnje po večji socialni pravičnosti. Odpravljene so bile nekatere krivice, zlasti naporni izpiti za tiste, ki so hoteli nadaljevati šolanje. Ni pa šlo vse tako, kot so nekateri pričakovali, ker je vsaka šolska reforma v bistvu kočljiva in je pri njenem uresničevanju treba veliko pažnje, strokovne priprave in preudarnosti.

Katinarske učiteljice so skrbno pripravljale učence že na dvoletni tečaj, ko pa je iz njega nastala enotna srednja šola, so se še bolj trudile. Iz osnovne šole so že nekaj let prihajali k nam izredno dobri učenci. Večina se je izkazala ne samo na srednji šoli, ampak tudi kasneje na višji. Poleg italijanščine sem takrat poučevala tudi osnove latinskega jezika. Pri zaključnem izpitu je bila med pismenimi nalogami tudi latinščina, in sicer za tiste dijake, ki so nameravali nadaljevati šolanje.

S ponosom lahko ugotavljam, da je dala katinarska šola, čeprav je bila majhna kar dve zdravnici, zgodovinarja, filozofa, germanistko, arheologinjo, celo vrsto uradnic in uradnikov, pa tudi nekaj profesorjev, učiteljic in otroških vrtnaric. V posebno zadoščenje so mi bili uspehi dijaka, ki se je vpisal na italijansko pomorsko šolo. Profesorji so se čudili, da tako temeljito obvlada italijanski jezik in daleč prekaša svoje sošolce.

(Nadaljevanje sledi)

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918
PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA
BIOPRIMA®
COSMETICS ITALY

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918
PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA
BIOPRIMA®
COSMETICS ITALY

POKRAJINSKA GOSPODARSKA KONFERENCA / TEMELJNA UGOTOVITEV

Do uresničitve možnosti le z dialogom in koordinacijo

Doba asistencializma je dokončno mimo, treba se je meriti s trgom

TRST - Gospodarska oživitev in razvoj bosta mogoča samo z dialogom in sodelovanjem med institucijami in vsemi zainteresiranimi dejavniki. To bi bila lahko sinteza oziroma rdeča nit, ki je povezala veliko večino od približno 70 posegov, ki so se zvrstili v poldrugem dnevu zasedanja 3. pokrajinske gospodarske konference, čeprav je potem pristop posameznih razpravljalcev in še posebno dobra volja za skupno, usklajeno akcijo povsem drugo poglavje.

Predvsem je treba v prvi vrsti pohvaliti prizadevanje organizatorja, komisarja Pokrajine Trst Domenica Mazzurca, in njegovih strokovnih sodelavcev z direktorjem zavoda ISDEE Favarettom na čelu, ki jim je uspelo konferenco odlično pripraviti in res ustvariti pogoje za tvorni izid soočanja na plenarnem zasedanju. Približno 300 udeležencev je v ponedeljek popoldne in včeraj ves dan bolj ali manj pozorno spremljalo razpravo, ki je na trenutke zapadla v polemiko, včasih tudi žolčno, a je hkrati ponudila tudi veliko zelo konkretnih in tvornih posegov, čeprav je bilo izvirnih predlogov bolj malo.

Tisto, kar bo površnega opazovalca najbrž presenetilo, je večkrat izrečena ugotovitev, da je tržaška vendarle ena izmed 20 najbogatejših italijanskih pokrajin in da ji torej razvojnih sredstev oziroma virov ne manjka. Potencialne možnosti ima - je opozoril Mazzurco - nova mednarodna politična situacija je Trstu odprla nov prostor in odpravila njegovo tradicionalno obrobnost, vendar pri gospodarskem oživljanju še naprej zaostaja. Zamuda sicer še ni usodna, toda pot za njeno preseganje je izredno strma. Tisto, ker je treba najprej storiti, je zato racionalizacija obstoječega, začenši s krajevnimi upravami in ustanovami, ki morajo navezati dialog za začetek skupne, usklajene akcije. To je seveda veliko lažje reči kot storiti, vendar je organizator konference prepričan, da bi bil uspeh že navezava tega prepotrebnega dialoga.

V Trstu torej ni mirnega, tvornega dialoga, prav tako kot ni institucionalne koordinacije, nasprotno, vsak vleče voz na svojo stran, ali, z besedami zunanje, objektivne opazovalke Elene Favale (ki vodi urad ICE v Trstu): Vsak neguje le svoj vrtiček, noče skupnega vrta, tudi za ceno, da se njegov vrtiček povsem osuši. V to grenko resnico je prepričan tudi rektor Borruso, ki zato svetuje, naj bi ne iskali enega samega, ključnega posega v tržaško krizo, ampak naj bi jo reševali na vseh glavnih sektorjih, vključno s primarnim (kmetijstvom). Možnosti so, dodaja Borruso, potrebno je sporazumevanje in konsenz, sicer bomo zamudili še tisto, kar lahko še dosežemo.

Tudi iz nastopov zunanjih strokovnjakov, kot sta rektorja beneške in padovanske univerze, je razumeti, da je asistencializma za zmeraj konec in da se je treba pomeriti na trgu. Za Favaretta sili v to smer tudi odpiranje proti vzhodu, kjer je edino merilo kompetitvnost, saj samo ugodna zemljepisna lega ne zadostuje. Odprto mejo imamo pri nas že 30 let, je opozoril, pa smo kljub temu v krizi, ker se nismo navajeni meriti s trgom. Sicer pa je glede potencialnih možnosti Trsta tudi direktor ISDEE zmerno optimističen, seveda pod pogojem, da se končno reši vprašanje koordinacijskega organa za usmerjanje gospodarstva in njegovega razvoja in da se opustijo križni veti, ki so doslej proizvajali samo »no se pol« (ni mogoče). (vb)

Udeleženci drugega dneva zasedanja 3. pokrajinske gospodarske konference v Trstu (Foto Križmančič/KROMA)

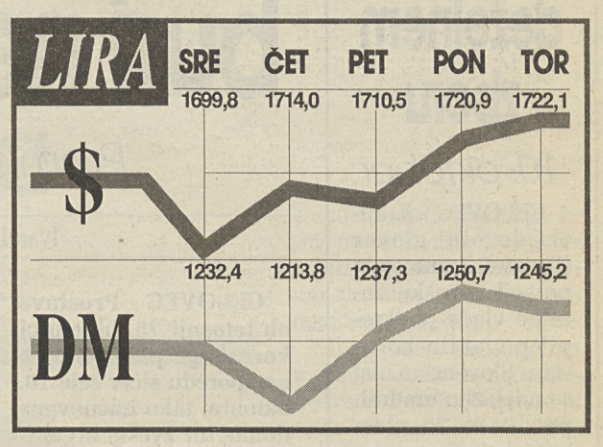

TRENDI / URADNI PODATKI

Istat je potrdil 4,9-odstotno marčno inflacijo

RIM - Istat je včeraj potrdil, da so se življenjski stroški v marcu glede na enak mesec lani zvišali povprečno za 4, 9 odstotka, kolikor je bila pokazala že projekcija na osnovi podatkov iz devetih vzorčnih mest, medtem ko so se glede na februar povečali za 0,8 odstotka. 4,9-odstotna inflacijska stopnja je najvišja po novembru 1992, vsaj polovico njenega zvišanja v primerjavi s februarjem pa gre pripisati učinkom korektivnega gospodarskega manevra. Po ocenah zavoda Istat bi namreč inflacijski učinek vseh ukrepov Dinijeve vlade (nekateri tega učinka namreč še niso proizvedli) moral znašati 0,72 odstotka, od česar naj bi šlo 0,45 odstotka samo na račun zvišanja količnikov davka IVA. Istatovi raziskovalci sicer menijo, da so ukrepi gospodarskega manevra vplivali že na februarsko inflacijsko gibanje, da pa vendar ne gre izključiti tudi nekaj preostalih učinkov še v aprilu.

Kot smo poročali že ob objavi podatkov iz vzorčnih mest, so k marčnemu zvišanju inflacijske stopnje v največji meri prispevale podražitve električne energije in drugih energetskih virov (+3,6%), na drugem mestu so prevoz in komunikacije (+1, 6%), ki jih je prizadelo zvišanje količnikov davka Iva, medtem ko je skupina »zdravstvene storitve in izdatki za zdravje« zaradi pocenitve nekaterih vrst zdravil doživela znižanje za 1,7 odstotka. V ozemeljskem oziru so nadpovprečno visoke variacije tendenčne inflacijske stopnje zabeležili v Rimu (+6,7%), Anconi (+5,6%), Bologni, Neaplju in Campobassu (+5,1%), medtem ko so pod povprečnim zvišanjem Reggio Calabria (+3,7%), Palermo (+3,9%), L'Aquila (+4%) in Aosta (+4,1%).

Strma rast inflacijske stopnje v prvih mesecih letošnjega leta skrbi tudi opazovalnico za za cene in tarife, ki deluje pod okriljem ministrstva za industrijo in ki se je odločila za navezavo stikov s stanovskimi organizacijami, da bi preučili vzroke tega naraščanja. Že danes bo tako na vrsti prvi sestanek, na katerega so povabljeni predstavniki stanovskih organizacij, proizvajalcev in distributerjev, ki delujejo v živilskem sektorju.

V razpravi prevladali trezni toni

Trst je na razpotju, z odločitvami ni mogoče več odlašati. Če naj sodimo po včerajšnji razpravi na gospodarski konferenci, potem se tega zaveda dober del sodelujočih, predvsem predstavnikov deželne (odbornik Degano) in krajevnih uprav (v imenu županov okoliških občin je govoril miljski župan Milo, o Projektu za Trst tržaške uprave pa citty manager Gambardella), gospodarskih ustanov (Ezit, pristaniśče, sejemska ustanova, Trgovinska zbornica, tovorni terminal na Ferneticih, turistična ustanova, urad ICE) in dejavnosti (zavarovalnice, banke, Friulia itd.) kot tudi strokovnih in stanovskih združenj (industrijci, trgovci, obrtniki, kmečke organizacije, ki so predstavile skupen dokument) in sindikatov. Podobnega ne bi mogli trditi za nastope politikov, začenši s celo vrsto deželnih svetovalcev, kjer je bilo npr. lepo videti, da je Nacionalno zavezništvo z Dressijem (vstop Slovenije in Hrvaške v EZ je tudi zanj neizbežen) po levi prehitelo večnega listarja Gambassinija z njegovimi prav tako večnimi strahovi pred »slovansko nevarnostjo«.

Toda krivični bi bili, ko bi se ustavili le pri medsebojnih napadih in obtožbah, pri osamljenih poskusih izkoriščanja konference za ozke politične namene. Veliko več je bilo široko zastavljenih posegov s predlogi in tudi izrazi dobre volje za sodelovanje v skupno korist. Med njimi naj omenimo posege Giorgia Rossettija, Giorgia Tombesija (tudi v imenu Kmečke zveze), predsednika SDGZ Borisa Siege (ki je podal izvirni predlog za izvedbo raziskave o komplementarnosti gospodarskih dejavnosti v obmejnem pasu na območju Sežane in Kopra), deželnih svetovalcev Paola Ghersine (ki je med drugim govoril o kraškem parku in potrebi po sodelovanju s Slovenijo pri njegovem uresničevanju), Anne Piccioni in Paola Polidorija, predsednika trgovsko-turistične zveze CTS Petrucca, predsednika konzorcija za tovorni terminal na Ferneticih Paola Colje. K tem indrugim, pozornosti vrednim posegom se bomo še vrnili.

BANKE / CRT ODPIRA URAD NA MADŽARSKEM

Budimpešta - nova etapa širjenja na vzhod

TRST - Tržaška CRT-Banca uresničuje nov, pomemben korak, s katerim nadaljuje svoj prodor proti vzhodu. V petek, 7. aprila, bo namreč slovesno odprla svoje predstavništvo v Budimpešti, ki že od februarja posluje v osrčju madžarske prestolnice, v Kuny Domokos št. 13-15. Da bi dali odprtju ne samo slovesnejši, ampak tudi bolj vsebinski ton, so si v tržaški banki za to priložnost zamislili posvet z naslovom »Preferencialna pot od Trsta do madžarskega trga in do trgov vzhodne Evrope po osi Barcelona - Kiev«. Budimpeštanskega srečanja se bosta med drugimi udeležila tudi tržaški župan Riccardo Illy in deželni odbornik FJK za prevoze Cristiano Degano, medtem ko bodo madžarsko stran zastopali državni podtajnik Kalman Kovacs, župan Budimpešte Gabor Demszky in generalni direktor madžarske centralne banke Janos Fonyodi. Med posvetom, ki se ga bodo udeležili tudi najvišji voditelji CRT-Bance s predsednikom Robertom Verginello na čelu, bo veliko pozornosti odmerjeno mednarodni vlogi Trsta s posebnim ozirom na bančno področje in na gospodarsko sodelovanje med severno Italijo in Madžarsko.

Predstavništvo CRT v Budimpešti je namenjeno italijanskim gospodarstvenikom, ki potrebujejo pomoč na pravnem, davčnem ali na splošno upravno-birokratskem področju. S to pomembno iniciativo banka potrjuje in utrjuje svojo politiko širjenja v tujino, ki seveda pomeni tudi odločno internacionalizacijo njenega poslovanja. V tem smislu je odprtje predstavništva na Madžarskem (ki mu bo že čez nekaj tednov sledilo odprtje predstavništva v Pragi) korak v eno izmed obeh smeri, ki vodita banko pri tej internacionalizaciji, in sicer pri širjenju proti vzhodu, medtem ko vodi druga smer v utrjevanje navzočnosti banke v državah EU. Trenutno je CRT-Banka navzoča v naslednjih državah: Slovenija, Hrvaška, Francija, Švica, Nemčija, Avstrija, Češka, Slovaška in Madžarska.

Odprtje predstavništva v Kopru pred tremi leti in odločitev za ustanovitev mešane kreditne družbe v Zagrebu, sta bila za CRT-Banco prava pogonska motorja, ki sta privedla tudi do odprtja predstavništva v Budimpešti.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK
NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU
Ljubljana - Praga - Ljubljana
3-krat tedensko
Ljubljana - Barcelona - Ljubljana
2-krat tedensko
Ljubljana - Kopenhagen - Ljubljana
2-krat tedensko
Ljubljana - Rim - Ljubljana
3-krat tedensko
Informacije in rezervacije:
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7,
tel. 061/131-81-55
prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6,
tel. 061/313-312
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3,
tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45,
tel. 066/38-458, 38-512

ZERNATTO

Slovenski govor v deželnem zboru

10. oktober

CELOVEC - Koroški deželni glavar Christof Zernatto je po seji koroške deželne vlade podkrepil povabilo koroškim Slovencem, naj se udeležijo uradnih proslav ob 75. obletnici koroškega plebiscita 10. oktobra letos.

Deželni glavar je ob tem izrecno poudaril, da se mu zdi samoumevno, da bi ob tej priliki zastopnik slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem na slovesni seji deželnega zbora 10. oktobra v dvorani grbov v deželni hiši spregovoril tudi v svoji materinščini - v slovenščini. (I. L.)

KOROŠKA / ZARADI PREMIERE 10. OKTOBRA V MESTNEM GLEDALIŠU

Plesni projekt Ivan Cankar buri nemške nacionalne duhove

Premiera bo kljub protestom t. i. domovinskih organizacij

IVAN LUKAN

CELOVEC - Proslave ob letošnji 75. obletnici koroškega plebiscita so na sporedu sicer šele 10. oktobra, tako imenovane domovini zveste organizacije na Koroškem pa so očitno že zdaj odkrile nevarnost, da bi Koroška na ta dan »zaplula v slovenske vode«.

Na skupnem zborovanju nemško nacionalno usmerjene Koroške domovinske službe (Kärntner Heimatdienst), Zveze koroških brambovcev ter prirediteljev spornega vsakoletnega srečanja vojnih veteranov na Ulrichsbergu je bila sprejeta protestna izjava proti uprizoritvi predstave *Ivan Cankar*, ki jo bo 10. oktobra v celovškem mestnem gledališču izvedlo plesno gledališče *Ikarus*. Uprizoritev plesnega projekta o »slovenskem nacionalnem pesniku Ivanu Cankarju« politično dejanje, je zapisano v protestni izjavi, posredovani koroški javnosti.

Premiera bo, in sicer kljub močnemu pritisku domovinskih organizacij. Direktor mestnega gledališča Dietmar Pflegerl jim je s povratno pošto dal vedeti, naj ne računajo, da bo zaradi protesta umaknjena načrtovana predstava. Uprizoritev plesnega projekta *Ivan Cankar* nikakor ne more biti provokacija, temveč je kvečjemu poziv vsem tistim, ki nenehno govorijo o strpnosti in sožitju, da svoje besede končno tudi uresničijo.

Vodja plesnega teatra Ikarus Zdravko Haderlap

Vodja plesnega teatra *Ikarus*, koroški Slovenec Zdravko Haderlap, pa poudarja, da projekta *Ivan Cankar* ne šteje za alternativno predstavo k uradni proslavi, »ampak za najboljši odgovor na 10. oktober z vidika človečnosti«.

Pri tem je opozoril, da je prav Ivan Cankar bil eden najpomembnejših pesnikov v avstrijsko-slovenskem prostoru med Dunajem in Ljubljano, »katerega si je Slovenije - hote ali nehote - popolnoma prisvojila«. »Mislim, da je Cankar tipičen predstavnik multikulturnega prostora, da je aktualen tudi danes, z vsemi kompleksi in klišeji, ki jih je živel. Aktualen je v svojem odnosu do ponižanih in razžaljenih, izobčenih, v odnosu do smrti, ki je kar nekakšen avstrijsko-slovensko-madžarski samomorilski mit, v svojem gledanju na pojem domovina, v položaju umetnika oziroma intelektualca v družbi«, je dejal uspešni vodja plesne skupine Zdravko Haderlap.

RTV S-ORF

Ž. Petan za tesne sosedske odnose

Promocija

CELOVEC - Generalni direktor Radiotelevizije Slovenija Žarko Petan in novi deželni intendant Avstrijske radiotelevizije (ORF) na Koroškem Helmut Schwandter sta začela novo fazo sodelovanja med sosednjima medijskima hišama.

Na pogovoru, pri katerem so sodelovali še generalni konzul Slovenije v Celovcu Jože Jeraj, namestnik generalnega direktorja TV Slovenija Boris Bergant ter vodja slovenskega sporeda ORF Mirko Bogataj, je Petan poudaril, da bi bilo sodelovanje lahko še plodnejše, predvsem da manjka informacij v Sloveniji. Generalni konzul Jeraj je znova opozoril na postavitev pretvornikov za sprejem oddaj TV Slovenija, koroški intentant Gschwandter pa je izrazil željo po tesnejših sosedskih odnosih ter pri tem poudaril, da vključuje dobro sosedstvo tudi dobro poznanstvo.

Pisatelj Petan se je mudil v Celovcu na povabilo založbe Styria, literarnega oddelka in slovenskega sporeda ORF, kjer je koroški publiki predstavil svojo zbirko aforizmov *Die Welt in einem Satz (Svet v enem stavku)*. Dvojezični literarni večer je dobro uspel, moderatorja večera sta bila F. Dickermann in Horst Ogris.

NOVICI

Sprejet osnutek za zaostreni tobačni zakon - podražitev cigaret

DUNAJ - Zvezna vlada je včeraj sprejela osnutek novega tobačnega zakona, ki ga mora obravnavati še državni zbor. Zakon med drugim predvideva prepoved kajenja v vseh javnih prostorih (uradi, šole, itd.), omejitev reklam za tobačne izdelke v medijih; vsi tobačni izdelki se bodo tudi podražili - zaenkrat za en šiling. Dodatni dohodki od podražitve naj bi bili namenjeni izključno za informiranje prebivalstva o nevarnostih kajenja za zdravje. Kampanja proti kajenju pa bo potekala pod geslom Kajenje povzroča raka.

Ministra Löschnak in Hesoun zadnjič na seji Vranitzkyjeve vlade

DUNAJ - Notranji minister Franz Löschnak in minister za socialne zadeve Josef Hesoun, ki sta konec preteklega tedna napovedala njun odstop, sta se včeraj zadnjič udeležila seje zvezne vlade. Kancler Franz Vranitzky je v svojem govoru izpostavil veliki angažma in uspehe obeh ministrov ter jima izrekel zahvalo za uspešno opravljeno delo. Kot smo že poročali, bo Löschnaka nadomestil dosedanji državni sekretar za uradnike pri Uradu zveznega kanclerja Caspar von Einem, za novega ministra za socialne zadeve pa je bil imenovan Franz Hums.

GRADEC / PREDSTAVITEV

Znanstvena publikacija o Brižinskih spomenikih

GRADEC - Na pobudo dunajskega Inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo (Österreichisches Ost- und Südospeuropa-Institut) so pretekli teden na graški univerzi predstavili najnovejše znanstveno-kritične izdaje Brižinskih spomenikov.

Mednarodno izdajo Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) je precej številnemu občinstvu predstavil soavtor profesor Franc Jakpoin, medtem ko je italijansko izdajo znanstvene publikacije, ki obravnava tudi zgodovino Slovencev in ki je izšla v sodelovanju med Mladiko in založbo Vallecchi (Trst, Firenze), predstavil Paolo G. Parovel.

Živahno razpravo o novi znanstveno-kritični publikaciji, ki so se je udeležili izvedenci in študentje, sta vodila slavista Stanislaus Hafner in Wolfgang Eismann, kar zadeva interdisciplinsko raziskavo pa arheolog Matej Župančič, direktor Koprskega muzeja.

AVSTRIJA / LJUDSKA STRANKA

Erharda Buska ni več med predsedniškimi kandidati

DUNAJ - Notranji strankarski boj za predsedniski položaj v Avstrijski ljudski stranki (ÖVP) se sicer nadaljuje, sedanji predsednik in podkancler Erhard Busek pa ga je očitno že izgubil.

Njegovo imese na zadnji seji strankine volilne komisije ni več pojavilo, je dejal nek član komisije. Včeraj se je izvedelo, da je bilo odpovedano tudi srečanje Buska z okrajnimi predsedniki stranke, ki je bilo načrtovano za prihodnjo soboto.

Med resnimi kandidati za novega predsednika ÖVP vse pogosteje omenjajopredsednika kluba poslancev v državnem zboru Andreasa Khola, v igri pa so menda še minister za gospodarstvo Wolfgang Schüssel, državni sekretar za finance Ditz in namestnik gornjeavstrijskega deželnega glavarja Josef Leitl.

Erhard Busek, o katerem volilna komisija formalno še ni glasovala, je včeraj v avstrijskih medijih še enkrat ponovil, da vztraja pri svoji kandidaturi za predsednika stranke na kongresu zvezne ÖVP 22. aprila v Linzu. **Ivan Lukan**

MADŽARSKA

Izgnanci po petdesetih letih zahtevajo zadoščenje

BLAISE SZOLGYEMY / REUTER

BUDIMPEŠTA - Pred petdesetimi leti je Čehoslovaška pripadnikom madžarske etnične skupnosti odvzela večino državljanskih pravic, 200 tisoč pa jih je izgnala. Ti za svoje trpljenje zahtevajo zadoščenje.

»To, kar se nam je zgodilo, je bil preprosto rasizem,« trdi Elek Selmeczi, podpredsednik organizacije Madžarov - Zveze Rakoczi. »Zahtevamo uradno opravičilo, izjavo, da je bil Benešev dekret napačen in nezakonit.« Poleg tega zveza zahteva tudi denarna nadomestila. Selmeczi se sklicuje na dekrete, s katerimi so Madžarom odvzeli državljanstvo in s tem pravico do posesti. Čehoslovaški predsednik Edvard Beneš je sporne dekrete začel izdajati 5. aprila 1945. Madžarska etnična skupnost je takrat živela v slovaškem delu države, ki je postal samostojen leta 1993.

Beneševa vlada je odločila, da je 800 tisoč Madžarov, hkrati s tremi milijoni Nemcev, krivih izdaje. Čehoslovaška vlada se je na oblast vrnila po tem, ko so zavezniki osvobodili državo osemletne fašistične vladavine. Pripadnike nemške in madžarske etnične skupnosti v državi je obtožila, da so podpirali razkosanje Čehoslovaške, saj sta si nacistična Nemčija in Madžarska svoji etnični območji pripojili. Dekreti so jim vzeli vse državljanske in socialne pravice, njihova posest pa je postala državna last. V nekaj letih je vlada izgnala skoraj vse Nemce, le mednarodni pritiski so ji preprečili, da ni izgnala tudi vseh Madžarov.

Tibor Neumann se dobro spominja majskega dne, ko so mu Beneševe odločitve uničile življenje. Zjutraj so na vrata stanovanj v njegovem predmestju trkali policisti in od stanovalcev zahtevali dokumente. »V čehoslovaških osebnih izkaznicah je bila takrat označena tudi etnična pripadnost državljanov,« se spominja 76-letni Neumann. »Dali so nam 15 minut, tako da smo lahko vzeli nekaj svojih stvari in se zbrali na ulici.« Vse Madžare, tudi starejše in otroke, so odgnali do policijske postaje. Tam so jim pojasnili, da niso več čehoslovaški državljani in da so v Bratislavi nezaželeni. Potem so jih prepeljali v zapuščene vasi ob Donavi, ki so služile kot begunska taborišča. V prenapolnjenih hišicah so spali kar po tleh. Po nekaj tednih je Neumannu uspelo pobegniti. Z materjo in bratom je prišel na Madžarsko, kjer se je ustalil in začel delati v banki. Tudi drugi v taborišču so morali kmalu odriniti na Madžarsko.

Tiborjev oče, ki je bil pred drugo svetovno vojno čehoslovaški politični voditelj, ni imel te sreče. Kmalu po pobegu njegove družine so ga prijeli in izgnali v Sibirijo, kjer je umrl. Selmeczi trdi, da so čehoslovaške oblasti na Madžarsko izgnale približno 140 tisoč ljudi, več kot 50 tisoč pa so jih poslale na prisilno delo v češki del države.

»Naslednjih 40 let so se vprašanju izgnanih Madžarov obe strani izogibali,« pojasnjuje Elemer Stelczer, predsednik Zveze Rakoczi. Komunistične oblasti, ki so vodile Čehoslovaško po letu 1948, niso hotele razveljaviti Beneševih dekretov, Madžarska pa ni želela užaliti svoje zaveznice iz Varšavske zveze. Zakone proti madžarski etnični manjšini je Čehoslovaška postopoma omilila, tako da je večina pripadnikov te skupnosti vnovič dobila češko državljanstvo. Nekateri izgnanci so dobili tudi pravico do vrnitve. Po razpadu komunističnega sistema in Čehoslovaške na dva dela so začeli pripadniki nemške in madžarske manjšine v obeh državah oporekati pravni veljavnosti dekretov. V Češki republiki je ustavno sodišče odločilo, da so Beneševi dekreti zakoniti in veljavni. Selmeczi je povedal, da je Zveza Rakoczi upala na opravičilo madžarskim izgnancem, ko sta Slovaška in Madžarska 19. marca sklenili zgodovinsko pogodbo. Ta naj bi namreč dokončno opravila z etničnimi napetostmi in sovraštvom. Sporazum določa pravice pripadnikov madžarske manjšine na Slovaškem, vendar ne omenja izgnancev. Tega vprašanja se na pogajanjih niso niti dotaknili. »Problemu se izogibamo zato, ker je Čehoslovaška razveljavila večino spornih zakonov,« je izjavil neki madžarski diplomat. »Izgnanci so se večinoma dobro znašli na Madžarskem, zato menim, da je čas rešil to vprašanje,« je dodal.

Slovaški zunanji minister Juraj Matejovski je povedal, da njegova vlada to vprašanje proučuje. »O tem se moramo posvetovati z različnimi institucijami, tudi z zgodovinarji s slovaške akademije znanosti,« je izjavil za Reuter. »To ni le politično vprašanje, temveč je veliko širše. Uradno izjavo bomo objavili v naslednjih tednih, potem ko se bomo pogovorili s strokovnjaki,« je dodal. Lazslo Molnar, tiskovni predstavnik največje stranke madžarske etnične skupnosti na Slovaškem, dvomi, da se bo vlada opravičila zaradi Beneševih dekretov, vendar bi po njegovem mnenju s tem veliko pridobila.

Zveza Rakoczi je kritizirala madžarsko vlado, ki izgnancem ni zagotovila denarnega nadomestila. Madžarska se je z mirovno pogodbo ob koncu druge svetovne vojne namreč obvezala, da bo to odškodnino izplačala. Stelczer je povedal, da so izgnanci v 60. letih dobili približno 400 dolarjev. »To je smešno, če pomislimo, da so nekateri v nekdanji domovini pustili hiše in kmetije,« je dejal.

Prva madžarska pokomunistična oblast, ki je vladala med letoma 1990 in 1994, se je načeloma strinjala s tem, da je treba izgnancem dati več denarja. Sprejela pa ni nobene zakonodaje, ki bi denarne odškodnine zagotovila. Tudi sedanja vlada ni storila ničesar za rešitev tega zapleta.

PUBLIKACIJA GMD

Dve muhi na en mah oz. kako lahko odkrivamo posebnosti slovenskega in italijanskega jezika

JURIJ PALJK

Goriška Mohorjeva družba je pred časom v goriški Katoliški knjigarni na Travniku svečano predstavila svojo najnovejšo knjigo, slovensko -italijanski slovar Dve muhi na en mah - Due piccioni con una fava prof. Diomire Fabjan Bajc, ki poučuje slovenski jezik na višji šoli za prevajalce v Trstu **(na sliki, foto Studio Reportage, je prof. Diomira Fabjan Bajc druga z desne).**

Tristo strani debela in izredno lepo oblikovana knjigabo prišla prav vsakomur, ki se kakorkoli ukvarja s prevajanjem, ali pa bi rad bolje spoznal tako slovenski kot italijanski knjižni in pogovorni jezik. Knjiga je torej namenjena predvsem študentom, prevajalcem, profesorjem, časnikarjem, kot tudi tistim, ki bi radi globlje spoznali oba jezika. Da, oba jezika, saj je slovensko italijanski frazeološki slovar Dve muhi na en mah - Due piccioni con una fava primeren za tak študij. Obenem pa je v lepo zeleno umetno usnje vezana knjiga tudi imenitno branje za vse tiste, ki imajo radi ljudsko modrost in pregovore, ki bogatijo slovenski jezik kot italijanščino. Knjiga je namreč prava bogata zbirka frazeologemov, se pravi stalnih besednih zvez ali idiomatičnih fraz, ki se pojavljajo v slovenščini in tudi obstajajo v italijanskem jeziku, pa čeprav največkrat v drugačnih besednih zvezah, pomen pa je isti. Frazeologem, kot se učeno reče besednim zvezam, je lahko povedni, se pravi celi stavek, ali pa nepovedni in se kot tak vključuje v stavek, ali poved, kot se danes temu reče. Nobenega namena nimamo, da bi tukaj razlagali slovnične izraze, ker so za take razprave primernejša druga mesta, radi bi le malce razložili tujko frazeologem, ki sicer tako čudno zveni.

Prof. Diomira Fabjan Bajc je dobro poznana prevajalka iz slovenščine v italijanščino in obratno, najbolj jo seveda poznamo po njenem monumentalnem prevodu Rebulovega romana V Sibilinem vetru v italijanščino, ki je izšel pred leti pri Založništvu tržaškega tiska. Prav v tej njeni dejavnosti gre iskati začetke zbiranja frazeologemov, besednih zvez, ki jih je zelo težko prevajati iz enega jezika v drugega. Kot je na goriški predstavi povedala prof. Bajčeva, si je začela te besedne zveze, pregovore, reke in rečenice zapisovati že pred leti med prevajanjem in je zanje iskala najprimernejše besedne zveze v italijanskem jeziku. Tu moramo iskati zametek njenega slovarja Dve muhi na en mah - Due piccioni con una fava, v katerem je avtorica zbrala nad tri tisoč najbolj pogostih slovenskih frazeologemov in zanje našla ustrezne besedne zveze v italijanskem jeziku. Mislim, da ni potrebno nikomur razlagati velike vrednosti tega slovarja, lahko pa povemo, da je branje slovarja izredno zanimivo in poučno. Včasih naletimo namreč na besedne zveze, ki imajo v slovenskem in italijanskem jeziku dobesedne prevode, včasih pa najdemo v slovenščini frazeologem, ki je po besedah različen italijanskemu, oba pa pomenita isto. Mislim, da ni potrebno poudarjati, kako lepo je brskati po takem slovarju, ko enkrat ugotoviš, da si oba frazeologema poznal, drugič pa spet vidiš, da nisi poznal ne slovenskega ne italijanskega izraza in si torej za neke besedne zveze bogatejši. Mimogrede na žalost ugotoviš, da postaja naša slovenska govorica vsak dan revnejša in da smo na veliko lepih in sočnih izrazov na žalost pozabili. Prepričan sem, da bi ta slovar morali imeti vedno na mizi vsi tisti ljudje, ki prevajajo, da ne bi prihajalo do pomot in naravnost smešnih napak, ki jih sicer dobimo v skoraj vsakem prevodu predvsem italijanskih prevajalcev.

Slovarju Dve muhi na en mah - Due piccioni con una fava je pravajalka Diomira Fabjan Bajc dodala še poglobljeno študijo o frazeologemih, ki služi kot uvodna beseda in jo bodo z veseljem prebrali predvsem slavisti, vsem ostalim bo zadostoval slovar sam. Slovar je razdeljen na 17 delov, v katere so uvrščeni naslednji sklopi frazeologemov: Človeško telo, Živali, Rastline, Usoda: kar je človeku dano, Gibanje in povezovanje, Ozemlja, površine in podzemlje, Čas in vreme, Artefakti: delo človeških rok, Človekove meje: moralni čut in zakon, Duhovnost in duševnost, Verovanja in verska bitja, Poklici, služba, delo, tipi, Hrana in pijača, Kultura in znanje, Imetje, denar in materialne dobrine, Združbe, naselja, stavbe. Vse frazeologeme, ki ne spadajo v teh šestnajst velikih sklopov, pa je prof. Bajčeva dodala sedemnajsto poglavje, ki ga je naslovila s čudovitim in v italijanščino neprevedljivim slovenskim frazeologemom Sračje gnezdo.

Slovar ima tudi dobro urejena kazala in za to sta poskrbela Franko Žerjal, ki je knjigo tudi lepo opremil, in Marjan Jevnikar. Besedni kazali sta tako v italijanskem jeziku kot tudi v slovenskem in mislim, da je tako prav, saj tako slovar postane uporaben tudi za italijanskega bralca. Vem sicer, da italijanskih uporabnikov ne bo veliko, a upam, da ga bodo vzeli v roke vsaj tisti, ki mislijo, da slovenščino že dovolj poznajo in potem pri prevajanju streljajo osle. Streljati osle je tudi lep slovenski frazeologem, ki ga boste našli v slovarju, kot nad tri tisoč drugih in tudi videli, kako se ta besedna zveza lepo prevaja v italijanski jezik. Včasih avtorica poskrbi kar za veliko število najbližjih prevodov, ki so vsebinsko enaki slovenskemu frazeologemu in to je prav.

Še eno odliko ima knjiga, katero ima namen avtorica v naslednjih letih še obogatiti in zato prosi vse, ki bi našli nove frazeologeme, naj jih ji pošljejo za morebitno uporabo v bodoče! To je kvaliteta, ki je danes na Slovenskem in tudi pri nas zelo redka, posebno za slovarja. Ima namreč za vse dostopno ceno. Slovar stane samo 40 tisoč lir, pri predstavnikih GMD pa še nekaj tisočakov manj. Če pomislite, da stane slovensko italijanski slovar, ki ni nič obsežnejši, krepko čez sto tisoč lir, je to dobra cena. Pri GMD so povedali, da s knjigo nočejo zaslužiti, ker se zavedajo njene pomembnosti in nujnosti v našem prostoru.

Še misel, ki se mi je porodila ob slovarju: Slovenci nimamo dostojnih slovensko italijanskih in italijansko slovenskih slovarjev, še tisto, kar je, je zanemarljive vrednosti in preživeto. Upam, da se bomo končno le zbrali tu v zamejstvu in se odločili napraviti že enkrat dostojna slovarja, taka, ki bosta nam v ponos, vsem pa v veliko zadovoljstvo in odlično uporabo. Prof. Bajčeva vedno znova dokazuje, da bi se to pri nas dalo narediti, le odločiti bi se bilo treba in med sabo povezati, gre namreč za veliko in pomembno delo, ki bi mu morali posvetiti veliko pozornosti, vsi Slovenci pa nam bi bili za ta velik projekt hvaležni.

GLASBA

Z nastopom dua Barilli-Fanfoni so se zaključila openska srečanja

LUISA ANTONI

V petek, 31. marca je SKD Tabor predstavilo zadnji koncert iz pomladnega ciklusa "Glasbenih srečanj na Opčinah". Letos je kulturno društvo ponudilo občinstvu dokaj nanavadno sezono, ki jo je otvoril tolkalec Fabin Perez Tedesco. Niz koncertov pa se je nadaljeval z Robertom Magrisem in njegovo skupino, ki so ponudili vpogled v glasbene posebnosti jazza. In končno je srečanja zaključil duo, ki ga sestavljata violist Armando Barilli in pianistka Antonella Fanfoni **(foto KROMA).**

Oba glasbenika sta doma iz Parme, kjer sta tudi diplomirala. Barilli je sicer najprej diplomiral iz violine in se šele nato posvetil violi pod mentorstvom Wima Janssena, s katerim je tudi l.1991 zaključil konservatorij v Piacenzi; kot violist sodeluje v raznih komornih in orkestrskih zasedbah (Komorni orkester iz Mantove, Simfonični orkester RAI-a iz Turina, Simfonični orkester "Toscanini" iz Parme,...) Ob koncertni dejavnosti se Barilli ukvarja tudi s poučevanjem na šoli "Monteverdi" v Cremoni. Tudi Antonella Fanfoni goji koncertno dejavnost predvsem v komornih zasedbah; sodelovala je na številnih natečajih komorne glasbe in dosegla visoke uvrstitve (prva nagrada na državnem natečaju "Città di Aqui-Terme", druga nagrada na tekmovanju "Schubert" v Tagliolu Monferratu ter zlata plaketa na evropskem tekmovanju "Città di Moncalieri"). Parmska pianistka pa se še nadaljnjo izpopolnjuje pri priznanem italijanskemu pianistu Massimilianu Dameriniju.

Duo Barilli-Fanfoni je na openskem koncertu odigral zanimiv spored. Najprej sta bili na vrsti "Dva poema" Janeza Matičiča (r.1926), ki sta nastala l.1949. Matičič je slovenski skladatelj, ki je svojo glasbeno pripravo izpopolnil na pariški šoli Nadie Boulanger; najprej je skladatelj črpal prvine svojega kompozicijskega sveta iz impresionizma in iz Skrjabinove zapuščine, nato pa se je usmeril v sodobni tehnični svet in v elektronske preiskuse. Duo je sklenil prvi del sporeda s skladbama "Kol Nidrei" in "Romanza" nemškega glasbenika Maxa Brucha (1838-1920). Kompozicija Kol Nidrei op.47 je v originalu nastala za violončelo in orkester l.1881, medtem ko je Romanza op.85 izvirnik za violo in klavir iz l.1911. V drugem delu koncertnega večera pa sta violist Armando Barilli in pianistka Antonella Fanfoni odigrala še Sonato v f molu-duru op.120 št.1 Johannesa Brahmsa (1833-1897). Štiristavčna sonata, ki udejani visok umetniški dosežek nemškega mojstra, je napisana za klarinet ali za violo in je nastala l.1894, t.j. v zadnjem Brahmsovem življenskem razdobju.

»Nepoznani« Ugo Carrà

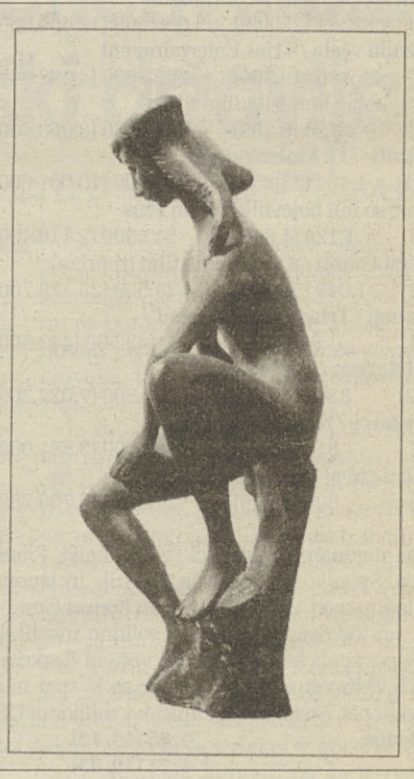

V soboto, 1. aprila so v tržaški galeriji Cartesius odprli razstavo del miljskega umetnika Uga Carraja. Pod naslovom »Inediti« (Neobjavljeni) so na ogled mali bronasti kipci iz obdobja 1940-60 in pa tuši, ki nosijo letošnjo letnico. Razstava bo odprta do 20. aprila.

LIKOVNA UMETNOST / ETICA ESPRESSIVA UNIVERSALE V LJUBLJANI

Gledalca ob sapo in vesolje v obleko

LJUBLJANA - Te dni poteka v Ljubljani v organizaciji Galerije ŠKUC akcija italijanske skupine EEU - Etica Espressiva Universale (Univerzalna izrazna etika) iz Vicenze. Skupino sestavljata Danilo Balestro in Giovanni Morbin, ki sta pred slabim letom v enem osrednjih italijanskih dnevnikov Il Corriere della Sera v družbi s tedanjim tretjim članom Pierluigijem Cazzavillanom objavila manifest, s katerim se je EEU tudi konstituirala.

Skupina se izraža z nekonvencionalnimi, hkrati pa tudi nespektakularnimi akcijami, zavrača prepoznavanje v določeni kulturi, identificiranje v etničnih skupinah in obstoj ljudi kot ločenih posameznikov. Prisotnost skupine v slovenski prestolnici bodo obiskovalci mesta in Galerije ŠKUC čutili na treh nivojih: z akcijo Strumenti a perdifiato (Instrumenti, ob katerih vam zastane dih), dogodkom Il corpo universale (Univerzalno telo) nocoj ob 19. uri na livadi v Tivoliju in jutrišnjim srečanjem ob 19. uri v Galeriji ŠKUC.

Giovanni Morbin je za postavitev svojih Instrumentov, ob katerih vam zastane dih, izbral 17 ljubljanskih lokacij, na katere je postavil instrumente, ki funkcionirajo kot »živi« in od gledalca zahtevajo vsaj minimalno akcijo; gledalec lahko instrumentu približa usta in uho ter govori vesolju. Lokacije z instrumenti se nahajajo širom mesta - od Cankarjevega doma do hale A v BTC - in zajemajo večino najprometnejših mestnih točk. Instrumetni bodo na izbranih lokacijah prisotni do 14. aprila.

Nocoj bo ob 17. uri na livadi v Tivoliju Danilo Balestro izvedel dogodek Univerzalno telo oziroma akcijo Danilo Balestro... obleče vesolje. Avtor jo je zastavil tako, da bo z lastnim oblačenjem, poudarjeno vrednostjo geste, prispeval pomen oblačenja vesolja. Jutri bo ob 19. v Galeriji ŠKUC še srečanje, na katerem bodo Danilo Balestro, Giovanni Morbin in druga bitja (mišljeni so predmeti) predstavili Univerzalno izrazno etiko, njen manifest in dejavnosti. **(V. U.)**

NOVO NA ODRU

Lenford Wilson: Zažgi

Prevajalec Mate Dolenc, režija Zijah Sokolović, scenografka in kostumografka Janja Korun, song Milan Jesih, glasba Bijan Jurjevčič-Jurki in Blaž Grm, svetovalec za gib Brane Završan, igrajo Tanja Ribič, Sebastijan Cavazza, Gregor Čušin in Gašper Tič, nova dvorana Male scene Mestnega gledališča ljubljanskega, premiera 9. aprila ob 20 h, predstava traja uro in pol, en odmor, cena vstopnic 1.200 SIT.

S pričujočo premiero se odpira nova scena v MGL, ki vzpostavlja večjo bližino med igralci in gledalci od klasične. Zgodba govori o bojih, iskanjih mlade generacije, ki skuša najti svojo identiteto in modus vivendi v absurdnem svetu sodobnega urbanega okolja. **(A. P.)**

S. Cavazza, T. Ribič, G. Čušin in G. Tič v Sokolovićevem »Zažgi!«

IZŠLO JE / KNJIGE

Bogdan Novak: Zelena pošast

Zbirka Knjigožer, založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1995, trda vezava, str. 124, 14,4 x 20,5 cm, 1.900 SIT.

Nova knjižna zbirka Knjigožer je namenjena najstnikom med dvanajstim in šestnajstim letom starosti, ki počasi prehajajo iz otroškega sveta v svet odraslih. Na slovenskem knjižnem trgu namreč vlada praznina ravno v ponudbi del za najstnike, ki izven meja nenehno izposojenega železnega repertoarja tavajo med ameriškimi romancami in resnimi romani za odrasle. V zbirki bodo izhajale najrazličnejše žanrske knjige (ljubezenske, fantazijske, pustolovske, kriminalne, zgodovinske zgodbe), ki mladim omogočajo sprostitev, hkrati pa odgovarjajo na najrazličnejša osebna in estetska vprašanja. Bogdan Novak je avtor, ki je z zbirko desetih napetih povesti Zvesti prijatelji med mladimi bralci že dobro znan. Roman Zelena pošast je ekološka grozljivka, v kateri se pojavijo mesojede leske in pošastno krvoločni hrasti. Strašne stvari, med katerimi ne manjka žrtev, se dogajajo v okolici Krškega, v gozdu, kjer se nahaja zastrašeno skladišče, kamor ponoči tovorijo sode. **(A. P.)**

Ivan Sivec: Netopir brez kril

Zbirka Knjigožer, založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1995, trda vezava, str. 153, 14,5 x 20,5 cm, 1.900 SIT.

Ivan Sivec je po poklicu novinar v Dokumentarno-feljtonski redakciji Radia Slovenije, kjer pripravlja reportaže. Doslej je pripravil čez osemsto radijskih reportaž, napisal je tudi odrsko in televizijsko igro, piše pa tudi besedila za domačo in zabavno glasbo. Je eden najbolj branih sodobnih slovenskih pisateljev in je priljubljen tako med odraslimi kot mladimi bralci. Netopir brez kril je njegovo peto delo za mladino, za katero je Franci Petek na hrbet knjige zapisal: »Ejga, tole je pa ena super knjiga! Mlade bo prav gotovo spodbudila k športni dejavnosti. Vesel sem, da sem jaz kar prvi v knjigi. Prepričan sem, da so temne sence medtem že izginile iz Planic...« K nastanku te kriminalke iz športnega sveta je po besedah avtorja največ prispeval njegov sin, ki je navdušeni športnik. V knjigi tako nastopa fant Aleš Ferina, katerega ambiciozni starši bi radi, da bi postavil svetovni rekord v Planici. Tu je še labirint sumljivih oseb, med njimi novinar Uroš Poljanšek, fotograf Metuljček, Mašika, ki so bojda naključno in nenamerno podobne resničnim osebam **(A. P.)**

Mary Hooper: Prva ljubezen

Prevedla Nataša Muller, zbirka Knjigožer, založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1995, trda vezava, str. 126, 14,5 x 20,5 cm, 1.900 SIT.

V novi zbirki Knjigožer je izšlo tudi prvo prevodno delo, ki je namenjeno zlasti mladim bralkam. Gre namreč za žanrski ljubezenski roman, v katerem nastopa odraščajoče dekle Sally, ki doživlja vse radosti in tegobe prve ljubezni. Njena glavica je polna vznesenih, pa tudi žalostnih misli, ki jih je rodil poletni čas brez starih sošolk, prijateljev, hrupnih zabav in potepanja po velemestu. Najbolj boleče in žgoče pa je vprašanje: Ali si bo Ben našel drugo dekle? Vse se je namreč »spremenilo tako nenadoma... Še vedno jo je oblivala rdečica. Poljub je bil preveč svež, preveč dragocen, da bi o njem govorila...« No, roman se ne konča z Benovim poljubom, pač pa Dannyjevim in z vero v neminljivo in srečno ljubezen, ki jo v knjigo prinaša legenda o tem, da pari, ki pijejo vodo iz skupnega izvira, ostanejo za vedno srečni. In Sally in Danny sta jo pila. **(A. P.)**

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 27. 3. do 2. 4. 95)

Zwickova Jesenska pripoved je že drugi teden na vrhu ljubljanske lestvice, takoj za njo pa so se uvrstila premierna Zvezdna vrata. Prav tako premierni Hulahop bratov Coen je zaenkrat pristal na sedmem mestu. Forrest Gump pa je odlično vnovčil svoje zmagoslavje v tekmi za Oskarje in se je po več kot treh mesecih s samo osmimi predstavami spet uvrstil na ljubljansko lestvico. Predpremierni Farinelli je zaenkrat še vedno tik pred tem, da bi prišel med prvih deset (tokrat je na sedmih predstavah zbral 427 gledalcev in 247.500 SIT), medtem ko je Levji kralj prejšnji teden le presegel številko 50.000 gledalcev. Vseh gledalcev je bilo skupaj 32.407, kar je 3.559 ali 12, 34 odstotka več kot zadnjič. Tudi v primerjavi s tednom med 28. 3. in 3. 4. (ko je bilo 28.944 gledalcev) gre razlika tokrat spet v prid prejšnjemu tednu, potem ko smo bili nekaj časa priča upadanju obiska glede na lansko leto.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga število gledalcev in tretja bruto izkupiček v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanji skupni seštevek predstav, gledalcev in izkupička.

1. Jesenska pripoved / Continental
38 (80) 10.351 (25.369) 5.006.600 (12.409.000)
2. Zveznda vrata / Trias Entertainment
35 (35) 9.384 (9.384) 4.692.000 (4.692.000)
3. Barva noči / Fun-Mladina film
24 (47) 4.115 (8.189) 1.944.600 (3.966.600)
4. Razkritje / Lj. kinematografi
21 (134) 1.484 (23.059) 713.600 (10.901.600)
5. Nekoč so bili bojevniki / Film Plus
13 (53) 1.128 (4.340) 542.300 (2.118.400)
6. Forrest Gump / Karantanija film (repriza)
8 (268) 1.049 (51.178) 524.500 (25.128.700)
7. Hulahop / Trias Entertainment
12 (12) 887 (887) 443.500 (443.500)
8. Pred dežjem / Continental
21 (172) 834 (14.549) 403.500 (7.027.200)
9. Hitre tarče / Karantanija film
13 (57) 818 (7.354) 383.000 (3.581.000)
10. Nočni čuvaj / Lj. kinematografi
10 (74) 500 (7.719) 215.750 (3.708.750)

Tudi na mednarodni lestvici (V. Britanija, Francija, Nemčija, Spanija, Nizozemska, Avstrija in Japonska) se je v tednu med 12. in 17. marcem Forrest Gump (tedaj še v pričakovanju Oskarjev) solidno uvrstil, Nell pa se je povzpela še za dve mesti visje in Razkritje na sam vrh. Altmanov Pret-A-Porter se je spet uvrstil med prvih pet. Navajamo izkupiček v milijonih USD.

1. Razkritje	**4, 85 (49, 12)**
2. Nell	**4, 71 (19, 85)**
3. Zvezdna vrata	**4, 43 (53, 97)**
4. Forrest Gump	**2, 53 (112, 71)**
5. Pret-A-Porter	**2, 20 (7, 29)**

Igor Kernel

NOVO NA VIDEU

Usodni val

Striking Distance, akcijski, distribucija Aries/Continental film, scenarij Rowdy Herrington in Martin Kaplan, režija Rowdy Herrington, ZDA, 1993, 98 minut.

Bruce Willis je policaj Tom Hardy, inšpektor v oddelku za umore, ki se ukvarja s primerom serijskega morilca, ki v Pittsburgu davi ženske in jih pušča v reki Ohio. Ko storilca lovi skupaj s svojim očetom Vinceom (John Mahoney), oče v nesreči umre, morilec pa pobegne. Toma s primera odstavijo, ker, kljub temu da najdejo storilca, trdi da je ženske in njegovega očeta umoril pittsburški policaj. Čez dve leti ga premestijo v rečno patruljo, pije, vendar na očetovo smrt ne more pozabiti. Preiskave se loti na lastno pest. Skrivnostni umori se ponovno začnejo vrstiti, in tokrat žensk, ki jih pozna Tom. Akcijski film s kopico prizorov lovljenja z avtomobili, in seveda s čolni, pa tudi svojevrstna policijska »mafijska« zgodba. Tom kot peta generacija policajev dela s policaji, ki so njegovi sorodniki, se tepe in druži s policaji, pa tudi zaljubi se v policistko. Policaji so kot mafija, ne samo, da so vsi člani iste družine, tudi prav tako pokvarjeni so. Policijska »a la famiglia«. **(V. R.)**

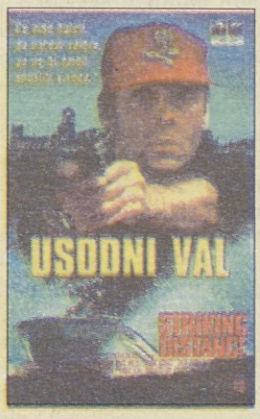

Prijatelji iz soseske

Hangin' with the Homeboys, generacijska drama, distribucija Aries/Continental film, scenarij in režija Joseph B. Vasquez, ZDA, 1991, 89 minut.

Štirje prijatelji iz newyorške četrti Južni Bronx, dva Portoričana in dva ameriška črnca, gredo v petek zvečer ven, da bi se konec tedna zabavali in sprostili. Johhny (John Leguizamo) je trgovec, Willie (Doug E. Doug) je večno brezposlen, Tom (Mario Joyner) je prodajalec po telefonu, ki želi biti igralec, in Vinny (Nestor Serrano) je Portoričan Fernando, ženskar, ki želi biti Italijan. Režiser in scenarist je s filmom želel ustvariti »manjšinske« Ameriške grafite, vendar mu to ni najbolje uspelo. Težava je predvsem v scenariju, ki je preveč predvidljiv, pa tudi igralska zasedba ni prepričljiva, tako da vsak igralec igra svoj lik preveč stereotipno. Prijatelji se vozijo z avtomobilom, vdrejo na tujo zabavo, skušajo dobiti žensko za eno noč, se pogovarjajo o rasizmu, tepejo, izgubijo žensko, ob tem pa jih spremlja rap glasba. Vse zato, da bi se zgodba vsakega končala tako, kot pričakuješ že na začetku. **(V. R.)**

NOVO V KINU

Z odliko

With honors, melodrama, scenarij William Mastrosimone, direktor fotografije Sven Nykvist, režija Alek Keshishian, distribucija Ljubljanski kinematografi, premiera jutri v Ljubljani v kinu Vič in v Brežicah, na rednem sporedu v Celju (kino Dom).

Joe Pesci je klošar Simon, ki najde diplomo ambicioznega in zagnanega harvardskega študenta Montyja (Brendan Fraser), ki pade skozi rešetke v njegovo kurilnico. Klošar študentu predlaga kupčijo: za vsako vrnjeno stran diplome mu mora vrniti uslugo. Ena od njih je tudi ta, da se priseli k njemu v eno od poslopij Harvarda, kjer živi skupaj še s tremi študenti. Igrajo jih Moira Kelly, Patrick Dempsey in Josh Hamilton, v vlogi profesorja pa igra Gore Vidal. To je drugi film Aleka Keshishiana, ki je zaslovel z dokumentarcem V postelji z Madonno, v filmu pa lahko med drugimi slišimo skladbe Madonne, The Cult, Pretenders in Duran Duran. **(V. R.)**

101 Dalmatinec

101 Dalmatians, celovečerna Disneyjeva risanka, scenarij po lastni zgodbi Dodie Smith, režija W. Reitherman, H.S. Luske, C. Geronimi, distribucija Cenex, premiera jutri v Ljubljani (Kino Bežigrad), v Domžalah in v Celju (kino Metropol) in hkrati na rednem sporedu.

Celovečerna risanka 101 Dalmatinec, klasika Disneyjeve tovarne sanj, je premiero doživela že leta 1961, še vedno pa ostaja eden najzabavnejših in najbolj prefinjenih Disneyjevih animiranih filmov. V času, ko še niso poznali računalniško generiranih slih in grafik, jo je tri leta ustvarjalo 150 risarjev. Zgodba je preplet komičnih, ganljivih in napetih zgodb o pasjem paru Pongu in Perditi in njunih petnajstih mladih dalmatinčkih. Zvijačna Krutela De Vil ugrabi leglo kužkov, da bi si iz njih skrojila krznen plašč, in sprožI iskalno akcijo, v kateri sodeluje pasji živelj Londona in podeželja. Ali jih bodo našli? **(V. R.)**

Brendan Fraser kot študent in Joe Pesci kot klošar v filmu Z odliko

JAPONSKA / PO KEMIČNEM IN BAKTERIOLOŠKEM ATENTATU

Asaharova sekta skušala izdelati tudi jedrsko orožje

Vse več sumov o čudnih povezavah sekte s tajnimi službami

TOKIO - Zloglasna hindujsko-budistična sekta Aum Šinrikio, ki jo krivijo za atentat z bojim strupom sarinom v tokijski podzemni železnici, naj bi načrtovala tudi izdelavo jedrskega orožja. Do te srhljive ugotovitve so prišli vojaški izvedenci po analizi dokumentov, ki so jih zaplenili 23. marca v avtu nekega pristaša te sekte. Listine naj bi vsebovale natančen prikaz tehnološkega postopka obogatitve urana 235 z laserskimi žarki, kar je najsodobnejši sistem tako imenovane »tretje generacije«. Ker uran 235 ne rabi kot gorivo za jedrske reaktorje, je normalna ugotovitev, da so načrtovali izdelavo jedrskega orožja.

Varnostne sile so včeraj preiskale še tri sedeže te sekte. Kot kaže, je za preiskovalce najzanimivejši sedež v Tomizavi nedaleč od osrednjega sedeža v Kamikuišikiju pod obroki Fudžijame. Tu naj bi odkrili najsodobnejši laboratorij, kjer bi z lahkoto izdelali bojne strupe in bakteriološko orožje. Ob teh odkritjih pa prihaja na dan tudi izredno bogastvo, s katerim je razpolagala sekta Aum Šinrikio. Preiskovalci so namreč ugotovili, da je imela sekta na Japonskem poleg 700 milijonov jenov v gotovini kar za 2, 5 milijarde jenov nepremičnin, zelo verjetno pa je, da je to bogastvo še večje. Brzkone je tudi to krivo, da se vedo iščejo voditelja te sekte Šoka Asaharo in kakih 30 njegovih najožjih sodelavcev, med katerimi so tudi izvedenci za kemično in bakteriološko orožje.

Hkrati se vedno bolj utrjuje sum, da so bili s sekto povezani tudi razni krogi japonskih tajnih obveščevalnih služb. Prav zato je japonsko zunanje ministrstvo zaprosilo za pomoč in sodelovaje tudi druge države. Navsezadnje je sekta s svojo blodno zamislijo o pospešitvi konca sveta v letu 1997 ogrožala ves svet.

Japonski izvedenci so že v Moskvi in v Washingtonu, kjer poskušajo z ruskimi in ameriškimi strokovnjaki razvozlati uganko in mednarodne povezave Asaharove sekte. Prav ruska policija je sporočila, da so se pristaši te sekte urili tudi s klasičnim orožjem.

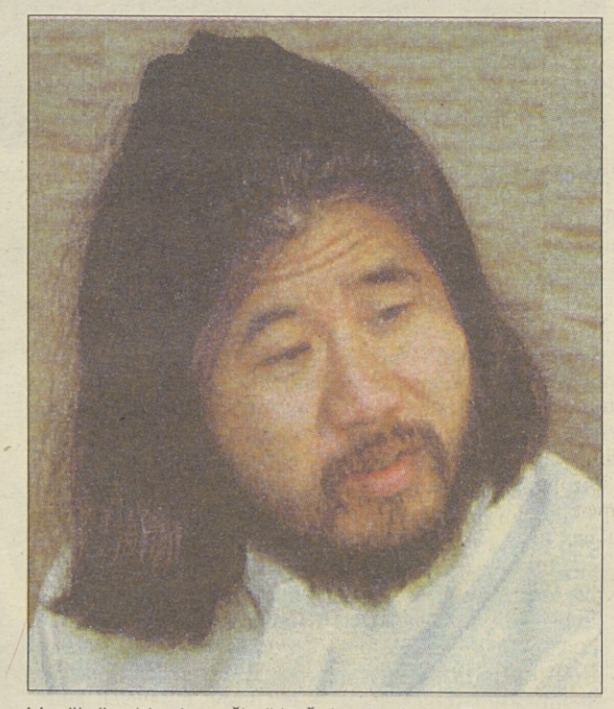

Voditelj sekte Aum Šinrikio Šoko Asahara (Telefoto AP)

ZDA / POTEM KO JE OSTAL BREZ SLUŽBE

Ubil je pet oseb in se nato ustrelil

CORPUS CHRISTI - Corpus Christi, manjše mesto na jugu zvezne države Teksas, je v štirih dneh doletela že druga pretresljiva tragedija. Prejšnji petek so najprej ustrelili slavno pevko Seleno (pevkin pogreb na sliki AP), ta teden pa je nekdanji uslužbenec podjetja Walter Rossler oborožen z dvema pištolama vdrl v prostore podjetja in ustrelil pet oseb, nato pa napravil samomor.

Načelnik mestne policije je izjavil, da je neuravnovešenec verjetno 28-letni James Simpson, ki je pred časom bil ob službo in se je hotel zaradi tega lastniku istoimenskega podjetja Walterju Rosslerju maščevati. Ko je prispela policija, se je mladenič skril za skladišče in se tam ustrelil v glavo. Pozneje je umrl v bolnišnici. V poslopju je policija našla trupla 60-letnega lastnika podjetja in njegove žene ter še enega uslužbenca. Mladenič je ustrelil še eno osebo, ki je pozneje umrla v bolnišnici. Po nepotrjenih policijskih virih je morilec stopil v podjetje skozi zadnja vrata, se sprehodil po posameznih uradih in streljal samo na določene osebe.

NOVICE

Nasilne demonstracije zaradi pomanjkanja vode

TEHERAN - V neki vasi med Teheranom in Islamšarom so ljudje iz protesta, ker nimajo pitne vode, zažgali bencinsko črpalko, razbili okna dveh denarnih zavodov in se spopadli s policijo. Vesti ni sporočila kaka ilegalna iranska opozicijska skupina, temveč uradna tiskovna agecija Irna. Ob tem je lahko vsakomur jasno, da je postal položaj v teheranskih satelitskih vaseh eksploziven, saj so se razvile brez urbanističnih načrtov, tako da nimajo električnega omrežja in ne vodovodov.

Napetost na Novi Zelandiji

SYDNEY - Na Novi Zelediji je medrasna napetost dosegla višek, tako da lahko vsak trenutek izbruhnejo pravi spopadi. Maorski aktivisti so namreč zasedli Rotoruo, enega od najzanimivejših turističnih krajev. To je že četrta zasedba novozelandskih domorodcev po februarskem praznovanju narodnega praznika Waitangi Day. Na ta dan so leta 1840 beli kolonizatorji podpisali sporazum z bojevitimi Maori. Sedaj pa Maori zahtevajo vrnitev njihove zemlje, ki je še v državni lasti.

Živo srebro kot zelje

MOSKVA - Dva podjetna Rusa iz Jekaterinburga sta v slogu kmetic, ki nosijo z vlakom zelje in druge pridelke v druga mesta, hotela prodati večjo količio živega srebra. Imela pa sta smolo, da se je posoda odprla, živo srebro pa se je razlilo po vagonu. Izvedenci so vagon dekontaminirali, »trgovca« pa sta romala v zapor, ker so hlapi živega srebra strupeni, te kovine pa ne smejo prevažati kot zelje.

Kitajske založniške težave

PEKING - Kitajske oblasti so zaplenile zadnjo številko in prepovedale izhajanje revije Han haichao (Bibavica), ker je pri iskanju kupcev postala preveč senzacionalistična, saj je »nestrokovno obravnavala vprašanja mamil, nasilja, prostitucije in nezakonitega obogatenja, obenem pa objavljala škandalozne slike«. Nekateri so vladni nasvet, naj si sami pomagajo s tržno politiko, očitno vzeli preveč dobesedno in so za kitajske pojme skrenili na kriva pota.

McNamara priznava svoje napake v Vietnamu

WASHIGTON - Trideset let po prihodu prvih ameriških vojakov v Vietnam je tedanji ameriški obrambni minister McNamara končno priznal, da so bile v Vietnamu storjene napake. Vsak čas bodo namreč objavili njegovo knjigo spominov. Zgodovinarje pa najbolj zanima, kako bo v njej McNamara pojasnil, da je že leta 1966 zasebno trdil, da je vojna izgubljena, v javnosti pa poudarjal, da bodo zmagali.

Camillin sin v težavah

LONDON - Sin Camille Parker Bowles je nekaj ur presedel na policijski postaji, ker so pri njem našli nekaj tablet ecstasyja in indijsko konopljo. Dvajsetletnega Toma so proti kavciji izpustili. Po pričevanju prijateljev preživljata Tom in njegova sestra Laura težke trenutke zaradi škandala s prestolonasledikom in ker sta se njuna starša ločila.

Štirinajst mrtvih in 70 ranjenih, ker je potniški vlak trčil v tovornjak in iztiril

BANGKOK - V tajski pokrajini Prachuab Khiri Khan je v nočnem iztirjenju potniškega vlaka življenje izgubilo 14 oseb, drugih 70 pa jih je bilo ranjenih. Vlak je iztiril, ker je na nezavarovanem železniškem prehodu trčil v tovornjak. (Telefoto AP)

ZDA / V VIHARJU POLEMIK

Na električnem stolu tudi angleški državljan

V Ameriki je pod vplivom mamil ubil človeka

LONDON - Prihodnji četrtek bodo v ZDA na električnem stolu usmrtili prvega angleškega državljana, kar bo nedvomno zanetilo hude polemike na obeh straneh Atlantika.

»To je barbarsko in omikane države nevredno dejanje,« so izjavila angleška združenja za človekove pravice, ki so se povezala, da bi sodelovala s skupino odvetnikov in z materjo 31-letnega obsojenca Nicka Ingrama. Ingramova mati je dopotovala v ZDA, da bi poskusila vse, kar je mogoče, da bi rešila sina, ali vsaj dosegla odložitev usmrtitve. Upa namreč, da bodo oblasti smrtno obsodbo v zadnjem trenutku spremenile v dosmrtno zaporno kazen. Teorija Ann Ingramove je naslednja: »Na pragu tretjega tisočletja ni mogoče človeka scvreti do smrti; to je v bistvu mučenje do smrti.«

Pred nedavnim je prišlo na dan, da je bil Ingram med sodno razpravo pod vplivom pomirjevalnih sredstev in se torej, kot trdi njegova mati, ni mogel primerno zagovarjati. Gospa Ingram se je za pomoč obrnila na angleško vlado, toda prvi minister John Major, ki je prav v teh dneh na obisku v ZDA, ji je odvrnil, da mu je pač žal, vendar ne more pomagati, češ da ne more posredovati pri neki tuji vladi in se zavzeti za človeka, ki je v tisti državi zagrešil zločin.

Iz zapora v Jacksonu, v ameriški zvezni državi Georgia, je obsojenec sporočil, da ga ni strah smrti, boji pa se električnega stola. S to izjavo je seveda znova odprl zagrizeno polemiko o tovrstni kazni, ki bi jo mnogi hoteli odpraviti. Nicka Ingrama, ki se je rodil v mestu Cambridge in ima dvojno državljanstvo, so spoznali za krivega umora; ko je bil star 19 let je namreč v trenutku pijanosti in pod vplivom mamil v ZDA umoril nekega moskega. Žrtev je najprej okradel, jo nato zvlekel v gozd in privezal k drevesu, končno pa ga je ustrelil. Ingrama je neizpodbitno spoznala žena umorjenega. Odvetnikom ni uspelo dokazati med razpravo, da je bil obsojenec med zločinom nepriseten, tako da je malo verjetno, da ga bodo v zadnjem trenutku pomilostili.

BIH / SESTANEK SKUPINE ZA STIKE

Milošević znova v vlogi mirovnika

LONDON - Velike sile, ki se v hudi časovni stiski borijo proti obnovitvi spopadov v Bosni, utegnejo pri zagotavljanju srbske podpore svojim prizadevanjem ubrati novo pot. Predstavniki ZDA, Rusije, Nemčije, Francije in Velike Britanije, ki sestavljajo skupino za stike, so včeraj v Londonu razpravljali tudi o možnosti popolne odprave ukrepov proti Beogradu, če bo ta pokazal in dokazal, da je voljan priznati Bosno in Hrvaško. Soglasja jim sicer ni uspelo doseči, vendar pa naj bi po besedah enega izmed diplomatov kmalu nadaljevali z usklajevanjem stališč in morda še ta mesec obiskali Beograd, Zagreb in Sarajevo z novimi pobudami »v žepu«. Že zdaj pa so se dogovorili, da bodo pritisnili na bosansko vlado, ki naj bi bila glavni krivec za najnovejšo zaostritev razmer, in jo skušali prepričati, naj privoli v podaljšanje krhkega premirja, ki uradno preneha veljati 1. maja.

Skupina za stike meni, da bi jugoslovansko diplomatsko priznanje BiH in Hrvaške osamilo bosanske Srbe, ki so zavrnili načrt o razdelitvi Bosne. Tako bi se končal sen o véliki Srbiji in se zmanjšala napetost na Balkanu. Vendar pa je tokratni sestanek skupine za stike potekal v hudi časovni stiski. Štirimesečno premirje v Bosni se bo 1. maja izteklo in spopadi že dobivajo vse širše razsežnosti.

Tudi napetosti med Hrvati in krajinskimi Srbi se povečujejo. V zadnjih tednih so velike sile poskušale prepričati Slobodana Miloševića, naj v zameno za omilitev ukrepov prizna Bosno in Hrvaško, vendar jim je spodletelo. Srbski predsednik je namreč zahteval, naj najprej umaknejo sankcije in to v celoti. Francoski zunanji minister Juppé je prejšnji mesec že nakazal, da bi utegnili doseči kompromis. Tako bi Srbijo lahko nagrajevali z umikom posameznih ukrepov vsakič, ko bi naredila korak proti priznanju obeh držav. Francoski predstavnik je povedal, da je skupina za stike ta predlog proučila na včerajšnjem zasedanju. »Čas se izteka,« je opozoril.

Drugi diplomati zagotavljajo, da ima ta zamisel široko podporo. Ruski zunanji minister Kozirjev je po pogovorih z Juppéjem in ameriškim državnim sekretarjem Christopherjem prejšnji teden izrazil upanje, da bodo na sestanku dosegli soglasje o novih ukrepih za reševanje krize.

Francija upa, da ji bo kmalu uspelo organizirati sestanek treh sprtih strani, na katerem bi sklenili nov sporazum o premirju. Bosanski Srbi lanskega mirovnega načrta skupine za stike, ki je predvideval razdelitev Bosne, niso želeli sprejeti, zato je vse ostalo le na papirju. Sicer ni mogoče z gotovostjo napovedati, ali si bodo res premislili, če bo Srbija priznala nekdanji jugoslovanski republiki, vendar pa je to trenutno edino pravo »orožje«, s katerim razpolaga mednarodna skupnost.

Predsednik bosanske vlade Haris Silajdžić pa je pred kratkim opozoril, da je odločenost mednarodne skupnosti, da bo brzdala spopade, doslej koristila zgolj separatističnim Srbom, ki nadzorujejo 70 odstotkov države. »Zadnja tri leta je imela mednarodna skupnost le en cilj - obdržati problem v mejah Bosne,« je izjavil.

Nicholas Doughty
Reuter

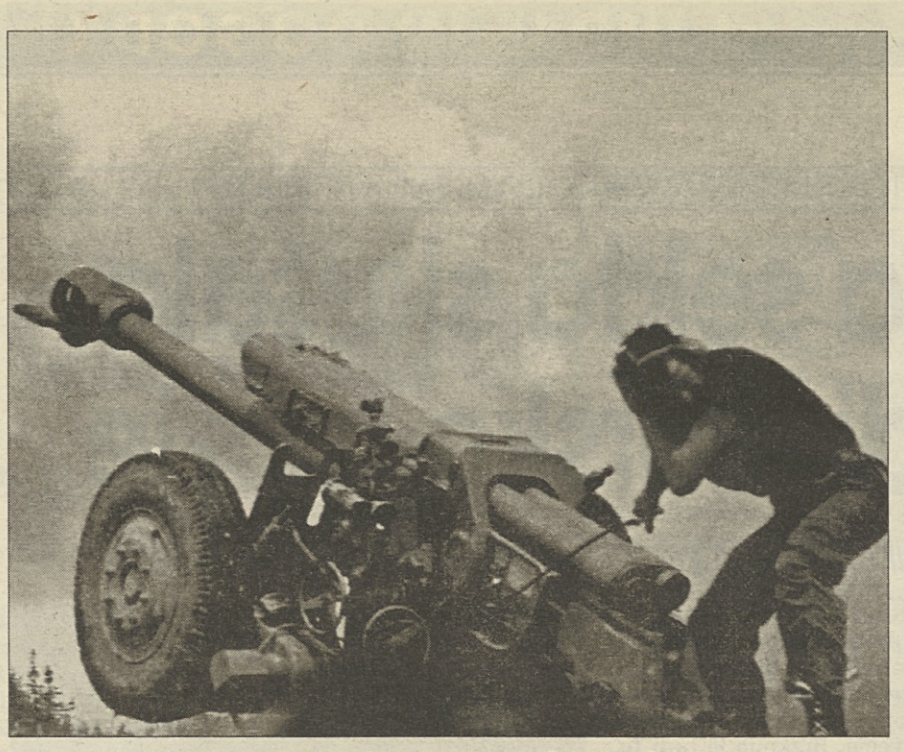

Muslimanski vojak streljа na srbske položaje v bližini Travnika (Telefoto: AP)

WASHINGTON / BRITANSKI PREMIER O VOJNI NA BALKANU

Major proti ukinitvi embarga

Senator Dole se ne da prepričati - Christopher podpira London

WASHINGTON (dpa, Reuter) - Britanski predsednik vlade John Major je drugi dan svojega obiska v ameriški prestolnici prepričeval republikanske politike, naj ne prekličejo embarga na izvoz orožja v Bosno in Hercegovino.

»Ne verjamemo, da je tako ravnanje pravilno,« je po pogovoru s senatorjem Robertom Doleom povedal Major. Po njegovem mnenju pomoč bosanskim vladnim silam ne bi pomenila hitrejšega doseganja miru, temveč bi povzročila nove boje in neizbežen umik mirovnih sil Združenih narodov. Ameriški zunanji minister Warren Christopher je britanskega ministrskega predsednika podprl in poudaril, da si bo Washington tudi po 1. maju prizadeval za podaljšanje ustavitve ognja v BiH, saj mora skupina za stike dobiti dodaten manevrski prostor za oblikovanje svojega mirovnega načrta. Dole je Majorju kljub obsežnemu prepričevanju povedal, da si bo še naprej prizadeval za to, da bi oba doma ameriškega kongresa čim prej odpravila embargo na izvoz orožja v Bosno in Hercegovino.

Britanski premier in ameriški predsednik se bosta v pogovorih poleg Bosne dotaknila tudi bližnjevzhodnega mirovnega procesa, iskanja miru na Severnem Irskem, skupne politike do Iraka in Libije ter vprašanja širitve Severnoatlantske zveze na vzhod Evrope. Po vsem sodeč je zglajen tudi ameriško-britanski spor zaradi Clintonove dobrodošlice Gerryju Adamsu, voditelju severnoirske republikanske stranke Sinn Fein. Major je namreč po srečanju s Christopherjem dejal: »Vprašanje, ki je bilo načeto pred nekaj tedni, je že zdavnaj pozabljeno.«

Premier Major in podpredsednik Gore (Telefoto: AP)

RIBOLOVNI SPOR KANADA - EZ

Madrid in Lizbona zavrnila osnutek sporazuma

MADRID - Španija je v torek zavrnila osnutek sporazuma med Evropsko zvezo in Kanado, ki naj bi končal spor o ribolovu v vodah Severnega Atlantika. Madrid meni, da je sporazum »zelo neuravnotežen«, kar zadeva distribucijo kvot.

Španski ne je v Bruslju predal španski veleposlanik pri Evropski zvezi Javier Elorza, ki je na novinarski konferenci povedal: »Zadnje kanadske ponudbe ne moremo sprejeti iz številnih razlogov.«

Španija in njene partnerke v Evropski zvezi so se zapletle v spor s Kanado zaradi ribolova grenlandskega morskega lista pred obalo Nove Fundlandije. Kanada je v začetku marca v mednarodnih vodah zaplenila špansko ribiško ladjo in Španijo obtožila, da presega dogovorjene kvote za ulov te ogrožene vrste rib. Pogajanja med sprtima stranema so se v ponedeljek ponoči končala brez dokončnega dogovora in uradne izjave. Pogajalci so se vnovič sestali v torek pozno zvečer.

Španski mediji so objavili nekatere podrobnosti iz španskega pisma Bruslju, v katerem je zapisano, da je osnutek »zelo neuravnotežen, kar zadeva distribucijo ulova grenlandskega morskega lista«, saj Španija dobi manj rib, Kanada pa večji delež znotraj kvote. Španski uradniki na bruseljskih pogajanjih so menili, da osnutek, ki temelji na skupnem ulovu 27 tisoč ton za leto 1995 (ki ga je določila Severnoatlantska ribolovna organizacija Nafo), Španiji dovoljuje le ulov osem tisoč ton, kar je prevelika razlika od lanskega ulova, ko Nafo še ni določila kvot in so španski ribiči nalovili 42 tisoč ton rib. Osnutek predvideva deset tisoč ton za Kanado (lani je ulovila štiri tisoč ton rib), vključno z »rezervirano« kvoto sedem tisoč ton rib, ulovljenih zunaj 200 morskih milj širokega ozemeljskega pasu.

Španski minister za kmetijstvo in ribolov je za špansko državno televizijo povedal: »Pogajati se moramo še naprej, da bomo lahko dosegli uravnotežen dogovor.« Politične stranke in predstavniki ribičev v pristanišču Vigo, od koder prihaja večina ribiških ladij, ki lovijo pred novofundlandsko obalo, so podprli odločitev vlade v Madridu. Predstavnik združenja lastnikov ladij je dejal, da je odločitev »logična in razumna«. Če bi sprejeli ta osnutek, bi španske ladje svojo ulovno kvoto dosegle po enem mesecu, to pa bi prizadelo približno devet tisoč ribiških družin.

Robert Hart / Reuter

Španski ribiči v Vigu (Telefoto: AP)

VELIKA BRITANIJA

Tony Blair postaja nevaren konservativcem

ALAN WHEATLEY / REUTER

LONDON - Tony Blair, ki je stopil na čelo opozicijske laburistične stranke pred osmimi meseci, si vseskozi prizadeva za pridobitev naklonjenosti srednjega razreda, zato postajajo vladajoči konservativci čedalje bolj vznemirjeni. Čeprav bodo volitve šele čez dve leti, se vlada Johna Majorja že zdaj boji, da predsednikov gospodarski program volilcev ne bi povsem prepričal. Volilce namreč vznemirjajo rezultati javnomnenjskih raziskav, po katerih ima Blair 35 točk več kot Major.

Čeprav nelagodju konservativcev botrujejo predvsem nasprotujoča si mnenja glede evropskih zadev znotraj stranke, jim v zadnjem času dela precej sivih las Blair, ki vztrajno snubi volilce srednjega razreda. Da bi lahko laburistična stranka po 16 letih prevzela oblast, namreč potrebuje prav njihovo naklonjenost. Zaradi njegove strategije so se sicer od stranke odtujili tradicionalni laburisti, ki mladega Blaira, ki je obiskoval zasebne šole in je po poklicu odvetnik, obtožujejo, da je pozabil na tradicionalne strankine delavske korenine. Blair se niti malo ne opravičuje, stališča laburistov je prejšnji mesec spremenil tako, da poudarja državljanske dolžnosti in tudi njihove pravice: v zdravem okolju ni prostora za brezdelje in mamila, je poudaril krščanski socialist Blair. Čeprav se s tem vsi strinjajo, je močno razburil vrh konservativcev, ki ga obtožujejo, da je s takšnimi gesli prevzel njihova stališča in glasove. Nekateri novinarji so celo zapisali, da je Tony Blair postal »Tory« Blair.

Obrambni minister Malcolm Rifkind je Blaira označil z besedama »prerojeni konservativec«, ki za pridobitev naklonjenosti volilcev uporablja nasprotnikova stališča. »Laburistična stranka se ukvarja le s kopiranjem naših idej,« je dodal minister za zaposlovanje Michael Portillo. Major in člani njegove vlade so prejšnji konec tedna na strankinem zasedanju skušali »znova pridobiti« naklonjenost srednjega razreda, saj je v njihovih govorih prevladovalo prepričevanje, da skuša vlada rešiti vprašanje kriminala, vsi nastopajoči pa so tudi poudarjali uspeh sedanje gospodarske politike.

Ko so ministri prebrali komentar desno usmerjenega Paula Johnsona, pomočnika nekdanje predsednice Margaret Thatcher, so se brž zbali, da jim je Blair ukradel moralo iz njihovega programa: »To je le eden od razlogov, zakaj moramo na Tonyja Blaira gledati ne le kot na strankarskega, ampak tudi narodnega voditelja. To je najpomembnejši dogodek po letu 1975, ko je Thatcherjeva stopila na čelo torijcev.« Major je skušal Blaira utišati tako, da je štiri mesece prej na kratko omenil točke vladnega programa za prihodnje zakonodajno obdobje, ker naj bi s tem dokazal, da vladi ne pojenjuje sape. Ker program nima vodilne niti, bodo imeli konservativci še veliko težje delo, ko bodo morali potegniti »jasno mejo« med njimi in laburisti po tem, ko je Blair že poudaril, da si njegova stranke prizadeva za ohranitev četrtega odstavka socialistično obarvane laburistične ustave iz leta 1917.

Noben od laburističnih voditeljev v zadnjih 35 letih si ni upal poseči v ta odstavek, saj so se bali, da bi v strankinih vrstah prišlo do spora. Blair, ki je lani julija po nenadni smrti Johna Smitha postal predsednik stranke, se je doslej pogumno branil pred tradicionalnimi nasprotniki in je prepričan, da bodo na izredni konferenci stranke 29. aprila podprli njegove načrte. Blair je kritikom svoje politike pripravil jedrnat odgovor; ti namreč dokazujejo, da je Blairovo spreminjanje četrtega odstavka nepotrebno oddaljevanje od glavne naloge stranke - zmage na prihodnjih volitvah. »Če hočemo zmagati, potrebujemo zaupanje, zato pa je potrebna jasno začrtana politika, v kateri ni prostora za filozofske razprave,« je poudaril pred kratkim. Njegovi nasprotniki menijo, da je bil Blairov govor le besedičenje.

Oseminsedemdesetletno zavezanost »skupni lastnini, razdelitvi in izmenjavi osnovnih produkcijskih sredstev« zdaj nadomešča zaobljuba delu, katerega rezultat bo razvoj »dinamičnega gospodarstva«, ki bo služilo ljudstvu; tržnemu spodbujevanju in tekmovalnosti se bosta pridružila sodelovanje in družabništvo in pričakovati je bogastvo, ki ga narod potrebuje«.

Morda je takšno govorjenje nekoliko okorno, nekateri bi celo rekli, da so to prazne besede, vendar pa Blair z enim samim zamahom od konservativcev odvrača srednji sloj, sicer njihovo najmočnejše volilno orožje. Res je, da se moral Blair svojo politiko do nekaterih vprašanj še izoblikovati, vendar pa konservativci ne bodo mogli več kazati na četrti odstavek kot dokaz, da ga laburisti le navidezno upoštevajo in hkrati ostajajo zvesti dvomljivim zdravilom gospodarskih reform. Zaradi težav, ki so se zgrnile na peto zaporedno konservativno vlado, nekateri nezadovoljni torijci odkrito menijo, da mora stranka dobiti novo podobo in se znebiti Majorja, doslej najmanj priljubljenega britanskega premiera. Radi bi, da bi se poslovil tiho in ostal zapisan v zgodovini kot politik, ki je pripomogel k miru na Severnem Irskem.

Novembra bo minilo že pet let, odkar je 52-letni Major postal britanski premier. Blair je prijatelje posvaril, da Majorjeve prilagodljivosti ne gre podcenjevati; če bo prišlo do predčasnih volitev, se bodo morali potruditi tako laburisti kot konservativci, pa čeprav sedanja vlada ne uživa velikega zaupanja volilcev. »Prav zato sem prepričan, da je naša izjava o ciljih in vrednotah izrednega pomena za prihodnji politični spopad,« je izjavil Blair.

IRAK / GALI O ODPRAVI UKREPOV ZN

Bagdad mora biti vreden zaupanja

NEW YORK - Generalni sekretar OZN Butros Gali je prepričan, da je treba ustvariti drugačno vzdušje in da mora Irak opustiti misel na takojšnjo in popolno odpravo ukrepov, ki zadevajo nafto, je izjavil eden od visokih predstavnikov ZN.

Po Galijevem mnenju mora Irak privoliti v postopen proces vzpostavljanja mednarodnega zaupanja v to državo. Kadarkoli se sreča s podpredsednikom iraške vlade Tarekom Azizom, Butros Gali ponovi misel, da kriza zaupanja, ki je nastopila kot posledica iraške invazije v Kuvajt leta 1990, ne zadeva samo ZDA in Veliko Britanijo, pač pa tudi Saudovo Arabijo, Kuvajt in številne druge države se še vedno bojijo morebitnih novih potez Iraka, od koder izvirajo tudi njihovi zadržki v zvezi z odpravo ukrepov.

Po mnenju Butrosa Galija je treba ustvariti vzdušje medsebojnega zaupanja, v imenu katerega mora Irak privoliti v delno odpravo ukrepov. Po njegovem mnenju je mogoče vzpostaviti zaupanje v Bagdad le postopoma, od etape do etape, je še pripomnil visoki predstavnik ZN. Glede tega vprašanja se stalne članice VS že več kot leto dni uvrščajo v dva tabora. Francija, Rusija in Kitajska menijo, da bi moral VS uresničiti resolucijo 687, ki predvideva popolno odpravo naftnega embarga, kakor hitro bo posebna komisija OZN ugotovila, da je Irak izpolnil zahteve pri razoroževanju.

V drugem taboru so ZDA in Velika Britanija, prepričane, da mora Bagdad zadovoliti še druge pogoje, zlasti tiste, ki zadevajo njegovo vedenje in namene. Washington in London očitno nista pripravljena omiliti svojih stališč, vse dokler bo na oblasti Sadam Hussein. Prejšnji petek so ZDA javno predložile načrt resolucije, ki so ga pripravile skupaj s svojo argentinsko in britansko zaveznico v VS, po katerem naj bi za 400 milijonov dolarjev povečali vsoto, ki jo Irak lahko zasluži z izvozom svoje nafte - toda izključno v človekoljubne namene. Dve prejšnji resoluciji (št. 706 in 712) iz leta 1991 sta Bagdadu dovolili izvoz v vrednosti 1, 6 milijarde dolarjev v obdobju šestih mesecev za človekoljubne namene in pod nadzorom OZN.

Najnovejši anglo-ameriško-argentinski predlog se nanaša na izvoz 2 milijard dolarjev v polletnem obdobju, čeprav nekateri izvedenci ocenjujejo, da so zmogljivosti iraškega izvoza surove nafte desetkrat večje. Resolucija predvideva še dodatno izvozno kvoto v višini 400 milijonov dolarjev v polletnem obdobju, ki naj bi jih Irak nakazal ZN v korist iraških Kurdov. Med dilemo: ali dve milijardi dolarjev v šestih mesecih ali popolna prepoved izvoza je Butros Gali bolj naklonjen dvomilijardnemu izvozu surove nafte in nekoliko manj ameriškemu predlogu.

Zdaj mineva že tretje leto, kar generalni sekretar Bagdadu predlaga menjavo »nafte za hrano«, kar Bagdad zavrača, saj bi menjava potekala pod nadzorom OZN, zaradi česar bi močno ogrozila »suverenost« režima Sadama Husseina. Tarek Aziz je v nedeljo zavrnil anglo-ameriško-argentinski predlog, ki ga je označil kot »manever zavajanja mednarodnega javnega mnenja, s katerim bi samo podaljšali naftni embargo«.

Butros Gali je Iraku priporočil bolj »praktično« stališče, saj je očitno, da velik del iraškega prebivalstva trpi zaradi mednarodnih ukrepov. Po njegovem je narava te dileme v VS veliko bolj politična kot pravna, saj je VS predvsem »političen organ«. Po mnenju omenjenega predstavnika OZN Irak ne bi nič izgubil, če bi privolil v delno odpravo naftnega embarga, saj je ta pot že dobila zeleno luč v predhodnem dogovoru med OZN in Bagdadom.

René Slama / AFP

Iračan na bagdadskih ulicah ponuja ribe (Telefoto: AP)

Dubajčani vlagajo v nepremičnine

DUBAI - Cene stanovanj v Združenih arabskih emiratih se vztrajno znižujejo, njihovi lastniki pa še kar naprej vlagajo v izgradnjo novih stanovanjskih poslopij. Vlaganje v nepremičnine je zelo pribljubljeno, saj je na ta način obogatelo že kar nekaj družin. O tem pričajo tudi velikanski žerjavi, ki zakrivajo nebo v Dubaiu.

Najemniki, vajeni visokih najemnin, končno dihajo lažje, medtem ko so stanodajalci obupani. Pritisk najbolj občutijo agenti z nepremičninami, ki v boju za najemnike uporabljajo vsa sredstva. Lastnikom stanovanj poskušajo razložiti, da je edino merilo trg. Ti pa se le s težavo sprijaznijo s tem, da ne bodo dobili pričakovanega dohodka.

Kar 80 odstotkov prebivalcev Dubaia ne prihaja iz tega emirata in zato nimajo pravice kupiti stanovanja. Večina jih prebiva v skromnih stanovanjih, medtem ko si državniki in tujci z visokimi dohodki izbirajo vile in luksuzne apartmaje. Zaradi tega nekateri agenti menijo, da je znižanje najemnin navkljub trenutni prenasičenosti trga le začasno. Tudi stanodajalci si obetajo izboljšanje in se pri tem sklicujejo na nizke davke in gospodarsko rast v emiratih. Tja naj bi se po letu 1997 preselila tudi nekatera podjetja iz Hongkonga. Vsekakor je promet z nepremičninami živahen, lastnikom stanovanj pa vložen denar še naprej prinaša dobiček.

Hilary Gush / Reuter

ZDRUŽENI ARABSKI EMIRATI

Abu Dabi, mesto bleščečih stolpnic in razkošnih vil

ABU DABI - Še pred 40 leti je bil Abi Dabi le zaostalo, zaspano mestece ob zahodni obali Perzijskega zaliva. Velikanske količine črnega zlata so zaslužne, da je do danes na tem mestu zraslo nešteto bleščečih stolpnic in razkošnih vil, med katerimi se bohotijo široke avenije.

Največji izmed sedmih Združenih arabskih emiratov (ZAE) je doslej v najraznovrstnejše projekte javnih del vložil več milijard naftnih dolarjev. Ustvarjanje sodobnega Abu Dabija, kakor se imenuje tako emirat kot mesto samo, je v glavnem končano. Kljub temu pa tuji in domači investitorji zatrjujejo, da je treba še marsikaj postoriti, izgraditi in urediti. Abu Dabi je pač zlata jama in zato tudi v tem trenutku nove stavbe rastejo kot gobe po dežju.

»Večino zamisli smo že uresničili, o tem ni dvoma,« pravi visoki uslužbenec nekega podružničnega podjetja z Zahoda. »Za nafto in plin je v glavnem poskrbljeno, le zmogljivosti rafinerije v Ruwaisu bo treba še povečati, kar bo stalo približno milijardo dolarjev. Prebivalcev je glede na velikansko naftno bogastvo malo, zato pa si ti lahko privoščijo precejšnje razsipništvo.« Po njegovih besedah naj bi v kratkem začeli graditi razkošno mošejo, ki bo stala vsaj 150 milijonov dolarjev, na umetnem priobalnem otoku Lulu pa nameravajo urediti velikanski park.

Abu Dabi je povsem upravičeno tudi prestolnica ZAE, federacije emiratov, ki so jo ustanovili v sedemdesetih letih, torej ravno v času, ko je cena nafte na svetovnem trgu skokovito rasla in prinesla nekaterim zalivskim državam nepojmljivo bogastvo. Poraba energije in vode je v tem mestu in v celotnem emiratu iz dneva v dan večja, zato nekateri že razmišljajo o novih projektih na tem področju, pa tudi o razvoju industrijskih panog, ki doslej na tem območju niso bile prisotne. »Sredstev nam ne primanjkuje, razviti pa se želi tudi podeželje, zato ne smemo reči - zdaj je pa dovolj - in se omejiti le na določene projekte,« je prepričan predstavnik ministrstva za gospodarstvo. »Pri nas poznamo le napredek, celo v času zalivske vojne nismo imeli nobenih težav.« V poslovnem središču Abu Dabija se je mogoče prepričati, da govori resnico. Na vsakem koraku so gradbišča, pravkar dograjene stavbe že prenavljajo in lepšajo... Če bi imelo mesto obraz, bi mu na čelu pisalo »denar«.

Gradbena industrija Združenih emiratov je v lanskem letu ustvarila za skoraj sedem milijard dolarjev prometa in se na lestvici najdonosnejših dejavnosti uvrstila takoj za naftno industrijo. Oblasti so poskrbele tudi za enakomernejšo porazdelitev velikanskega dobička, tako da so državljanom ZAE omogočila najem posojil pod izredno ugodnimi pogoji. Na ta način se domača podjetja z lahkoto vključujejo v projekte mednarodnih korporacij in zagotavljajo kruh slehernemu domačinu.

Diarmid O'Sullivan / Reuter

KUVAJT

Hamadova skrivnost o poslovnem uspehu

WILLIAM MACLEAN / REUTER

KUVAJT - Na začetku dvajsetega stoletja se je začela vzpenjati življenjska pot enega najuspešnejših poslovnežev arabskega sveta Khaleda Abdula Lafita Al Hamada, ki je začel kot nižji uradnik. Ko se to stoletje nagiba h koncu, je najuglednejši kuvajtski poslovnež še vedno vpležen v svoje posle, pred svetom, ki se je spremenil skoraj do neprepoznavnosti, pa še vedno deluje kot član upravnega odbora največje banke v emiratih.

Hamad - ki je tudi eden najstarejših ljudi na svetu, saj je po gregorjanskem koledarju preživel 111, po islamskem pa kar 115 let - je najprej zgradil trgovinski imperij v Indijskem oceanu, in sicer v obdobju, ko so vse posle še sklepali s stiskom rok, blago pa prevažali na hrbtih kamel in dromedarjev, ki so takrat skrbeli za logistiko. Pozneje je pomagal odpreti prvo kuvajtsko komercialno banko National Bank of Kuwait (NBK) ter poskrbel, da se je spremenila v najuglednejšo in najuspešnejšo bančno ustanovo. Na vprašanje, kaj je skrivnost njegovega dolgega življenja, je Hamad odgovoril, da je zelo zmerno in da se izogiba prepirom.

»Star sem 115 let, sedemdeset let sem preživel v Jemnu in Somaliji, ostanek v Kuvajtu. Nikoli nisem bil pred sodiščem, nikoli nisem nikogar sovražil in zdi se mi, da ni bil nihče sovražno razpoložen do mene,« je izjavil v nekem intervjuju. »Zdaj pojem le še pol tistega, kar sem nekoč. Mogoče sem zaradi tega malo žalosten, nisem pa jezen. Če katera od služkinj razbije kozarec ali krožnik, se moja žena takoj razburi, jaz pa znam ohraniti mirno kri,« je še dodal. »Zelo sočustvujem z ženskami, ki morajo toliko pretrpeti med nosečnostjo in porodom ter pri vzgoji otrok. Ženske delajo veliko več in trpijo veliko bolj kot moški. Zato sem vedno na njihovi strani.«

Zanimivo je, da več kot štirideset odstotkov zaposlenih v NBK predstavljajo ženske. Čeprav je betežen in se premika le še s pomočjo vozička, ima Hamad na obrazu širok nasmeh in je še vedno član upravnega odbora NBK, prav tako pa tudi bančnega odbora za posojila, ki se sestane vsak teden, skrbno proučuje, kakšna je sposobnost odplačevanja posojil prosilcev, in odloča o tem, kdo bo posojilo lahko dobil. Poleg poslovnih izkušenj Hamad NBK oskrbuje z neverjetno podrobnimi in obsežnimi podatki, saj pozna zgodovino in rodovnik skoraj sleherne kuvajtske trgovske družine, medtem ko ima zaradi svoje starosti in znanja dostop v najbolj skrite kotičke družbe.

Med tiste, ki ga obiskujejo na domu, sodita tudi emir šejk Džaber Al Ahmad Al Sabah in premier šejk Sad Al Abdula Al Sabah. Med iraško zasedbo Kuvajta leta 1990 in 1991 je Hamad redno obiskoval banko in iraškim uradnikom skrbno gledal pod prste. Naklonjen je številnim poslovnim spremembam, ki so se zvrstile v njegovem življenju, zlasti pa je navdušen nad tistimi, ki olajšajo trgovino. Obžaluje, da ni več tolikšnega zaupanja, kot je bilo nekoč, predvsem pa so se zmanjšale solidarnostne vezi med ljudmi. »Trgovinski odnosi so zdaj na splošno boljši, ker so bolje organizirani,« je prepričan. Vendar dodaja: »Nekdaj je trgovanje temeljilo na časti, zdaj pa se je zaupanje močno omajalo, ker preveč stvari rešujejo na sodiščih. Včasih so ljudje drug drugemu bolj pomagali, zdaj pa se vse skupaj konča takrat, ko kdo kaj dobi.«

Hamad je začel delati, ko je imel petnajst let. Zaposlil se je kot uslužbenec pri bogatem Basamu in Mandilu na jugu iraškega mesta Basre. Kmalu pa je krenil po lastni poti, odpotoval v Jemen in potem v Somalijo, kjer je ustanovil številne podružnice svojega podjetja, ki je trgovalo z datelji. Te je dobival iz Iraka, kjer je že prej kupil nekaj datljevih plantaž, datelje pa je prodajal romarjem, ki so hodili v Meko. Datelje so menjali tudi za tkanine, čevlje ali drugo hrano. Postopoma je širil svoje bogastvo po vsem Arabskem polotoku. Nekaj nepremičnin so mu po drugi svetovni vojni zasegle arabske vlade. Ko se je leta 1950 vrnil v Kuvajt, je takoj ugotovil, da je trgovina še vedno pod britansko nadvlado, tesno povezano z Britansko banko v Iranu in na Srednjem vzhodu, ki si je pridobila koncesijo, da lahko edina opravlja finančne transakcije v emiratu.

»Večina trgovcev je vsak dan stokala, kako nujno potrebujemo svojo, kuvajtsko banko, ki bi podprla našo trgovino. Nekateri so bili prepričani, da bodo za to potrebna leta. Drugi so menili, da bi jo morali ustanoviti takoj,« pripoveduje. Takrat je Hamad stopil na čelo delegacije trgovcev, ki so obiskali emirja šejka Abdula Salema Al Sabaha, da bi ga prepričali, kako nujno Kuvajt potrebuje svojo banko. Emir je zagotovil dva milijona od potrebnih trinajstih milijonov rupij (nekaj manj kot milijon današnjih dinarjev) kot začetek osnovnega kapitala. Trgovci so primaknili manjkajočih enajst milijonov.

Trideset let po tem dogodku premoženje znaša NBK 1, 15 milijarde dolarjev in je 340-krat večje, vsota pa z rastjo dobička še vztrajno narašča. Po letu 1952 je obseg gotovinskega dobička in dobička, ki ga zagotavljajo delnice, enakovreden dvajsetim odstotkom, kolikor v povprečju na letni ravni vračajo vlaganja. Del bančnega uspeha izvira iz bančne politike, da se na splošno izogiba dajanju posojil tistim, ki trgujejo zunaj primarnega borznega trga, na tako imenovanem trgu Suk Manak, ki je leta 1982 doživel velik zlom. Hamad pa uspeh banke pripisuje predvsem nikoli zastarelemu občutku za previdnost pri poslih in nenehni skrbi za ugled.

»Delničarji banke so imeli vedno izostren občutek za stvarnost, pa tudi vodstvo je bilo dobro. Delovali so po načelih poštenega trgovanja, in samo zato si je banka lahko pridobila tolikšen ugled.« Tegobe prejšnjega Hamadovega življenja so že zdavnaj izginile, ni pa še ugasnil spomin nanje. »Veliko smo potovali v Indijo. Z ladjo smo potrebovali sedem do osem dni, da smo pripluli do Bombaja, in pet ali šest dni, da smo prišli do Adna. Zdaj, ko imamo letala, gre vse veliko hitreje. Včasih sem potreboval petnajst dni, da sem na kameljem hrbtu prišel v Savdsko Arabijo, potem še deset dni ježe do Medine in potem še nadaljnjih deset dni od Medine do Meke. Tega danes celo beduini ne počno več.«

BURUNDI

Tutsiji se spet znašajo nad Hutujci

BUJUMBURA (dpa, Reuter) - Ameriški veleposlanik v Burundiju Robert Krueger je javnosti sporočil novico o novem pokolu v tej srednjeafriški državi. Tutsijski vojaki so prejšno sredo v vasi Gasorwe na severovzhodu države brutalno mučili in pobili več kot 150 Hutujcev. Žrtve so večinoma ženske in otroci. V zadnjih dveh tednih naj bi vladni vojaki na tem območju ubili vsaj 450 ljudi.

Predstavniki burundske vojske so domnevno število ubitih civilistov zanikali in govorijo o približno dvajsetih mrtvih, ki naj bi padli kot talci hutujskih razbojnikov ali pa so bili žrtve navzkrižnega ognja. Ameriški veleposlanik, ki je obiskal ranjence v bolnišnici, je dejal, da izjave oblasti niso v skladu z dejstvi. »Gre za žrtve strahovitega pokola, ne navzkrižnega ognja,« je izjavil Krueger. Ni mu znano, ali so že sprožili uradno preiskavo, po njegovih podatkih pa so bili storilci zagotovo vladni vojaki.

V bolnišnici v Muyingi so v oskrbi ranjeni otroci iz Gasorweja. Nekega enajstletnega dečka je krogla zadela v desno lice, iz telesa pa je izstopila pri levem očesu. V bolnišnico so ga prepeljali šele po štirindvajsetih urah, čeprav je od kraja pokola oddaljena le petnajst kilometrov. Zdravniki so dejali, da je pacient čudežno preživel operacijo, vendar bo ostal slep na levo oko. Drugi ranjenec, štirinajstletni fant, je še vedno v komi zaradi poškodb lobanje in pretresa možganov. Priče navajajo, da ga je neki tutsijski vojak s kamnom udarjal po glavi, dokler žrtev ni omedlela. Gaswore je zdaj prazno mesto, hiše in trgovine so zaprte, na cestah pa ni videti vojakov. Verjetno je bil pokol tudi povod za množični beg 50 tisoč Hutujcev proti sosednji Tanzaniji, ki je zato v petek zaprla mejo za begunce.

Opazovalci trdijo, da pokole izvajajo skrajneži iz obeh plemen, največkrat pa so klavci sicer manjšinski Tutsiji, ki imajo v rokah vojsko. Diplomati se bojijo, da bodo napetosti v Burundiju prerasle v krvavo državljansko vojno, saj je etnični vzorec zelo podoben ruandskemu. Zadnji pokol bo verjetno vzrok za maščevalne napade hutujskih gverilcev, predstavniki človekoljubnih organizacij pa so v skrbeh tudi za številne ruandske begunce na ozemlju Burundija. Na severovzhodu te države je nekaj deset tisoč beguncev, večinoma Hutujcev, ki so tja pribežali iz Ruande, za varnost njihovih taborišč pa naj bi skrbeli tutsijski vojaki. »To je tako, kot če bi mački ukazali varovati miši,« je ironično pripomnil neki uslužbenec Visokega komisariata Združenih narodov za begunce.

Tutsijski vojak odganja hutujske otroke (Telefoto: AP)

Še danes ne vedo, kdo je sestrelil predsedniško letalo

NAIROBI - Šestega aprila lani je bilo na letališču v Kigaliju med pristajanjem sestreljeno letalo ruandskega predsednika Juvénala Habyarimana, ki se je vračal z obiska v Tanzaniji. Četrtega julija so sile Ruandske domoljubne fronte zmagoslavno vkorakale v ruandsko prestolnico, vendar je bilo v vmesnem obdobju po različnih, sicer neuradnih podatkih med genocidom ubitih 500 tisoč ljudi, predvsem pripadnikov plemena Tutsi in Hutujcev, ki so bili v času Habyarimanove vlade v opoziciji. V sestreljenem letalu je bil tudi novi burundski predsednik Cyprien Ntaryamira z desetimi drugimi potniki, katerih trupla so pozneje odkrili v bližini letališča, na vrtu predsednikove vile.

Leto dni po tem dogodku ni nobena preiskava odkrila atentatorjev; nekateri krogi obtožujejo Ruandsko domoljubno fronto - sestavljajo jo Tutsiji, ki že od leta 1990 vodijo oborožen upor (menda tudi s tujo pomočjo) - spet drugi pa za atentat krivijo hutujske skrajneže. Prvi naj bi delovali z belgijsko pomočjo, drugi pa s francosko. Kmalu po atentatu so ruandski vojaki misiji ZN onemogočili dostop do kraja nesreče, sočasno pa so bile na vseh glavnih mestnih ulicah postavljene barikade. O atentatu je kmalu poročala tudi ruandska radijska postaja, znana po naklonjenosti pripadnikom plemena Hutu. Za atentat je obtožila pripadnike Ruandske domoljubne fronte, ki naj bi se vtihotapili v mesto, ljudi pa je pozvala, naj začnejo ukrepati. S strelnim orožjem in z mačetami oboroženi hutujski vojaki so na ulicah ustavljali Tutsije in jih pobijali.

Vojaki predsednikove vojske so iskali opozicijske voditelje, ki so pred letom stopili v vlado narodne enotnosti. Umorjena je bila predsednica vlade Agathe Uwilingiyimana. Deset belgijskih pripadnikov mirovnih sil je moralo izročiti orožje ruandski vojski, vendar so jih vojaki kljub temu pobili. Zaradi tega dogodka so se ZN odločili za zmanjšanje števila svojih vojakov v državi; od dva tisoč petsto jih je ostalo le štiristo. Sedmega aprila je bataljon Ruandske domoljubne fronte, ki je po podpisu mirovnega sporazuma avgusta 1993 v Arushi ostal v Kigaliju, zapustil svojo vojašnico v poslopju parlamenta.

Ruandska domoljubna fronta je izdala sporočilo, v katerem je zapisala, da si je prizadevala za ustavitev pokola. Ljudje se mu niso mogli izogniti niti v cerkvah, ki so postale prave klavnice. Okrepljene sile Ruandske domoljubne fronte so se skupaj s kigalijskim bataljonom začele umikati proti severu države. Zaradi obtožb, da med umikom pobijajo ljudi, je prišlo do množičnega izseljevanja Hutujcev. Med bombardiranjem Kigalija je bilo ubitih in ranjenih več tisoč ljudi; »uporniki« pod vodstvom generala Paula Kagamé, ki je pozneje postal podpredsednik in minister za obrambo, so obkolili vsa ruandska mesta in jih sčasoma tudi zavzeli.

Aprila ustanovljena začasna vlada, ki jo je Ruandska domoljubna fronta označila kot »bando morilcev«, je zapustila prestolnico in se preselila v Gitaramo, jugozahodno od Kigalija. Ko je bila zavzeta Gitarama, so ministri pobegnili proti severozahodu, v Gisenyi, ko so »uporniki« zavzeli tudi Kigali, pa so se zatekli v Zaire, kamor jim je sledilo več kot milijon ljudi. Ruando je zapustilo več kot dva milijona prebivalcev. V begunskem taborišču Goma na vzhodu Zaira je izbruhnila epidemija kolere, v kateri je umrlo več kot 50 tisoč ljudi.

V begunskem taborišču Bukavu na jugozahodu Zaira so bile razmere nekoliko boljše zaradi francoske človekoljubne pomoči. Julija so pobegli Tutsiji prišli iz skrivališč in začeli preštevati svoje mrtve, dva milijona Hutujcev pa je v izgnanstvu že razmišljalo o maščevanju.

Annie Thomas/AFP

NOVICE

Kohl bo proslavljal v Moskvi

BONN - Nemški vladni kabinet je včeraj sporočil, da se bo kancler Helmut Kohl v Moskvi udeležil proslave ob petdeseti obletnici konca druge svetovne vojne. Poleg Kohla 6. maja v Moskvi pričakujejo še ameriškega in francoskega predsednika Clintona in Mitterranda ter britanskega premiera Majorja. Ruski predsednik Jelcin se vojaške parade, ki letos ne bo potekala na Rdečem trgu, temveč na eni od cestnih vpadnic v rusko prestolnico, najverjetneje ne bo udeležil. Parada ne bo tako spektakularna kot prejšnja leta, saj so zahodni državniki izrazili željo, da naj bi bila letošnja proslava bolj izraz medsebojnega spoštovanja in mirnega sožitja med narodi sveta kot pa razkazovanje vojaške moči. **(dpa)**

Demonstracije v Beogradu

BEOGRAD - Približno tri tisoč srbskih kmetov se je včeraj zbralo v središču Beograda in demonstriralo proti kmetijski politiki vlade predsednika Slobodana Miloševića. Kmetje, ki so povsem ohromili promet po mestu, so se odpravili tudi proti zveznemu parlamentu, vendar so jim močno okrepljene policijske enote onemogočile dostop do zgradbe. **(dpa)**

Novi boji za Kabul

ISLAMABAD - Afganistanske vladne enote so včeraj s topniškim obstreljevanjem zahodnega predmestja prestolnice Kabula vnovič poskušale izgnati Talibane, ki so se prišli v Afganistan borit proti skorumpiranim mudžahedinskim voditeljem. Talibani (na sliki), ki jih podpira večina afganistanskega prebivalstva, naj bi v ponedeljek prevzeli nadzor še nad tremi okrožji v zahodni provinci Herat ob meji z Iranom. Nadaljujejo se tudi boji za letalsko bazo Šindad v provinci Farah. **(dpa)**

FILIPINI / NAPAD MUSLIMANSKIH UPORNIKOV

Od mesta Ipil je ostal samo pepel

Dobro organizirani napadlci so uporabili tudi protitanskovske rakete

MANILA (Reuter, dpa) - Več kot dvesto muslimanskih upornikov je včeraj napadlo mestece Ipil v provinci Zamboanga del Sur na jugu Filipinov, ga do tal požgalo in ubilo najmanj 26 ljudi, med njimi tudi šefa tamkajšnje policije in poveljnika bataljona filipinske vojske, ki je nameščen na tem območju.

Kot je sporočila filipinska policija, so uporniki teroristično akcijo zelo dobro pripravili ter mestece napadli s kopnega in z morja. Neka ženska, ki je pobegnila iz mesta, je povedala, da so uporniki Ipil spremenili v bojno polje. Najprej so napadli mestno policijsko postajo, nato pa požgali najmanj petdeset hiš, tudi mestno hišo in policijsko postajo. Poleg tega so izropali štiri banke in veleblagovnico. Uporniki naj bi v napadu uporabili protitankovske rakete.

Filipinske oblasti so prepričane, da so napad izvedli pripadniki Nacionalne osvobodilne fronte Moro (MNLF), največje skupine muslimanskih upornikov na jugu Filipinov, in pripadniki muslimanskih skrajnežev, združenih v organizacijo Abu Sadžaf.

Filipinski predsednik Fidel Ramos je napad ostro obsodil in v provinci razglasil izredne razmere. Tja je poslal močno okrepljene vojaške in policijske enote, ki so se podale na lov za »razbojniki«. Neki visoki vojaški predstavnik je izjavil, da so muslimanski skrajneži napad izvedli iz maščevanja, ker so filipinske varnostne sile 19. marca v mestu Maravi v bližini Ipila ujele nekaj vodilnih članov MNLF.

Policija je že ujela nekaj napadalcev, pripadnikov muslimanske organizacije MNLF (Telefoto: AP)

O čem pišejo drugje po svetu

O širitvi zveze Nato na Vzhod

»Ruski obrambni minister Pavel Gračov je zagrozil s 'protiukrepi', če se bo zveza Nato širila na Vzhod... Rusi so izračunali, da lahko za to, da privolijo v širitev Nata na Vzhod in se odpovejo prodaji jedrskih reaktorjev Iranu, iztržijo več. Zato zdaj Gračov izsiljuje s protiukrepi... Kremelj je ameriško pomoč sprejel hladnokrvno in meni, da gre pri tem zgolj za posel. Gračov skuša po rusko barantati, kot da ne obstajajo vnaprejšnja pravila. Devetega maja se bo v Moskvi pokazalo, ali bodo Rusi lahko ta pravila vsilili tudi Clintonu in Zahodu.« **(Zycie Warszawy, Varšava)**

»Cilj novega kroga geopolitičnega manevriranja zveze Nato je razširitev območja, ki ga nadzoruje klub izbranih. Ruska federacija pri tem ne igra večje vloge v smislu partnerja ali pomembnega gospodarskega subjekta. Prav nasprotno: Zahod skuša velikega nasprotnika navaditi na vlogo države na obrobju globalne oblasti Zahoda. To dejstvo je očitno, le tisti, ki zavestno zapirajo svoje oči, se ga ne zavedajo. Zdi se, da so zadovoljni v vlogi uslužbenca velikih sil.« **(Pravda, Moskva)**

O turški invaziji na severu Iraka

»Turška invazija na severu Iraka zdaj traja že tretji teden. Spor se morda mnogim zdi nerazumljiv, toda kljub temu je zelo nevaren. Odkar je turška vlada omejila poročanje o turški operaciji na severu Iraka, obstajajo nejasnosti o vojaških uspehih. Spopadi so kurdskemu prebivalstvu prinesli novo trpljenje, prizadeli dober glas Turčije v svetu in otežili prizadevanja Washingtona, ki je skušal uravnovesiti nasprotujoče si interese na tem strateško izredno občutljivem območju. Washington je vedno podpiral kurdske zahteve po avtonomiji, samostojno kurdsko državo pa odločno zavračal. To je trda, toda razumna politika. Spreminjanje mej bi namreč temu območju prineslo še več težav in prelivanja krvi.« **(New York Times, New York)**

O mirovnem posredovanju ZN na Balkanu

»Čeprav nihče na svetu ne dvomi o tem, da bi umik modrih čelad iz treh republik nekdanje Jugoslavije povzročil vnovični izbruh hudih spopadov, si tudi nihče ne dela iluzij, da bo sprememba mandata ali celo sprememba imena mirovnih sil temu območju prinesla resničen mir. Štirimesečno premirje je pokazalo, da je državljanska vojna tamkajšnjim prebivalcem že 'preveč zlezla pod kožo'... Tudi nove mirovne sile ZN nimajo možnosti za uspeh, saj je najmočnejši dejavnik prav volja sprtih strani.« **(Hospodarske noviny, Praga)**

O obisku turškega zunanjega ministra v Bonnu

»Turško posredovanje proti Kurdom je prizadevanjem, da bi Turčijo bolj vključili v zahodne tokove in ji dali vlogo mostu med krščanskim in muslimanskim svetom, zadalo hud udarec. Zaradi turškega vojaškega pohoda bo v Evropskem parlamentu zelo težko zbrati večino, ki bi podprla turško zahtevo po carinski uniji z Evropsko zvezo. Nemčija si rešitev zapleta v Turčiji želi že zaradi tradicionalnih prijateljskih odnosov z Ankaro, pa tudi zaradi dejstva, da turški notranji spori čedalje pogosteje potekajo tudi na nemških tleh. Bonn si mora zelo prizadevati za podporo demokratičnih sil v Turčiji, da bi pomembna država na šivu med Evropo in Azijo tudi v prihodnje ostala na razvojni poti Zahoda.« **(Handelsblatt, Düsseldorf)**

O britansko-ameriških odnosih

»Velika Britanija je gospodarsko vse manj pomembna. Za svetovno gospodarstvo so pomembnejše odločitve, ki jih sprejemajo v Bonnu in Tokiu. Kar zadeva varnostno politiko, pa ima sodelovanje Velike Britanije in Amerike še vedno izredno veliko vlogo, saj je odločnost posledica izkušenj. Uspešni so bili v Iraku, bistveno slabše pa so se odrezali v Bosni. Za ameriškega predsednika in britanskega premiera mora biti krepitev tega sodelovanja tudi v prihodnje eden od bistvenih ciljev, ne glede na to, da osebno nimata kaj dosti skupnega.« **(Svenska Dagbladet, Stockholm)**

POSTOJNA / ORGANIZIRANOST LOKALNIH SKUPNOSTI

Precej prednostnih nalog

Postojnski župan podpira nadaljnji obstoj krajevnih skupnosti, ki naj bi dobile tudi del občinskega proračunskega denarja, s katerim bi skrbele za vzdrževanje cest in druge infrastrukture

Krajevna skupnost Postojna je za novo občino postala prevelika (Foto: BOBO)

Postojnski župan se bo zavzemal za nadaljnje delovanje krajevnih skupnosti, pri tem pa bo zagovarjal omejevalno politiko zaposlovanja v njih. To je na nedavnem sestanku s predstavniki večine krajevnih skupnosti, na katerem je tekla beseda o prihodnjem delovanju in načrtih krajevnih skupnosti, poudaril župan Josip Bajc.

V novi postojnski občini je ostalo dvanajst krajevnih skupnosti, in sicer Postojna, Prestranek, Planina, Studeno, Bukovje, Landol, Šmihel, Veliko Ubeljsko, Razdrto, Hruševje, Hrašče in Hrenovice. Njihov položaj in delovanje naj bi bila določena v občinskem statutu, njihovi predstavniki pa naj bi imeli možnost sodelovanja z občinskim svetom in županom prek odbora krajevnih skupnosti.

Seveda pa bodo v nekaterih krajevnih skupnostih verjetno potrebne spremembe, saj je na primer krajevna skupnost Postojna v novi občini postala prevelika. Tako je svoje videnje o prihodnjem delovanju krajevnih skupnosti predstavil župan Bajc, ki je z udeleženci sestanka spregovoril tudi o načrtovanih naložbah na področju komunalne, cestne in gospodarske infrastrukture v naslednjih letih in financiranju krajevnih skupnosti v prihodnje.

Financiranje naj bi potekalo na dva načina.

Že ob sprejemanju občinskega proračuna naj bi se v občinskem svetu dogovorili, katero bo prednostno področje, kamor bodo vložili večji del denarja, namenjenega naložbam. Po predlogu župana, s katerim pa se je strinjala tudi večina predstavnikov krajevnih skupnosti, naj bi bila letošnja prednostna naloga vodooskrba.

Druge naloge, ki jih čakajo v prihodnjih letih, so urejanje kanalizacije, preplastitev že več kot dvajset let starih asfaltnih prevlek v večini krajevnih skupnosti, na seznamu prednostnih nalog pa so se znašli tudi kulturni domovi (ureditev njihovega statusa), problematika pokopališč in ponekod tudi še telefonije. Drugi del denarja naj bi v krajevnih skupnostih porabili za manjša vzdrževalna dela.

Ta denar naj bi že v začetku proračunskega leta nakazali krajevnim skupnostim, te pa bi dodale svoje delo in dodatna sredstva. Tako predstavnikom krajevnih skupnosti ne bi bilo treba hoditi na občino za vsak kubični meter peska.

Na sestanku je župan udeležence seznanil tudi s številkami, ki so jih lani zabeležili na področju naložb in vzdrževanja; za obnovo Ljubljanske ceste v Postojni je šlo 61 milijonov, za vodovod v Podgori 31, za rekonstrukcijo ceste skozi Zagorje 23 milijonov, večja cestna in komunalna vzdrževalna dela v naseljih so stala 6,4 milijona, za sanacijo divjih odlagališč pa so porabili 1,4 milijona tolarjev.

Mateja Godejša

RUŠE / UPANJE ZA INVALIDE

Vsak človek je del drugačnosti

Invalidsko podjetje Garhill je pripravilo družabno srečanje za svoje sodelavce

Družabno srečanje članov neke organizacije ni nič nenavadnega, toda nevsakdanja je bila odločitev invalidskega podjetja Garhill iz Ruš, ki je razen svojih delavcev na srečanje povabilo člane organizacije Ozara, skupino varovancev iz Zavoda Hrastovec, direktorje drugih invalidskih podjetij iz Maribora in okolice, strokovnjake zdravstvenih socialnih in drugih strokovnih ustanov ter predstavnike ruške in mariborske občine.

»Namen srečanja je bil, da zdravim ljudem v tako pisani družčini pokažemo, da invalidi, bolni in prizadeti ljudje niso tako zelo drugačni, da jih ne bi mogli sprejeti medse,« je dejala Jana Robnik, predsednica sindikata v Garhillu. »Vemo,« je nadaljevala, »da si tudi oni želijo zabave in sprostitve, zato bi bilo prav, če bi našemu zgledu sledila tudi druga podjetja ali ustanove.« Vodja Instituta za rehabilitacijo invalidov v Mariboru Vinko Kmetič je poudaril, da so invalidi v podjetjih običajno potisnjeni ob rob, saj delodajalci ne vedo, kaj početi z njimi. Invalidsko podjetje Garhill pa je nastalo prav iz skupine »odpisanih« ljudi in začelo uresničevati program, ki ga je matično podjetje Metalplast zavrglo, ker je bil nedonosen. Vodstvo podjetja se je posvetovalo s strokovnjaki Instituta za rehabilitacijo invalidov, in tako je zdaj podjetje, ki ima 26 zaposlenih - od tega 19 invalidov - uspešnejše od matičnega podjetja.

Srečanje je bilo še posebej zanimivo za predstavnike Ozare, organizacije, ki s svojim delovanjem omogoča vključevanje v družbo in izhod iz osamljenosti, v katero zapadejo številni duševno bolni po psihiatričnem zdravljenju. Socialna delavka Cvetka Bregar iz Zavoda Hrastovec, ki se je s skupino varovancev udeležila srečanja, je opozorila na premajhno ozaveščenost ljudi o duševno bolnih.

Po njenih besedah bi marsikateri varovanec zavoda lahko živel v domačem okolju, če bi znali z njimi prav ravnati, kajti prav malo se razlikujejo od drugih ljudi in se znajo normalno družiti in zabavati. Če bi živeli v ustreznem okolju, morda sploh ne bi pristali v Zavodu Hrastovec.

Martina Pavšič

KOZINA / TROJNI UMOR

Ubil mater, očeta in brata

KOPER - Koprski kriminalisti, ki so v ponedeljek nekaj minut po 18. uri po obvestilu policijske postaje Ljubljana Center, da naj bi Daniel C., ki se je pri njih prijavil, doma v Klancu pri Kozini 15 c ustrelil mamo, očeta in mlajšega brata, takoj odšli na kraj dejanja, so naleteli na pretresljiv prizor.

Na stopnišču stanovanjske hiše so našli truplo Danielovega očeta, 47-letnega Alojza C., s prestreljeno glavo, na hodniku pred dnevno sobo je ležala mati, 42-letna Neva C., poleg nje pa še 18-letni brat Mitja. Preiskovalci so doslej ugotovili, da se je tragični dogodek zgodil okrog 16. ure tega dne. S puško znamke kalašnikov, ki jo je Daniel kot rezervist Slovenske vojske hranil doma, je ustrelil najprej brata ter nato še očeta in mater, ki sta pravkar prišla iz Italije. Po streljanju se je Daniel z očetovim avtomobilom odpeljal v Ljubljano. Po približno kilometru vožnje je puško odvrgel v obcestno grmovje.

Kriminalisti so zadevo predali preiskovalnemu sodniku v kazensko obravnavo.

Daniel je izjavil, da ne ve, kaj ga je napeljalo k temu, da je streljal. Morda je dobil pobudo pri gledanju televizije, ki naj bi ga popolnoma zasužnjila. Po pripovedovanju sovaščanov naj bi bili C. prijetna družina, ki se je dobro razumela s sosedi.

O vzrokih za tragični dogodek bo morda več odkrila nadaljnja preiskava, Daniel pa je za zdaj v priporu.

(Ž. B.)

KRANJSKA GORA / JAVNI RAZPIS

S posebno študijo naj bi izboljšali prometno ureditev

Študija prometne ureditve naj bi med drugim obsegala tudi ukrepe za zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje

Kot so se odločili člani sveta občine Kranjska Gora, bodo objavili javni razpis za raziskavo prometne ureditve Kranjske Gore z okolico. Po njihovem mnenju mora študija obsegati predloge za ureditev gibajočega in mirujočega motornega prometa, kolesarski promet, pešpoti, sankaške steze, predvsem pa ukrepe za zmanjšanje škodljivih vplivov prometa na okolje, zlasti hrupa in smradu.

Člani občinskega sveta Kranjske Gore menijo, da mora raziskava upoštevati geomorfološke značilnosti, poselitveni vzorec in prometno infrastrukturo (za kar bodo, če bo treba, uvedli štetje prometa), škodljive vplive prometa na okolje ter pripombe in predloge domačinov, institucij in podjetij, ki jih bodo zbrali z anketo.

Analiza bo izhodišče za oblikovanje kratkoročnih in dolgoročnih urbanističnih načrtov, ki bodo temeljili na specifičnosti kraja, namreč turistični in športni dejavnosti, kamor sodijo množične športne prireditve, sezonska zasedenost, alternativna rekreacijska prometna sredstva: kolesarjenje, pešačenje, sprehajanje, smučarski tek in podobno.

Med kratkoročne rešitve raziskave po sklepu kranjskogorskega občinskega sveta sodi reševanje največjih problemov, ki jih povzroča promet. Raziskava naj bi vsebovala predloge za spremembo prometnega režima na cestni mreži, racionalizacijo parkiranja, umirjanje prometa ter zmanjševanje hrupa in smradu.

Ne bo pa smela zanemariti dolgoročnih ukrepov za optimalizacijo cestnega omrežja. Člani občinskega sveta so se dogovorili, da bo imela raziskava obliko prostorskoizvedbenega akta z večstopenjsko izdelavo.

Mateja Faletič

Kranjskogorci bodo pripravili strokovno študijo o organizaciji prometa v kraju

NOVICE S PRIMORSKE

Javna dela tudi v pivški občini

PIVKA - Letos se bo pivška občina prijavila na državni razpis javnih del z dvema programoma s področja socialne varnosti. Prvi je namenjen pomoči otrokom iz socialno ogroženih družin, trajal bo devet mesecev, z njim pa bodo začasno zaposlitev dobili trije brezposelni. Pri drugem programu gre za pomoč bolnim in ostarelim na domu, trajal bo prav tako devet mesecev, delo pa bo nudil dvema brezposelnima. Oba programa javnih del, ki so ju potrdili pivški svetniki, bo izvajal postojnski center za socialno delo.

Vzdrževanje lokalnih cest

PIVKA - Pivški svetniki so zavrnili sklep, s katerim bi županu dovolili podpis pogodbe s Cestnim podjetjem Koper o rednem vzdrževanju lokalnih cest na območju občine. Župana so zadolžili, naj še enkrat preveri ceno za celoletno vzdrževanje cest, ki jo je ponudilo koprsko cestno podjetje in znaša sedem in pol milijonov tolarjev. Hkrati so od župana zahtevali, naj pridobi še ponudbe drugih cestnih podjetij. V pivški občini je dobrih 48 kilometrov lokalnih cest, od tega jih je 47 asfaltiranih, en kilometer pa je makadamskih.

Maloobmejni promet s Hrvaško

ILIRSKA BISTRICA - O tem vprašanju se bodo nocoj ob 19. uri v Domu na Vidmu pogovarjali na javni tribuni, na kateri bo gost minister za notranje zadeve Andrej Šter. Tribuno o tem za prebivalce bistriške občine aktualnem vprašanju prireja občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov.

Ester Mršnik razstavlja doma

ILIRSKA BISTRICA - V prostorih Galerije na Vidmu bodo v soboto ob 19. uri odprli slikarsko razstavo Ester Mršnik iz Ilirske Bistrice. Delo 27-letne slikarke bo predstavil likovni kritik Dejan Mehmedović, v kulturnem programu pa bo nastopila videoprodukcija Sokolski dom iz Ilirske Bistrice. Mršnikova je študirala na oddelku za likovno pedagogiko pedagoške fakultete v Ljubljani, zdaj pa živi in dela v Izoli.

Novice zbrala Mateja Godejša

RAI 1

6.45 Aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Nan.: Cose dell' altro mondo
10.00 Dnevnik
10.05 Film: Divieto d'amore (kom., ZDA '59), vmes (11.00) dnevnik
11.35 Variete: Vabilo k mizi-Tutti a tavola
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem
13.30 Dnevnik
14.00 Kult. tednik Primissima
14.20 Kviz: Sala giochi
15.00 Nan.: Mancuso F.B.I.
15.45 Mladinski variete Solletico, risanke
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50 Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
19.35 Vreme in dnevnik
20.30 Aktualna tema: Il fatto
20.45 TV film: La guerra di Eddie (dram., ZDA '94, i. B. Brown, K. Howard)
22.20 Dosje Donne al bivio - Ženske na razpotju
22.50 Dnevnik
23.00 Boks: Belcastro-Devakov (EP v superpetelinji kat.)
0.05 Dnevnik in vreme
0.15 Danes v Parlamentu

RAI 2

7.00 Oddaja za najmlajše Quante storie!
7.50 Nan.: Dinozavri, 8.15 Black Stallion
8.40 Nad.: Quando si ama
10.30 Aktualno: Lo sportello del cittadino, 11.00 Fra le righe
11.30 TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik, gospodarstvo, družbene teme in vreme
14.00 Variete: Quante storie, ragazzi!, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40 Kronike v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10 Sport in vreme
18.35 Sereno variabile
18.45 Nan.: Miami Vice
19.45 Dnevnik in šport
20.20 Variete: Ventieventi
20.40 Aktualno: Emozioni TV (vodita Arrigo Levi, Alba Parietti)
22.30 Nan.: Davvero
23.25 Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
23.30 Dnevnik
24.00 Pregled tiska in vreme
0.15 TGR v Evropi
0.45 Šport: odbojka play off

RAI 3

6.30 Jutranji pregled tiska
6.45 Videosapere: Španščina, Filozofija, dok., Naši ootroci, Prva pomoč, itd.
10.40 Fantastica Età
11.10 Fantastica Mente
12.00 Dnevnik in gospodarstvo
12.30 Znanstveni dnevnik
12.40 Dove sono i Pirenei?
14.00 Deželne vesti
14.20 Popoldanski dnevnik
14.50 TGR Italija Jug
15.15 Šport: motokros, 16.00 kolesarstvo
17.15 Videosapere: Parlato semplice, 18.00 dok. Geo
18.30 Šport, Insieme in vreme
19.00 Dnevnik, deželne vesti
19.50 Blob Soup, Blob
20.30 Aktualno: Mi manda Lubrano
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualno: Bar Condicio
23.55 Variete: Spazio Ippoliti
0.30 Dnevnik, pregled tiska in vreme, filmske novosti
1.00 Variete: Fuori orario
1.45 Blob

RETE 4

7.40 Nan.: Tre cuori in affitto
8.00 Nad.: Manuela, 9.00 Guadalupe, 9.30 Catene d'amore
9.55 Variete: Buona giornata, vmes nad. 11.00 Febbre d'amore, 12.00 Rubi, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) TG 4
14.00 Rubrika o lepoti
14.15 Nad.: Sentieri, 15.30 Cuore selvaggio, 16.15 La donna del mistero
17.15 Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.30 Variete: Cuori d'oro (vodi E. Bonaccorti)
23.20 Film: Mr. & Mrs. Bridge (dram., ZDA '90, i. P. Newman, J. Woodward) vmes (24.00) dnevnik
1.50 Pregled tiska
2.00 Nan.: La donna bionica, 2.55 Tre cuori in affitto

CANALE 5

6.30 Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00 Maurizio Costanzo Show
11.45 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
14.05 Kviz: Complotto in famiglia (vodi A. Castagna)
15.20 Agenzia matrimoniale
16.00 Otroški variete, vmes risanke
17.55 TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik in vreme
20.30 Nogomet: Paris St. Germain-Milan (pokal prvakov, polfinale)
22.35 Večerni dnevnik TG 5
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5
1.45 Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30 Otroški variete
9.20 Nanizanke
12.25 Odprti studio
12.30 Fatti e misfatti, 12.40 Šport studio
12.50 Otroški variete
14.00 Odprti studio
14.30 Varieteja: Smile, 14.45 Non è la RAI
16.30 Nan.: Highlander
17.30 Aktualno: Village
17.45 Nan.: Primi baci, 18.20 Tequila & Bonetti
19.30 Odprti studio in vreme, 19.50 Šport studio
20.00 Variete: Karaoke
20.45 Nan.: Melrose Place - Sorelle e rivali (i. C. Thome-Smith, A. Shue)
22.45 Nogomet: Bayern München-Ajax (pokal prvakov, polfinale)
0.45 Italia 1 šport
1.30 Sgarbi quotidiani
2.00 Nan.: Highlander

TELE 4

13.30 19.30, 22.10, 24.00 Dogodki in odmevi
20.30 Nadaljevanka
21.30 Nanizanka

MONTECARLO

14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Šport
14.10 Film: La moglie di mio fratello (kom., ZDA '89)
19.30 The Lion Trophy Show
20.35 Film: Heartbreak Hotel
23.00 Variete: Tappeto volante

RAI 3

slovenski program
(poskusna oddaja)
20.30 Film Video Monitor Ob 10-letnici v Gorici

SLOVENIJA 1

10.35 Zimska tekmovanja, ponovitev 25/26 dela francoske risane serije
11.00 Miti, skrivnosti in mistika..., pon. nizozemske dokumentarne serije
11.40 Iz življenja za življenje, ponovitev
12.05 Na štirih kolesih, 11/12 ameriške dokum. nad.
12.30 Alpe - Donava - Jadran, ponovitev
13.00 Poročila
16.00 Zvok in tišina, ponovitev 1/4 dela kanadsko-novozelandsko-irske nadaljevanke
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Pod klobukom
18.00 RPL - Studio Luwigana
18.45 Pari, tv igrica
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05 50 let Big banda RTV Ljubljana, prenos 1. dela koncerta
20.50 Forum
21.05 50 let Big banda RTV Ljubljana, prenos 2. dela koncerta
22.05 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.25 Žarišče
22.50 **Sova:** Eno leto v Provansi, 12., zadnji del angleške nanizanke
23.25 Jalna, 2/16 del franc.-kanadske nanizanke

SLOVENIJA 2

15.00 Zgodbe iz šoljke
15.30 Vincent & Theo, 3/4 del, ponovitev
16.25 Videošpon, ponovitev **Sova, ponovitev**
17.10 Naravnost fantastično, 5/12 del angl. nanizanke
17.50 Jalna, 1/6 del franc.-kanadske nadaljevanke
18.40 Arhiv zemlje, 9/14 del ameriške plz serije
19.15 V vrtincu
20.00 Sejem Kapital '95
20.05 Nogomet: Mura - Beltinci, posnetek
20.25 Nogomet: Bayern - Ayax, prenos iz Münchena
22.20 Nogomet: Maribor Branik - Biostart Publikum, pos.
22.40 Omizje: Zavarovalnice v tekmi z bankami

KANAL A

10.15 Luč svetlobe, ponovitev
11.05 Fresno, ponovitev 6. dela
12.05 A-shop, Spot tedna, CMT
15.10 Spot tedna, A-shop
15.25 Male živali, ponovitev
16.25 Upravljanje, 26. del
16.55 Na vodnih poteh ZDA
17.55 Album show
18.45 A-shop
19.00 Poročila
19.05 Risanka
19.10 Luč svetlobe, 398. del
20.00 Tropska vročica III, 19. del
20.50 Poročila
20.55 Zadeto, aktualni dogodki
22.00 Dance session
22.40 Epikurejske zgodbe
22.55 Album show, ponovitev
23.45 Spot tedna, A-shop, CMT

Koper

16.00 Euronews - tv novice
16.15 Aktualnosti, tedenska rubrika
16.45 Rhythm & News, vodi Andrea F.
17.45 Slike iz Sečuana: Svila
18.00 Slovenski program Bližnja srečanja, mladinska oddaja
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 Svet Marka Twaina
20.00 Euronews
20.30 Alica, evropski kulturni magazin
21.30 Leteči zdravniki
22.05 No Comment
22.15 Vsedanes
22.30 Veslanje, spomladanska regata
23.00 Košarka: Illy Cafe Trieste - Buckler Bologna

ORF Avstrija 1

06.05 Ponovitve
10.30 Vesoljska ladja Enterprise
11.10 Milagro, pon. filma
13.00 Otroški program
13.25 Viking Viki
13.50 Smrkci
15.00 Artefix
13.35 Vesoljska ladja Enterprise Vojna računalnikov
16.25 Knight Rider Trgovci s smrtjo
17.10 Strašno prijazna družina Brada ali ne brada?
17.35 Naš hrupni dom Asfaltni kavboj
18.05 Naš učitelj dr. Specht Čast družine
19.00 Pri Huxtablovih Družinska tradicija
20.15 **S srcem matere**, nemški film, 1992
21.50 Mesto zločina Plišaste živali
23.30 Čas v sliki
23.35 **Igrajte!**, švicarska kriminalka, 1985 Igrajo: Omar Sharif; Catherine Spaak in drugi in drugi Režija: Alain Bloch
01.00 Strašno prijazna družina, ponovitev
01.25 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
02.25 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.20 Madžarski rekviem, ponovitev filma

ORF Avstrija 2

10.05 Škoda za očeta, pon.
10.55 Bolnišnica Chicago Hope, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Skrivno življenje rastlin Cvetenje
14.00 Slika Avstrije
14.25 Moč strasti
15.10 Umor, je napisala
16.00 Vsak dan s Schiejokom
17.00 Čas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstriji
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki, kultura
20.00 Pogledi od strani
20.15 Nogomet - liga prvakov, polfinalne tekme Bayern München - Ajax Amsterdam Paris St. Germain - AC Milano
23.30 Nova domača glasba
00.15 Leteči cirkus Montyja Pythona
00.45 Videonoč

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Poslovni kažipot; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Koncert ob 50-letnici Big-Banda RTVS; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.40 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 9.45 Kje vas čevelj žuli; 11.35 Obvestila;12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Računalnipki val; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba;10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasb. revijah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Življenje kot izziv; 17.05 Oživljene opere; 20.00 Koncert; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glas. tradicija 20. stoletja; 23.55 Utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8,30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešetu; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.50 Na rešetu - odgovori; 10.45 Zanimivost; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 a-o-a glasbena oddaja;19.30 Športni pr. .

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna;15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Nattività;20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa;12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajžo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Radosti življenja; 1.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; Ekološko izobraževanje; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pred snemanjem Big-Banda RTVS; 17.20 Gost: Vitomir Gros; 19.30 do 24.00 Večerni program - Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.15 Glasba; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 111. Avtodrom; 14.00 OF (24 ur-info); 15.00 Recenzije & Napovedi; 17.00 Rock Indok; 19.00 TB: Wayne Kramer; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprize (poned. in torek).

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Koroški obzornik; 9.10 Odprta knjiga: Nomadi brez oaze (B. Pahor, r. M. Prepeluh, 2.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Trio Lorenz; 18.00 Literarne podobe: Literarne kritiške skice in osnutki; 18.40 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Občine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Društva se predstavljajo; Večerna 21.04-22.00 Pozdrav s Primorja.

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511

Danes, 5. aprila, ob 19.30: D. Jovanović - UGANKA KORAJŽE, za abonma dijaški 6 večerni. Zadnjikrat v sezoni!

V četrtek, 6. aprila, ob 19.30: T. Stoppard - ARKADIJA, za abonma četrtek in izven.
V petek, 7. aprila, ob 19.30: D. Jovanović - ANTIGONA, za izven. Razprodano!

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511
Danes, 5. aprila, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

V četrtek, 6. aprila, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.
V petek, 7. aprila, ob 20. uri: ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven.

MGL, tel.: 061/ 210-852
Danes, 5. aprila, ob 15.30: T. Bernhard - PRED UPOKOJITVIJO, za abonma sreda popoldanski.
V četrtek, 6. aprila, ob 19.30: F. G. Lorca - YERMA, za abonma mladinski 2. Predstava bo še v petek, 7. aprila, ob isti uri, za abonma K.

SMG, tel.: 061/ 125 33 12
V petek, 7. aprila, ob 19.30: BUTTERENDFLY, za izven.

SNG OPERA, tel.: 061/ 331-950
V četrtek, 6. aprila, ob 19. uri: G. Donizetti - LJUBEZENSKI NAPOJ, za red četrtek II in izven.

V petek, 7. aprila, ob 19. uri: G. Bizet - CARMEN

V soboto, 8. aprila, ob 19. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR.

GALERIJA ŠOU, Kersnikova 4
Danes, 5. aprila, ob 21. uri: predstava LOV NA PODGANE v izvedbi gledališča Pantagane.

LGL, tel.: 061/ 314-962
VELIKI ODER
V četrtek, 6. aprila, ob 17. uri: N. Simončič - VELIKI KIKIRIKI, za izven.
V soboto, 8. aprila, ob 11. in 17. uri: S. Makarovič - KORENČKOV PALČEK, za izven.

KULTURNICA, Židovska steza 1
V petek, 7. aprila, ob 19.30: B. Bojetu - GREMO K BABIČI, premiera.

CELJE

SLG, tel.: 063/ 25-332
V petek, 7. aprila, ob 19.30: W. Shakespeare - BENEŠKI TRGOVEC, premiera.

KUD ZARJA TRNOVLJE - CELJE, tel.: 063/ 24-516
V petek, 7. aprila, ob 19.30: B. Nušić - MISTER DOLLAR.
V soboto, 8. aprila, ob 19.30: M. Frayn - HRUP ZA ODROM.

KOPER

GLEDALIŠČE KOPER, Verdijeva 3
V četrtek, 6. aprila, ob 10. in 11.30: F. Tomizza - BOLHE V OPERI.
Ob 20. uri: BITI ALI NE BITI, za izven. V izvedbi skupine Varianta.

KRANJ

PGK, tel.: 064/ 222-681
Danes, 5. aprila, ob 19.30: Ray Cooney - ZBEŽI OD ŽENE, za izven. Razprodano!

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/ 25-326
V petek, 7. aprila, ob 20. uri: H. Barker - LJUBEZEN DOBREGA MOŽA, za abonma petek-a in izven. Predstava bo še v soboto, 8. aprila, ob 20. uri, za abonma sobota-a in izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG
gostuje s predstavo Fulvia Tomizze »Bolhe v operi« danes, 5. t. m., ob 10. uri ter jutri, 6. t. m., ob 10.00 in ob 11.30 v Kopru.

Gledališče Rossetti
Danes, 5. t.m., ob 16. uri (red sreda popoldan) »Edipo« z Glaucom Maurijem in Robertom Sturno. Režija Glauco Mauri. V abonmaju: odrezek št. 10G (rumen).
V teku sta predprodaja vstopnic in rezervacije za predstave »Diciasette e quattro« (predstava 6V), »La frontiera« (predstava 4V) in »Otello« (predstava 10A) ter za musical »Dolci vizi al foro« (izven abonmaja) v izvedbi gledališke skupine Compagnia della Rancia, ki bo na sporedu 11. in 12. aprila.
Urnik blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasaži Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada
V ponedeljek, 10. in v torek, 11. t. m., ob 10. uri mladinska igra »Gianni detto Burrasca«. Od 22. do 30. aprila gostovanje gledališke skupine Plexus T. iz Rima z delom Cliva Extona »Twist«. Režija Ennio Coltorti. Nastopata Marco Columbro in Lauretta Masiero.

BOLJUNEC

Gledališče France Prešeren
V soboto, 8. t. m., ob 20.30 koncertni recital ob 50-letnici osvoboditve izpod nacifašizma »O, če ljudi bi ne bilo pri nas...«. Zamisel in režija Nerina Svab.

TRŽIČ

Občinsko gledališče
V sredo, 11. in v četrtek, 12. aprila, ob 20.30 bo na sporedu komedija Eduarda De Filippa »Il contratto» v priredbi Luce De Filippo. Režija Bruno Garofalo.
»Ecco mormorar l'onde«: v torek, 11. t. m., ob 20.30 koncert Hesperion XX - Les voix humaines. Nastopa sopranistne Montserrat Figuerras.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: danes, 5. t. m., ob 19.30 musical »Caberet«.
Občinski center Sentrupert: danes, 5. t. m., ob 20. uri »Am Swimmingpool«.
Studio ORF: danes, 5. t. m., ob 20. uri »Die Liebe ist eine seltsames Spiel«.
Mladinski dom SSD: danes, 5. t. m., ob 19. uri »Modra kapica«, igra gledališka skupina Mladinskega doma.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM
do 7. aprila
KAPITAL '95
3. slovenski finančni sejem z mednarodno udeležbo

KUD FRANCE PREŠEREN, tel.: 061/ 332-288
Danes, 5. aprila, ob 20. uri: predavanje MILICE ANTIĆ - Od sufražetk do ministric.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23
Danes, 5. aprila, ob 19. uri: predavanje SIMONA IZGORŠKA in IGORJA PLENIČARJA z naslovom Avstralija skozi objektiv.

NARODNA GALERIJA, Puharjeva ulica 9
Danes, 5. aprila, ob 18. uri: predavanje MIRKA KAMBIČA - Mesto in meščani v zrcalu fotografije 19. stoletja.

SLOVENSKI GLEDALIŠKI IN FILMSKI MUZEJ, Mestni trg 17
Danes, 5. aprila, ob 18. uri: predavanje iz cikla POGLEDI NA SODOBNI PLES. Tema predavanja bo UMETNIŠKO DELO PIE IN PINA MLAKARJA.

UNIVERZALNO TELO
danes, 5. aprila, ob 17. uri
livada v parku Tivoli
DANILO BALESTRO ...
... obleče vesolje
»Delovati pomeni prevzeti skrb za spremembe: spreminjati in spremeniti se.«

JESENICE

KD NA HRUŠICI
V petek, 7. aprila, ob 19. uri: srečanje folklornih skupin občine Jesenice.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, tel.: 066/ 746-610
V soboto, 8. aprila, ob 20.30: TRI BARVE: MODRA, filmska mojstrovina, prvi film iz triologije o treh barvah mnogih evropskih zastav.

VELENJE

KNJIŽNICA VELENJE
V četrtek, 13. aprila, ob 19. uri: 10. družinski večer ŽIVETI BREZ NOG - družina Leber.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Krožek Virgil Šček (Ul. Gallina 5): danes, 5. t. m., ob 20. uri predava prof. dr. Christoph Pan iz Bocna na temo »Prizadevanja za evropsko manjšinsko pravo in okvirna konvencija sveta Evrope omanjšinah«.

OPČINE

Dvorana Zadružne kraške banke
6. Primorski slovenistični dnevi
Jutri, 6. t. m., ob 16.30 predstavitev novejših slovenističnih publikacij; ob 18. uri literarni večer »Balada o narodu« ter nastop zbora Jacobus Gallus.

Do 17. aprila je v tržaškem Muzeju judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« odprta zanimiva razstava »Sveta dežela v antični topografiji«.

Na sliki karta Svete dežele iz pesnitve Sfera (okrog leta 1400)

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 5. aprila, ob 20. uri: koncert ob 50-letnici BIG BANDA RTV SLOVENIJA. Solisti: DARJA ŠVAJGER, ALENKA GODEC, MIA ŽNIDARIČ, OTO PESTNER, NEW SWING QUARTET, TONE JANŠA ter svetovno znani solist na ustni harmoniki TOOTS THIELSMANS.
V četrtek, 6. aprila, ob 19.30: komorni večer CAMERATA SLOVENICA (dvorana SF).
V petek, 7. aprila, ob 20. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, za zeleni abonma.

KLUB CD, tel.: 061/ 176 72 28
V soboto, 8., in v nedeljo, 9. ob 21. uri: koncert MATO GROSO - BRAZIL.

KUD F. PREŠERNA, tel.: 061/ 332-288
V petek, 7. aprila, ob 21. uri: koncert skupine AUTODAFE.

KLUB B-51, Gerbičeva 51
Danes, 5. aprila, ob 23.30: koncert skupine TRAUMA.

SLOVENSKA FILHARMONIJA, tel.: 061/ 226-544
Danes, 5. aprila, ob 20. uri: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE in RADIJSKEGA KOMORNEGA ZBORA. Dirigent Loris Voltolini. Solista: Marjan Trček (tenor) in Antonella Muscente (sopran).

FESTIVALNA DVORANA
Danes, 5. aprila, ob 15.30 in 17.30: srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov Bežigrajskih šol.

IZOLA

V petek, 7. aprila, dvorana gledališča ob 20. uri: koncert MELITE OSOJNIK.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, tel.: 066/ 746-610
V petek, 7. aprila, ob 20.30: koncert SIMFONIČNEGA ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE in KOMORNEGA ZBORA RTV SLOVENIJA. Pod vodstvom dirigenta Lorisa Voltolinija in s solistoma sopranistko Antonello Muscente in tenoristom Marjanom Trčkom.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

MODERNA GALERIJA
V četrtek, 6. aprila, bo ob 20. uri otvoritev ambiatalne postavitve MARKA A. KOVAČIČA z naslovom Laterna magica. Razstava bo na ogled do 7. maja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava slik JOŽE PETERNELJ MAUSER in keramičnih skulptur EDE ŽIBRAT je na ogled do 21. aprila.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40
Razstava slik ALENKE GERLOVIČ je na ogled do 20. aprila.

GALERIJA SLOVENIJALES, Dunajska 22
Razstava MILOSA POPOVIČA je na ogled do 20. aprila.

VODNIKOVA DOMAČIJA, Vodnikova 65
V četrtek, 6. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave RUDIJA ŠIMČIČA. Razstava bo na ogled do 2. maja.

KNJIŽNICA JOŽETA MAZOVCA
Razstava fotografij Ljudje v plašču MANFREDA LINGSCHEID je na ogled do 18. aprila.

PROSTORI STOLPNICE TR/3, Trg republike 3
Razstava akvarelov STANISLAVE KNEŽ MILOJKOVIĆ je na ogled do 12. aprila.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9
Danes, 5. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave SODOBNA HRVAŠKA KERAMIKA.
Razstava bo na ogled do 20. aprila.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23
Razstava BOB MARLEY - upornik z razlogom: Pesmi svobode je na ogled do 20. aprila. Vsak dan ob 16.30 si lahko ogledate video projekcijo.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE
Razstava del MILANA GOLOBA je na ogled do 14. aprila.

GRAD KROMBERG
V četrtek, 6. aprila, bo ob 19. uri otvoritev razstave VINARSKE PODOBE - kletarstvo od sredine 19. do začetka 20. stoletja.

KAMNIK

RAZSTAVIŠČE VERONIKA, Japljeva 2
Razstava del, ki so jo pod mentorskim vodstvom Marka Novaka in Andreja Schlegla pripravili člani likovnega društva SS Rudolfa Maistra je na ogled do 15. aprila.

GALERIJA MAJOLKA, Maistrova 11
Razstava kiparja LEONA HOMARJA je na ogled do 22. aprila.

MARIBOR

GALERIJA MEDIA NOX, Orožnova 2
Razstava skulptur DARIJA KREUHA je na ogled do 15. aprila.

NOVO MESTO

GALERIJA DOLENJSKEGA MUZEJA
Razstava SKAVTI IN GOZDOVNIKI NA SLOVENSKEM je na ogled do 24. aprila.

ROGAŠKA SLATINA

GRAFIČNI MUZEJ ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA, Zdraviliški trg 14
Razstava starih grafičnih listov v različnih grafičnih tehnikah je na ogled do 13. maja.

SEŽANA

KC SREČKA KOSOVELA, Kosovelova 4a
Razstava likovnih del MAKSIMA SEDEJA ml. je na ogled do 15. aprila.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA FARA, Cesta talcev 2
Razstava risb SIMONE MLAKAR je na ogled do 20. aprila.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Palača Costanzi: do 17.4. je na ogled razstava »Slovenska kultura v Trstu«. Urnik: od 10.00 do 12.30 in od 16.00 do 19.30.
Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dežela v antični topografiji«. Urnik: torek, sreda 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.
Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Giorgia Schumanna.
Sedež letoviščarske ustanove (Ul. S. Nicolò 20 - 3. nad): do 14. t. m. je na ogled razstava Ferruccia Berninija »Chartae«.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: v soboto, 8. t. m., ob 18.30 otvoritev razstave kiparke Matejke Bellè. Razstava bo na ogled do 20. t. m.

ŠPETER

Beneška galerija: na ogled je fotografska razstava Laure Battich in Marine Bergnach.

KOROŠKA

CELOVEC

Deželna galerija: do 30.4. razstavlja Marie Lassnig.

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM

Tovarna Knecht: na ogled je razstava Helmuta Blažeja.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrč, risb Marca Pogačnika in skulptur Egona Ubina.

GLOBASNICA

Posojilnica: do 9.4. razstavlja Ivan Klarič.

GLASBA

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95
Stolnica sv. Justa: V petek, 21. t. m., ob 20.30 zadnji, 8. abonmajski koncert: Nastopil bo Giancarlo Parodi (orgle). Na programu Viozzi, Zardini, Mascagni in Sofianopulo.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Operna in baletna sezona 1994-95
V soboto, 8. t. m., ob 20. uri (red A) premierska predstava za C.W. Gluckove »Orfeo ed Euridice«. Dirigent Peter Maag.
Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripcovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih)

Gledališče Rossetti
Tržaško koncertno društvo:
V ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 koncert Les Musiciens du Louvre.

Gledališče Miela
V soboto, 8. t. m., ob 21. uri koncert The Original Klezmer Ensamble.
Predprodaja vstopnic pri UTAT.

Pivovarna Forst
Jutri, 6. t. m., ob 21. uri prvi večer mini-festivala tržaške popevke.

GORICA

Komorna dvorana SCGV (Drevored XX sept. 85)
V ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 »Tam gor je moja vas«, ljudske pesmi beneških dolin.
Kulturni dom: v soboto, 8. t. m., ob 20.30 »Primorska poje«.

PORDENON

Koncert ansambla Litfiba bo 7. t. m. v Palasportu v Pordenonu (ter 5. t. m. v Veroni - Palasport); 8. t. m. pa bo v Bologni (Palasport) koncert ansambla Megadeath.

MENJALNIŠKI TEČAJI

4. aprila 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,30	81,30	11,29	11,56	6,43	6,83
A banka Koper	80,20	81,45	11,25	11,58	6,40	6,72
A banka Nova Gorica	80,60	81,55	11,31	11,59	6,45	6,73
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	-	-	-	-	-	-
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,30	81,40	11,35	11,48	6,35	6,75
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	80,85	81,55	11,29	11,62	6,43	6,70
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	80,60	81,20	11,20	11,50	6,50	6,80
Come 2 us* *Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12*	80,77	81,10	11,40	11,48	6,40	6,70
Creditanstalt d. d.	-	-	-	-	-	-
Hida, *od 7-19, sob od 7-14*	80,96	80,99	11,44	11,46	6,61	6,65
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,96	80,99	11,44	11,46	6,60	6,65
Kompas Hertz Celje* *Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15*	80,80	81,40	11,37	11,49	6,30	6,70
Kompas Hertz Velenje *Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13*	80,75	81,30	11,37	11,49	6,30	6,70
Kompas Hertz Idrija* *Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15*	80,80	81,45	11,37	11,49	6,30	6,70
Kompas Hertz Tolmin* *Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15*	80,75	81,45	11,37	11,49	6,30	6,70
Kompas Hertz Bled* *Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16*	80,75	81,45	11,37	11,49	6,30	6,70
Kompas Hertz Nova Gorica* *Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19*	80,75	81,45	11,37	11,49	6,30	6,70
Kompas Hertz Maribor* *Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13*	80,75	81,45	11,37	11,49	6,30	6,70
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,09	81,70	11,35	11,62	6,30	6,95
Lemo Šempeter*,t: 065/ 32-250	80,85	81,54	11,30	11,54	6,45	6,70
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,75	81,30	11,32	11,50	6,40	6,90
Poštna banka Slovenije* -	78,90	81,00	10,77	11,44	6,02	6,76
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,00	81,08	11,47	11,48	6,60	6,64
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,65	81,00	11,36	11,49	6,47	6,67
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,75	81,35	11,40	11,50	6,40	7,00
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,80	81,12	11,45	11,47	6,40	6,95
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,90	81,65	11,20	11,58	6,40	7,10
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,00	81,34	11,37	11,53	6,52	6,67
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,30	80,90	11,33	11,48	6,45	6,80
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	80,65	81,50	11,37	11,50	6,20	7,00
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,75	81,45	11,37	11,48	6,30	7,30
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,75	81,15	11,37	11,58	6,45	6,71
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,10	81,37	11,10	11,63	6,45	6,84
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,50	81,40	11,25	11,60	6,40	6,79
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,55	81,45	11,26	11,54	6,40	6,90
SKB d.d.,***	80,05	81,15	10,90	11,65	6,25	6,80
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,70	81,00	11,44	11,50	6,60	6,90
SZKB d.d. Ljubljana	80,70	81,20	11,36	11,55	6,50	6,86
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,60	81,50	11,32	11,58	6,45	6,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	80,93	80,97	11,44	11,46	6,60	6,63

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: * *
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 065 z dne 4. 4. 1995 - Tečaji veljajo od 5. 4. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,4562	82,7043	82,9524
Avstrija	**040**	**šiling**	**100**	**1155,8344**	**1159,3123**	**1162,7902**
Belgija	056	frank	100	395,6482	396,8387	398,0292
Kanada	**124**	**dolar**	**1**	**80,3089**	**80,5506**	**80,7923**
Danska	208	krona	100	2053,1086	2059,2865	2055,4644
Finska	**246**	**marka**	**100**	**2623,4211**	**2631,3150**	**2639,2089**
Francija	250	frank	100	2320,8595	2327,8130	2334,8265
Nemčija	**280**	**marka**	**100**	**8133,3780**	**8157,8516**	**8182,3252**
Grčija	300	grd	100	—	49,90997	50,0594
Irska	**372**	**funt**	**1**	**—**	**181,5122**	**182,0567**
Italija	380	lira	100	6,5230	6,5426	6,5622
Rep. Hrvaška	**385**	**hrv. kuna**	**100**	**—**	**2230,0000**	**—**
Japonska	392	jen	100	129,8250	130,2156	130,6062
Nizozemska	**528**	**gulden**	**100**	**7263,6759**	**7285,5325**	**7307,3891**
Norveška	578	krona	100	1814,2313	1819,6904	1825,1495
Portugalska	**620**	**escudo**	**100**	**76,8604**	**77,0917**	**77,3230**
Švedska	752	krona	100	1517,0377	1521,6025	1526,1673
Švica	**756**	**frank**	**100**	**9912,1478**	**9941,9737**	**9971,7996**
Velika Britanija	826	funt šterling	1	180,7644	181,3083	181,8522
ZDA	**840**	**dolar**	**1**	**112,0780**	**112,4152**	**112,7524**
Evropska unija	955	ECU	1	148,4056	148,8522	149,2988
Španija	**995**	**peseta**	**100**	**88,4505**	**88,7166**	**88,9827**

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 5. 4. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1,500,000	826,289	811,565	1,637,853
37		110.1718%	108.2086%	109.1902%	150,000	82,629	81,156	163,785

Tečajnica borznega trga

LJUBLJANSKA BORZA — LJUBLJANA STOCK EXCHANGE, INC.

Št.: 63 **Datum: 4. 4. 1995**

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	11.293	-	4.4	11.500				
PRB	1.000	(6.6.94)	13.233	4.4.	4.4.	12.900	13.300			
SAL	500	(7)(29.8.94)	20.600	,24	4.4.	20.500	20.600	20.600	20.500	206
SKBR	458	(16.5.94.)	33.559	1,14	4.4.	33.400	33.600	33.600	33.5000	2.853
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4.(31.12.94)	97,7	,28	4.4.	97,6	97,7	97,7	97,6	1.232
RSO2	9,5	8.(1.10.94)	102,2	,63	4.4.	102,0	102,5	102,5	102,2	84
RSO8	5,0	3.(30.11.94)	79,0	-	30. 3.		91,5		-	-
RS11	7,0	4.(15.1.95)	90,0		22. 3.	-	-			
RSL1D	8,0	4.(31.12.94)	95,8	-	3.4.	95,4	-	-	-	-
RSL2D	9,5	8.(1.10.94)	99,2		31.3.	99,0				
SKB1	10,0	4.(1.11.94)	95,0	-	4.4.	95,0	96,0	95,0	95,0	209
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.173		3.4.	-	13.000	-	-	-
DAD	10.000	(1.6.94.)	118.000	,59-	4.4.	117.000	118.500	118.000	118.000	472
FMD		(8)	14.921		4.4.	14.500	15.500			
GPGR			19.800		4.4.		20.500			
HMER			15.109	-	30. 3.					
MKZ	218	(30.3.93.)	9.059		3.4.	9.000	9.900	-	-	-
NIKR	4.000	(8)(10.6.94.)	3.850	1,18	4.4.	3.750	3.850	3.850	3.850	193
TCTR		(5)	740,0	1,50-	4.4.	735,0	745,0	740,0	740,0	148
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	32.995	,-	4.4.	33.000	34,000	-		
PFNP			34.017	1.11	4.4.	32.500	34.000	-	-	-
RGSP		(6)	1.548**		29. 3.		2.000			
UBKP			11.798		4.4.	11.700	12.000			
VIPP			41.000		3.4.		-	-		-
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4.(1.11.94)	97,5		30. 3.	95,5		-	-	17
OZG	11,0	4.(1.1.95)	88,0		4.4.	85,0	-			
PCE	12,0	6.(1.12.94)	100.0		30. 3.	97,6	100,0	-	-	-
PLJ	12,0	7.(1.1.95)	97,2	-	31. 3.	97,1				
PGO	10,0	1.(1.6.94)	95,0		30. 3.	-	98,0			
RSGS1	10,0	4.(1.6.94)	87.0	-	4.4.	85.0	-			

Tečajnica izvenborznega trga

ŠT. 63/95 - 4. 4. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex kupon št.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
ODPRTI TRG C - Redne delnice										
GEAR			4.390		31.3.	2.800	4.400			
GRDO	119	(8.3.94.)	32.500		31.3.	310,0	7.000			
HBRO			2.370		3.4.	1.002	3.300	-	-	
INTR			3.538		30.3	3.510	3.580			
RDRO			17.500		30.3.	10.100	17.500			
RGSR			298,7	3,14-	4.4.	300,0	320,0	300,0	292,0	358
ODPRTI TRG C - Prednostne delnice										
HBPO			3.036A	8,00-	4.4.	3.036	3.200	3.036	3.036	15
KBPI						3.300				
KBPP			34.500		29. 3.	30.000				
UBKC			5.818		31.3.	5.500	6.000			
ODPRTI TRG C - Obveznice										
GORO	10,0	9.(15.1.95)	98,0	-	3.4.	98.0	-	-	-	
LOK		(1.10.94)	83,6		28. 3.	84,2	94,9			
MLJO		(1.4.94)	93,0		31. 3.	93,2	100,0	-	-	-
OSMO		(1.10.94)	83,1		31. 3.	83.3				
OLSO		81.9.94)	86,0	6,31	4.4.	65,0	86,0	86,0	86,0	19
ONM		(1.8.94)	89,1		3.4.	86,0	89,4	-	-	-
OPO		6.(1.2.95)	84,5		27. 3.	85,0	92,0			
UBKK		(15.10.94)	80,0		15. 3.	25,0	-			
VPIO		(1.10.94)	98,5		30. 1.	-	-			
KRATKOROČNI VREDNOSTNI PAPIRJI Blagajniski BS v DEM										
60 dnevni (vSIT)			-	-	-	-	-	-	-	-
90 dnevni (v SIT)										
120 dnevni (v SIT)										
Tolarski zapisi z nakupnim bonom										
BNB2 brez nak. bona(1. 6. 95)		(1.6.95)	97,5	,40	30. 3.	97,7	98,0	97,8	97,2	10.726
del nak. bona (v SIT) NBS1			52.984		17. 3.	42.000				
del nak. bona (v SIT) NBS2	*		23.810	,18-	4. 4.	23.910	24.050	24.200	22.700	283.820
Dvodelni blagajniski zapisi BS										
150.000 SITskupaj maj										
tolarski del maj			108,6		2.3.					
devizni del maj			108,2		21.3.					
150.000 SITskupaj maj										
tolarski del maj										
devizni del maj										

SBI	4.4.95	prejšnji	d T	d%
	1.166,32	1.165,35	0,97	0,08

Vse pravice pridržane. Opombe: Obveznice, komercialni zapisi in blagajniški zapisi kotirajo v odstotkih (osnova je najnižja nominacija), delnice kotirajo v tolarjih; obveznice kotirajo brez pripisanih obresti; enotni tečaj je izračunan na podlagi tehtane aritmetične sredine; (0) - izkoriščena davčna olajšava; A - aplikacijski tečaj: borzni posrednik je hkrati kupil in prodal isti papir za različni stranki; S - suspendirano trgovanje; Z - zadržano trgovanje; * - dosežena 10-odstotna dnevna sprememba tečaja; ** - dosežena 30-odstotna omejitev - trgovanje je zadržano.
Obveznice z anuitetnim odplačilom glavnice: RS01, RS08, RSL1, SKB1, OZG, PCE, PGO, PLJ, RGS1; ex kupon - stevilka kupona in datum zapadlosti le-tega; (3) - obveznice kotirajo brez kupona vključno 4 delovne dni pred zapadlostjo le-tega; (4) - dospele obresti od vključno kupona, ki je zapadel 1.3. 93 dalje niso bile izplačane; (5) - od 12.4.94 delnica kotira brez kupona za l.93; (6) - od 26.5.94 delnica kotira brez kupona za l.93 in 92; (7)-izplačilo akontacije dividende za l.94; obr. m. - obrestna mera (obveznice); div. - dividenta (delnice) v SIT, če ni navedeno drugače; max. - najvišji tečaj določenega vrednostnega papirja; min. - najnižji tečaj določenega vrednostnega papirja.

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Nove Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij
Tečaji veljajo od 5. aprila 1995 od 00.00 ure dalje

			ZA DEVIZE	
država	valuta	enota	nakupni	prodajni
Avstrija	šiling	100	1156,0649	1159,6176
Francija	frank	100	2321,3223	2328,4560
Nemčija	marka	100	8135,0000	8160,0000
Italija	lira	100	6,4918	6,5443
V.Britanija	funt	1	180,8004	181,3560
ZDA	dolar	1	111,5426	112,4448

Opomba: Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

banka	valuta	nakupni	prodajni
Probanka Maribor	DEM	81,30	81,55
SKB Banka d.d.	DEM	81,25	81,55

Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij
Tečaj velja dne 5. aprila 1995 od 00.00 do 24. ure

banka	valuta	nakupni	prodajni
Bank Austria	DEM	81,30	81,60
Banka Creditanstalt d. d.	DEM	81,35	81,50
Banka Noricum	DEM	81,25	81,55
SZKB	DEM	81,35	81,58
UBK banka	DEM	81,28	81,53

Devizni tečaji za USD, ATS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno veljavni tečajnici Banke Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano oziroma zmanjšano za 0,25-odstotne točke. Tečaji veljajo za odkup prilivov in prodajo deviz do ECU = 30.000 na dan. Pri večjih prilivih in nakupih se tečaj določi v sporazumu.
* Banke, ki objavljamo tečaje, se zavezujemo kupovati in prodajati tujo valuto po objavljenem tečaju in v skladu s tekstom, ki dopolnjuje pogoje nakupa ali prodaje.

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

4. APRIL 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1685,00	1755,00
nemška marka	1228,00	1283,00
francoski frank	352,00	365,00
holandski gulden	1105,00	1150,00
belgijski frank	60,10	62,60
funt šterling	2733,00	2845,00
irski šterling	2735,00	2846,00
danska krona	312,00	325,00
grška drahma	7,50	7,90
kanadski dolar	1212,00	1262,00
japonski jen	19,70	20,50
švicarski frank	1512,00	1574,00
avstrijski šiling	175,80	182,90
norveška krona	275,00	286,00
švedska krona	229,00	239,00
portugalski escudo	11,70	12,20
španska pezeta	13,40	13,90
avstralski dolar	1240,00	1291,00
madžarski florint	12,00	16,00
slovenski tolar	14,00	15.00
hrvaški dinar-kuna	320,00	340,00

KMEČKA BANKA - GORICA

4. APRIL 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1701,00	1746,00
nemška marka	1249,00	1284,00
francoski frank	354,00	369,00
holandski gulden	1110,00	1138,00
belgijski frank	60,40	61,60
funt šterling	2744,00	2834,00
irski šterling	2744,00	2834,00
danska krona	314,00	322,00
grška drahma	7,60	8,20
kanadski dolar	1217,00	1262,00
švicarski frank	1527,00	1557,00
avstrijski šiling	176,60	181,60
slovenski tolar	14,20	15,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

5 APRIL 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	14,20	15,00
Italija	Tržaška kreditna banka	14,00-	15,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij, veljavna dne 5. 4. 95

Valuta	Enota	Nakupni	Prodajni
ATS	100	1.155,3544	1.158,6228
DEM	100	8.130,0000	8.153,0000
USD	1	112,0315	112,3483

Tečaji so okvirni, pri konkretnih poslih so možna odstopanja.

MILANSKI DEVIZNI TRG

4. APRIL 1995	v LIRAH		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1722,100	—
ECU	—	2271,450	—
nemška marka	—	1245,190	—
francoski frank	—	355,510	—
funt šterling	—	2778,090	—
holandski gulden	—	1112,110	—
belgijski frank	—	60,573	—
španska pezeta	—	13,548	—
danska krona	—	314,370	—
irski funt	—	2782,570	—
grška drahma	—	7,614	—
portugalski escudo	—	11,774	—
kanadski dolar	—	1233,600	—
japonski jen	—	19,879	—
švicarski frank	—	1517,270	—
avstrijski šiling	—	176,930	—
norveška krona	—	277,890	—
švedska krona	—	232,640	—
finska marka	—	400,860	—
avstralski dolar	—	1264,020	—

ZVEZA BANK CELOVEC

30. MAREC 1995	v ŠILINGIH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	9,642000	9,692000
kanadski dolar	6,8900	6,9300
funt šterling	15,5200	15,6000
švicarski frank	854,9000	857,9000
belgijski frank	34,0800	34,2200
francoski frank	200,0000	200,8100
holandski gulden	626,4000	628,8000
nemška marka	700,9500	703,7500
italijanska lira	0,56040	0,56340
danska krona	177,40000	177,8000
norveška krona	156,2000	156,9000
švedska krona	130,2500	131,2500
finska marka	225,0000	226,1000
portugalski escudo	6,6200	6,6500
španska peseta	7,6100	7,6500
japonski jen	11,20900	11,24400
slovenski tolar	8,49457	8,62451
hrvaška kuna	-	-

Tečaj velja za 100 enot, pri prvih treh pa za 1 enoto valute.

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

NOGOMET / POKAL PRVAKOV

Polfinalni tekmi ne bi mogli biti bolj privlačni

Pariz: St. Germain proti Milanu
München: Bayern proti Ajaxu

PARIZ - Veliki spopad med Paris St. Germainom in Milanom na eni ter tekma med Bayernom in Ajaxom na drugi strani: pokal prvakov res ne bi mogel postreči s privlačnejšima polfinaloma.

Milan se podaja v goste k ekipi, ki je letošnjo sezono v celoti posvetila velikemu cilju, osvojitvi najprestižnejše celinske lovorike. Paris St. Germain se je do nogometnega Olimpa prebil v dvajsetih letih, saj je bil ustanovljen šele na začetku sedemdesetih let, prava mrzlica za usnjeno žogo pa se je v mestu mode pojavila šele v zadnjih sezonah. Trenutno ima PSG v svojih vrstah (tretjemu mestu v prvenstvu navkljub) zbrane najboljše francoske nogometaše, od katerih bi zlasti izpostavili borbenega veznega igralca Le Guena in napadalca Ginolaja. Obramba ni najbolj zanesljiva: manjkal bo diskvalificirani Kombuare, neznanko pa predstavlja tretji tujec: Ricardo Gomes ali Raì? Zato je tem solidnejša sredina igrišča, napad pa z omenjenim Ginolajem in zlasti najboljšim afriškim igralcem Weahom eksploziven. Oba sta telesno prava »bika«, hitra in tehnično dobra. Žal je Ginola večkrat skregan z vsem, kar leze in gre, Weah pa ravno tako ni vzorno discipliniran. Milan je s sedanjo formo lahko zmeren optimist. Savičević letos končno igra, kot zna, Albertini in Boban sta prebrodila krizo, Simone redno trese mreže: če ne bi »črnordeči« v soboto potégnili krajšega konca z Juventusom, bi bili v dvojnem spopadu veliki favoriti, tako pa so manjši dvomi spet priplavali na površje.

Verjetni postavi (20.30)

PSG: Lama, Llacer, Cobos, Roche, Ricardo, Le Guen, Bravo, Guerin, Weah, Rai, Ginola.

MILAN: Rossi, Panucci, Maldini, Albertini, Costacurta, Baresi, Eranio, Desailly, Boban, Savičević, Simone.

MÜNCHEN - »Italijanska« utilitaristična igra Trapattonijevega Bayerna proti »totalni« igri Ajaxa: dvoboj zgodovinskih velikanov evropskega nogometa, ki pa v vrh niso pokukali že več let, bo soočanje dveh popolnoma nasprotnih načinov igranja. Trap je konec koncev v svoji prvi in edini sezoni na tujem imel precej smole, saj mu je kopica poškodb (z Matthäusovo na čelu) redčila vrste, obubožan pa je predvsem napad. Nekaj obetavnih mladih se bo skušalo zoperstaviti uigrani celoti Ajaxa, ki je res še mlajša, a že ima določene izkušnje: med »suličarji« zadnje čase blesti zvezda 18-letnega (in 197 cm visokega!) Nigerijca Kanuja. (dk)

Verjetni postavi (20.30)

BAYERN: Gospodarek, Helmer, Babbel, Kreuzer, Hamann, Schupp, Scholl, Nerlinger, Ziege, Zickler, Witeczek.

AJAX: Van der Sar, Reiziger, Blind, Rijkaard, F. de Boer, R. de Boer, Litmanen, Seedorf, Finidi, Kluivert (Kanu), Overmars.

NOGOMET / PRVI POLFINALNI TEKMI V POKALU UEFA

Stanje v italijansko-nemškem dvoboju precej izenačeno

Parma slavila v Leverkusnu - Remi Borussie v Milanu z Juventusom

Bayer Leverkusen - Parma 1:2 (1:0)

Strelci: Paulo Sergio v 20., Baggio v 48. in Asprilla v 53. minuti

Bayer: Vollborn, Happe, Melzig, Dooley, Lupescu, Scholz, Paulo Sergio (od 43. min. Thom), Schuster, Kirsten, Lehnhoff (od 64. min. Völler), Hapal

Parma: Bucci, Benarrivo, Di Chiara, Minotti, Susic, Couto, Pin, Baggio, Sensini (od 45. min. Fiore), Zola, Asprilla.

Sodnik: Diaz Vega (Špa).

Gledalcev: 20.000

LEVERKUSEN - Nogometaši Parme so napravili velik korak na poti v finale pokala UEFA, saj so v gosteh premagali nemškega predstavnika Bayer iz Leverkusna, tako da Parmi na povratnem srečanju čez štirinajst dni za uvrstitev v finale zadošča že neodločen izid oziroma celo minimalni poraz z 1:0. Toda glede na prikazano igro lahko mirno trdimo, da je Parma precej boljša ekipa in da Bayer v Italiji nima skoraj nikakršnih možnosti za presenečenje.

Sinočnje srečanje se je začelo v znamenju precejšnje previdnosti obeh ekip, ki sta okrepili sredino igrišča, tako da nevarnejših akcij ne pred enimi ne pred drugimi vrati nismo videli. Parma je imela sicer nekoliko več od igre, toda Nemci so nepričakovano prvi povedli. Po nevarnem napadu italijanske ekipe je Bayer v protinapadu v 20. minuti izsilil kot z leve strani, ki ga je izvedel Schuster. Žoga je prišla do povsem prostega Paula Sergia, ki je s približno enajstih metrov s silovitim strelom premagal vratarja Parme Buccija. Po zadetku so Italijani zaigrali bolj napadalno, toda do konca prvega dela si večjih priložnosti niso ustvarili, tako da sta moštvi odšli na odmor z minimalnim vodstvom domačih.

Do popolnega preobrata pa je prišlo v drugem delu. Parma je takoj prevzela pobudo in že v 48. je Dino Baggio izenačil rezultat, potem ko se je po lepi podaji Pina znašel sam na desni strani v kazenskem prostoru in takoj streljal. Vratar Bayerja se je sicer dotaknil žoge, toda ta ga je v loku preletela in končala v mreži. Na drugi zadetek gostov ni bilo treba dolgo čakati. V 53. minuti je Paulo Sousa z dolgo podajo našel v kazenskem prostoru Bayerja Benarriva, ki je preigral vratarja in nato podal prostemu Asprilli, ki je z lepim strelom zadel desni spodnji kot. Po vodilnem golu Parme so vsi pričakovali naval Nemcev. Trener Dragoslav Stepanović, kateremu se stolček že krepko maje, je v igro poslal Völlerja, toda razen nekaj obetajočih akcij večjih priložnosti pred vrati Buccija ni bilo. Na drugi strani pa je imela Parma v protinapadih veliko več prostora in bi lahko dosegla še kak gol, če bi bil predvsem Asprilla bolj natančen.

Juventus - Borussia Dortmund 2:2 (1:1)

Strelci: Reuter v 7., Baggio v 25. min. (11m), Möller v 72, Kohler v 88. minuti.

Juventus: Peruzzi, Ferrara, Torricelli, Carrera,, Kohler, Paulo Sousa, Deschamps, Marocchi (od 75. min. Del Piero), Vialli (od 80. min. Di Livio), Baggio, Ravanelli.

Borussia: Klos, Reinhardt, Kree, Freund, Julio Cesar (*d 84. Kurz), Sammer, Reuter, Zorc, Ricken (od 69. min.Tanko), Möller, Riedle.

Sodnik: Batta (Francija)

Gledalcev: 80.000; rdeči karton: Torricelli (dvojni opomin)

Igralec Bayerja Dooley v boju z Minottijem in Susicem pred vrati Parme (AP)

MILAN - Pre 80.000 gledalci na milanskem San Siru (Juventus se je zaradi prevelikih stroškov na tekmah v Turinu in premajhnega števila gledalcev odločil, da tekmo igra v Milanu) sta Juventus in Borussia prikazala zelo dober nogomet, več sreče pa je imela Borussia, ki je z iz dveh hitrih protinapadov dvakrat povedla, neodločen izid v gosteh pa ji daje lepe možnosti za uvrstitev v finale. Strelca golov za Nemce sta bila bivša Juventusova nogometaša Stefan Reuter in Andy Möller, za Juventus pa Baggio, ki je imel še nekaj priložnosti, da bi svojemu moštvu zagotovil zmago, in Kohler, ki je dve minuti pred koncem izenačil izid. Juventus je imel več od igre, številne priložnosti, vendar njegovi strelci niso bili dovolj natančni. Tako bo naloga Juventusa na povratni tekmi zelo težka, čeprav Turinčani niso povsem brez možnosti.

NOVICE

UCLA prvak ameriške študentske lige

SEATTLE (STA/AP) - Študentje ameriške univerze UCLA so zmagi v finalu s 89:78 nad univerzo iz Arkansasa postali novi prvaki ameriške študentske lige (NCAA). Za 11. naslov so morali čakati kar 20 let, odkar je že legendarni trener John Wooden osvojil deseti naslov v 12 letih. Zdaj 80-letni Wooden že od leta 1985, odkar mu je umrla soproga, ni obiskal nobenega finalnega turnirja, na katerem sodelujejo štiri najboljša moštva iz prvenstva za naslov študentskega prvaka. Letos, ko se je njegovo nekdanje moštvo uvrstilo na zaključni turnir, pa se ni mogel »upreti« in je vendarle prišel na tribune. Kot kaže, je tudi Woodenova navzočnost spodbudila igralce UCLA, ki so srečanje odigrali zelo dobro in na koncu povsem zasluženo slavili. Tako so Arkansasu preprečili osvojitev drugega zaporednega naslova, kar ni uspelo še nobenemu moštvu od leta 1973, ko je pod taktirko Woodena univerza UCLA sedmič zapored zmagala. Za najboljšega igralca tekme so izbrali Eda O'Bannona, ki je dosegel 30 točk in imel 16 skokov, poleg njega pa sta bila pri zmagovalcih uspešna tudi Toby Bailey s 26 točkami in devetimi skoki ter Cameron Dollar, ki je odlično zamenjal poškodovanega Tyusa Edneya.

Ottawa namučila Montreal

NEW YORK (STA/AP) - Izidi ponedeljkovih tekem v ameriški profesionalni hokejski ligi NHL: Montreal - Ottawa 5:4, St. Louis - Toronto 5:2, Los Angeles - Edmonton 7:2.

Vrstni red: vzhodna konferenca - atlantska divizija: Philadelphia 40, Washington 37, New Jersey 36, Florida 32, N.Y. Rangers 31, Tampa Bay 28, N.Y. Islanders 24; severnovzhodna divizija: Quebec 51, Pittsburgh 48, Boston 36, Buffalo 35, Hartford 31, Montreal 29, Ottawa 12; zahodna konferenca - centralna divizija: Detroit 49, St. Louis 43, Chicago 41, Toronto 37, Dallas 29, Winnipeg 24; pacifiška divizija: Calgary 37, Vancouver 32, Los Angeles 31, Edmonton 27, San Jose 26, Anaheim 24.

Stefanel boljši od Partizana

V prijateljski košarkarski tekmi je milanski Stefanel s 102:84 (57:40) premagal beograjski Partizan. Srbsko moštvo je prvič po embargu nastopilo v Italiji. Srečanju je sledilo okrog 4.500 gledalcev, dobiček s tekme pa bo organizator - milanski Rotary klub - namenil programu cepljenja otrok z vojnih območij.

Stefanel: Bodiroga 15, Gentile 13, Portaluppi 13, Fučka 14, De Pol 8, Alberti 9, Palmer 16, Pessina 14, Brioschi.

Partizan: Brkić 19, Lončar 6, Čubrilo, Stevanović 7, Berić 6, Rebrača 16, Šilobad 9, Drobnjak 12, Petrović 9, Ristanović.

Končnica v italijanskem košarkarskem prvenstvu

RIM - V prvih dveh tekmah osmine finala končnice za italijanski naslov v košarki je Teorematour v Rimu premagala Comerson iz Siene z 71:62, v Veroni pa Birex Madigan iz Pistoje z 82:77. Povratni srečanji bosta jutri, morebitni tretji tekmi pa v nedeljo v Rimu oziroma v Veroni.

KOŠARKA / PRVENSTVO NBA

Hud boj za preostala mesta v končnici za naslov prvaka

Doslej znanih že deset udeležencev »play-offa«

NEW YORK - NBA prvenstvo se počasi bliža h koncu rednega dela. Večina moštev, ki se bodo potegovala za naslov prvaka, je že znanih, za zadnja razpoložljiva mesta pa se bije krvoločen boj (v vsaki skupini se uvrsti najboljših osem ekip).

IZIDI

Petek: Orlandu j uspel podvig v Utahu, nadaljuje pa se »magic moment« Denverja. Ponovno je bil odličen Radja in Celticsi so še v boju za play off.

Utah - Orlando 98:101 (K.Malone 26; O'Neal 28, A.Hardaway 21), **San Antonio - Milwaukee 118:102** (D.Robinson 26; G.Robinson 31), **Phoenix - Minnesota 106:96** (Barkley 27; Rider 26), Boston - Miami 100:99 (Douglas 29, Radja 24 - 10:16 v 40 min.; Rice 26), **Lakers - Atlanta 121:107** (Ceballos 25, Divac 14 točk in 13 skokov v 39 min.; S.Smith 22), **Seattle - Sacramento 120:95** (Payton 27, Schrempf 26), **New York - Dallas 101:90** (Ewing 18; Kidd 17), **Cleveland - Washington 98:88** (Mills 24; Webber 27), **Indiana - Denver 92:107** (Smits 23; Mutombo 22), **Philadelphia - Portland 101:90** (Barros 26).

Sobota: Jordan je tokrat pustil več prostora soigralcem, med katerimi se je ponovno izkazal Kukoč. Pravi polom so zabeležili Jazzi v Los Angelesu, Rocketsi pa so prebredli dolgo krizno obdobje.

Chicago - Philadelphia 91:84 (Pippen 18, Kukoč 15 - 7:13 iz igre; Weatherspoon 27), **Houston - Milwaukee 87:93** (Drexler 23; G.Robinson 29), **Clippers - Utah 116:98** (Murray 26; K.Malone 37), **Golden State - Minnesota 104:126** (Marshall 27; Rider 42).

Nedelja: Lakersi nio prizanesli niti Magicsom, Spursi pa so spet potrdili, da spadajo med glavne favorite za naslov prvaka. Dikembe Mutombo je glavni protagonist Denverja, ki leti vse više, »super« sezono pa ima Nizozemec Rik Smits.

Lakers - Orlando 119:112 (Ceballos 33, Divac 2 - 1:7 iz igre in 6 skokov), **San Antonio - Phoenix 109:106** (Elliot 30, D.Robinson 23; Barkley 45), **Seattle - Atlanta 105:83** (Kemp in Payton po 21; Ehlo 15), **Boston - Dallas 94:87** (Douglas 27, Radja 16 - 7:14 iz igre in 11 skokov; Mashburn 30), **Denver - Cleveland 104:101** (Rauf 32, Mutombo 18 točk, 18 skokov, 10 blokad; Price 21), **Indiana - Portland 104:93** (Smits 20; Strickland 20), **Charlotte - Miami 105:92** (Mourning in Hawkins po 22; Rice 30), **New York - New Jersey 94:85** (Starks 26; K.Anderson 31), **Detroit - Washington 110:105** (G.Hill 33, Houston 30; Webber 30).

Na Vzhodu so si vstop v play off že zagotovili Orlando, New York, Indiana, Charlotte, Cleveland in Chicago, na Zahodu pa San Antonio, Utah, Seattle in Phoenix. **V. Jogan**

ODBOJKA / KONČNICA V ITALIJI

Drevi prvi polfinalni tekmi Cuneo - Modena in Treviso - Ravenna

TREVISO - Končnica italijanskega odbojkarskega prvenstva prehaja v ključno fazo. Potem, ko je Edilcuoghi iz Ravenne v edini tretji tekmi četrtfinala s 3:1 (14:16, 15:13, 15:6, 15:12) premagal in izločil Gabeco iz Montichiarija, bosta drevi na sporedu prvi polfinalni tekmi v seriji »best of five«. S pričetkom ob 20. uri se bo v Trevisu prvak Sisley pomeril z Edilcuoghijem, v Cuneu pa bo dvoboj med domačim Alpitourom in Daytono Las iz Modene.

Šesterki iz Trevisa in Ravenne se bosta v polfinalu končnice pomerili že četrtič. Čeprav je Sisley celo »polepšana inačica« nepremagljive italijanske reprezentance (brez Gianija, a z nizozemskim asom Zwerverjem), je izid tega dvoboja negotov. Tudi Edilcuoghi ni brez adutov, glavni pa je prav gotovo Rus Dmitri Fomin, najboljši igralec rednega dela sezone. Vrh vsega pa se bo skušal Edilcuoghi oddolžiti tudi za poraz, ki ga je proti Sisleyu doživel 11. marca na Dunaju v finalu pokala prvakov, potem ko je moštvo iz Ravenne tri leta zapored sedelo na evropskem prestolu.

Štirikratni prvak Daytona Las bo v končnici sodeloval že desetič, Alpitour pa šele četrtič. Poleg tega je letos prvič, da se je Cuneu posrečila uvrstitev v polfinale. V letošnjih neposrednih dvobojih rednega dela sezone je emilijska šesterka obakrat premagala piemontsko moštvo, ki pa bo morebitno peto tekmo odigralo na domačih tleh.

Vsi štirje polfinalisti bodo danes bržkone igrali v popolni postavi.

Dosedanji »score« polfinalistov v končnicah za DP: Sisley 45 tekem (28 zmag, 19 porazov); Edilcuoghi 37 (23:17), Daytona Las 87 (56:31); Alpitour 16 (7:9).

NOVICE

Na Giru bo 21 moštev

MILAN - Na startu prihodnje kolesarske dirke po Italiji 13. maja v Perugii bo 21 moštev. Največ, to je enajst, jih bo iz Italije. Popoln seznam je sledeč: Amore e Vita Galatron, Brescialat, Carrera Jeans Tassoni, Ceramiche Refin Cantine Tollo, Gewiss Ballan, Lampre Panaria, Mapei Gs, Maglificio Mg Technogym, Navigare Blue Storm, Team Polti, Zg Mobili Selle Italia (vse Italija); Festina Lotus (Andora); Castorama (Francija); Telekom (Nemčija); Tvm (Nizozemska); Sicasal Acral (Portugalska); Aki - Gipiemme 95 (Monako); Mercatone Uno Saeco (San Marino); Banesto, Kelme, Once (Španija).

»Azzurrissimo« bo letos 29. in 30. aprila

CERVINIA - »Azzurrissimo«, najdaljša tekma na svetu v alpskem smučanju (start na vrhu Plateau Rosa, 3470 m in cilj v Cervinii, 2015 metri) bo 29. in 30. aprila na progi Ventina. Na tej manifestaciji bo, poleg nekaterih smučarskih asov (Kristian Ghedina, Peter Runggaldier, Danilo Sbardellotto, Jean Luc Cretier in tekačica Stefania Belmondo) sodelovalo tudi okrog 2000 ljubiteljev smučanja. Prvi dan bo namenjen mladincem in ženskam, 30. aprila pa bodo na vrsti najboljši.

Danes od Ganda do Wevelgna

GAND - Italijanskii in belgijski kolesarsi so favoriti današnje dirke v Belgiji od Ganda do WevelgNa (217 km). To je najpomembnejša dirka pred nedeljskim nastopom od Pariza do Roubaixa. Zmagovalcu nedeljske dirke po Flandriji Museeuwu se bodo po robo skušali postaviti rojaki Peeters, Bomans in Willems ter »azzurri« Ballerini, Bortolami in Taffi. V primeru množičnega šprinta bi se lahko uveljavila Italijan Cipollini (zmagovalec te dirke leta 1992 in 1993) ali Uzbek Abdoujaparov (1991).

St. Germain še vedno prvi Juventus zdaj drugi

Na najnovejši lestvici nogometnih moštev je še vedno v vodstvu Paris St. Germain s 311 točkami pred Juventusom (290), ki se je na drugo mesto povzpel s šestega, tretji pa je brazilski Sao Paolo (284). Z drugega na peto mesto so padli Milančani, prav tako pa sta nazadovala še Porto, ki je z osmega padel na 11. mesto ter Barcelona. Slednja je še največje negativno presenečenje, saj so bili pred mesecem dni še na četrtem mestu, po izločitvi iz evropske lige prvakov pa so pristali na 12. mestu.
Lestvica moštev (1. april 1995): 1. (1.) Paris St. Germain 311.0, 2. (6.) Juventus 290.0, 3. (3.) Sao Paolo 284.0, 4. (2.) Milan 280.0, 5. (5.) AC Parma 272.0, 6. (8.) Manchester United 252.0, 7. (13.) Lazio 247.5, 8. (7.) Olimpia Asuncion 234.0, 9. (11.) Nantes 230.0, 10. (16.) Ajax 229.0, 11. (8.) Porto 221.5, 12. (4.) Barcelona 218.0.

Prvi nosilec izpadel že v prvem krogu

ESTORIL (STA/dpa) - Prvi nosilec Španec Alberto Berasategui je v 1. krogu teniškega turnirja v Estorilu (nagradni sklad 575.000 dolarjev) presenetljivo izgubil proti Portugalcu Nunu Marguezu s 4:6 in 5:7.

RITMIKA / DEŽELNO PRVENSTVO

Karin Mezgec (Bor) prva v vaji z žogo

Kompozicijsko učinkovit in koreografsko dodelan nastop - S trakom srebrna kolajna

Borovka Karin Mezgec je na nedeljskem tekmovanju v športno-ritmični gimnastiki v Trstu dosegla lep uspeh. Osvojila je namreč kar dve kolajni. V tekmovanju z žogo je osvojila naslov deželne mladinske prvakinje, v nastopu s trakom pa ji je pripadla srebrna kolajna.

Mezgečeva je pripravila za letošnje deželno prvenstvo zelo lepo vajo z žogo, ki je bila kompozicijsko zelo učinkovita, predvsem pa koregrafsko dodelana. Čeprav je zagrešila dve manjši napaki, si je priborila toliko točkovne prednosti, da je zanesljivo osvojila prvo mesto, pred drugouvrščeno Goričanko Maregovo in njeno klubsko tovarišico Furlanovo, ki je bila tretja, ter ostalimi.

Mezgečeva je startala na najvišje mesto tudi z vajo s trakom, toda imela je smolo: zaradi dveh padcev orodja so ji sodnice naračunale prevelik točkovni odbitek, da bi lahko posegla po zlati kolajni in se je morala tako zadovoljiti z drugim mestom.

Uspeh Mezgečeve v tako ostri konkurenci, predstavlja vsekakor velik uspeh tako za njo samo in njeno trenerko, kot za njeno društvo. Vedeti je treba namreč, da vadijo Borove gimnastičarke v skrajno nepovoljnih pogojih, katerih ni mogoče primerjati z onimi, kakršne imajo ostale telovadke v drugih klubih naše dežele. Vsekakor pa lahko rečemo, da ima mlada borovka skrite v sebi, kljub vsemu, še dodatne rezerve, če bi pokazala pri svojih nastopih več sproščenosti ter izraznosti. Priložnost za to bo imela že 22. aprila v Parmi na meddeželnem prvenstvu, v katero se je uvrstila s svojo nedeljsko zmago.

Deželnega prvenstva v Trstu se je udeležilo kar 28 tekmovalk iz vse dežele Furlanije-Julijska krajina, zastopale pa so vse klube, ki goje to zvrst iz Trsta, Gorice, Vidma, Pordenona in Lignana.

(- boj -)

Karin Mezgec s trenerko Olgo Pavletič

Rokometaši Krasa Trimac v derbiju C lige premagali Principe z 19:13

V zaostalem srečanju moške rokometne C lige so rokometaši Krasa Trimac v tržaški športni palači v mestnem derbiju premagali drugo postavo Principa z 19:13 (9:5) in se povzpeli na drugo mesto na lestvici. O tekmi bomo podrobneje poročali v naši jutrišnji številki.

NAMIZNI TENIS / V COCCAGLIU

Andrea Sussan si je prislužil bronasto kolajno

Na državnem turnirju mladinskih kategorij Kras v okrnjeni zasedbi

Bolezen in poškodbe so razredčile Krasove vrste, da se niso mogli polnoštevilno udeležiti tretjega državnega kvalifikacijskega turnirja za mladinske kategorije pretekli teden v Coccagliu. Doma so pod silo razmer ostali juniorska predstavnika Andrea Radini in Ivana Stubelj, iz naraščajniških vrst pa Daša Bresciani.

Iz turnirja, ki šteje za kvalifikacije na mladinsko državno prvenstvo, pa se je Kras vseeno vrnil s kvalifikacijskimi točkami za posamične uvrstitve ter z bronasto medaljo v kategoriji najmlajših, ki jo je osvojil prizadevni Andrea Sussan. V tej starostni kategoriji so za Krasove barve nastopili še Sara Sardo, Boštjan Milič in Uroš Fabiani - oba sta se uvrstila med prvih 16 - prav tako med najmlajšimi deklicami Nataša Doglia. Najuspešnejši je bil Andrea Sussan, ki je v svoji skupini z 2:0 premagal nasprotnike Federicija, Bonavero in De Giuseppeja. V izločilnem delu je premagal še Fenardija (17:6) in v polfinalu podlegel boljšemu Casaschiju (10:9).

Boštjan Milič je imel v kvalifikacijski skupini naslednje nasprotnike: Senigalio (2:0), Ghitezzo (1:2) in Fenardija (0:2), V osmini finala je zelo tesno izgubil z Morazzijem (22:17).

Iz svoje skupine se je prebil tudi Uroš Fabiani, potem pa mu je v prvem krogu preprečil napredovanje Santifaller 1:2 (-15, 19, 19).

Sara Sardo je bila boljša le od nasprotnice Batticchio, Nataša Doglia pa je premagala vse tri nasprotnice in zatem v prvem krogu v treh nizih podlegla Rellichovi iz Tramina (-12, 13, 15).

Med naraščajniki si je Gorazd Milič prislužil kvalifikacijsko točko - uvrstil se je med dvaintrideseterico, ker je bil dvakrat uspešen v skupini nad Guerzonijem (10:17) in Galbusero (16:18), tekmovanje pa je končal v prvem krogu izločilnega dela.

Nini in Martini Milič ni uspel preboj navkljub ogorčenemu boju. Martina je premagala le Ingrid Calliari (12:18), Bazzani (17:14) in Asceri (-19, 16, 18) pa sta ji preprečili napredovanje. Nina je premagala Buffolijevo 1:2 (18, -15, 18) je šla z Zolla in tesno izgubila z Zancaver (21, 19).

Sicer pa imajo vstopnico iz deželnih kvalifikacijskih turnirjev za mladinsko prvenstvo v žepu že: Doglia, Sardo, Sussan, Fabiani, Boštjan Milič, Kralj, Kristina Stubelj, Simoneta, Gorazd Milič, Nina Milič, Radini in Ivana Stubelj. Svoje sposobnosti pa je nujno treba preverjati tudi na državnih turnirjih, kjer je konkurenca močnejša.

Prihodnjo nedeljo bodo najmlajši dečki - deklice in naraščajniki ponovno za zeleno mizo. Odprli bodo deželno prvenstvo, ki bo trajalo tja do 14. maja.

(J.J.)

TEDENSKI PREGLED V AMATERSKIH NOGOMETNIH PRVENSTVIH

Sovodnje so doživele drugi prvenstveni poraz

Tedenski pregled začenjamo danes s prvo amatersko ligo, kjer so **Sovodnje (ocena 5)** doživele drugi letošnji poraz. Prvič so izgubile pred 13 koli proti Zaulam. Sovodnje še vedno ohranjajo prvo mesto, Capriva in Zaule pa sta se jim nevarno približala. **Zarja (ocena 8)** in **Vesna (ocena 8)** sta zmagali v gosteh z enakim izidom, 2:0 in sta trdno zasidrani na tretjem oziroma četrtem mestu. Po šestih zaporednih pozitivnih izidih in kar štirimi zaporednimi zmagami so **Prosečani (ocena 5)** doživeli osmi prvenstveni poraz. V promocijski ligi je žal **Juventina (ocena 7)** z nedeljskim neodločnim izidom izgubila še zadnje upanje v napredovanje. Pokazala pa je lepo reakcijo. Potem ko je prejela zadetek in ostala le z devetimi igralci zaradi dveh izključitev, je namreč izenačila prav na koncu tekme. V drugi amaterski ligi so naše tri enajsterice kot v kolu poprej izbojevale le eno točko. Tokrat je to uspelo **Krasu (ocena 6/7)** , ki je dosegel drugi prvenstveni remi v gosteh. **Primorec (ocena 5-)** je proti Villessam doživel drugi zaporedni poraz in se bo moral prav s Krasovci boriti za trinajsto mesto, ki omogoča igranje dodatnih tekem za obstanek v ligi. Trenutno je Primorec na 13. mestu z 20 točkami, Kras pa na 14. mestu s točko manj. **Gaja (ocena 5)** je doživela četrti poraz v zadnjih šestih tekmah in čeprav matematično še ni obsojena, so gajevci praktično z obema nogama že v tretji amaterski ligi. **Doberdobci (ocena 8+)** so v goriški skupini tretje amaterske lige dosegli v gosteh že četrto zmago. Doma pa so do sedaj slavili samo dvakrat. **Brežani (ocena 8)** so po nedeljski zmagi sami na drugem mestu, odigrati pa morajo samo še eno srečanje, medtem ko bo CGS, ki ima le točko manj, imel na razpolagoše dve tekmi za osvajanje točk. **Dolina** je tokrat počivala.

Statistični podatki: odigrana srečanja 10, osvojene točke 10 (4 zmage, 2 remija, 4 porazi), doseženi zadetki 16, prejeti zadetki 14, izključeni 3, 11-metrovke v korist 1 (zgrešena).

Prihodnje kolo bo šele 23. aprila. Prihodnjo nedeljo bodo namreč amaterji mirovali, ker bodo na sporedu tekme reprezentance. Nato pa je velika noč. Po premoru bo na sporedu več zanimivih srečanj. Sovodnje - Zaule, Zarja - Basaldella, Gaja - Fincantieri, Mladost - Monfalcone in Dolina - Breg.

Eden od stebrov Sovodenj je gotovo **Paolo Hmeljak** (letnik 1969, **na sliki**), ki je svojo nogometno kariero pričel pri 12 letih prav pri sovodenjskemu društvu, kateremu je bil vedno zvest.

V nedeljo ste doživeli drugi letošnji poraz. Kaj se je zgodilo?

V nedeljo smo stopili na teren nezbrani. Mislili smo, da imamo že tekmo v rokah, a smo se ušteli. Brez dvoma pa nam jo je malo zagodel tudi sodnik, ki ni dosodil očitne 11-metrovke v našo korist. Povedati pa je tudi treba, da smo v obrambi preveč zgrešili.

Z dosedanjim prvenstvom ste brez dvoma zelo zadovoljni, saj ta uspeh presega najbolj rožnate napovedi?

Prvenstvo je bilo do sedaj enkratno, vse je potekalo zelo dobro in tu gre zahvala predvsem našemu trenerju Angelu Cupiniju, kateremu gre gotovo večji del zaslug za ta uspeh.

Kako pa bo do konca prvenstva?

Do konca nas čakajo zares težke tekme. Upam, da bomo v teh tednih počitka nabrali dovolj energije, tako da bomo na najboljši način zaključili prvenstvo.

Kaj pa meniš o Juventini?

Juventina je zelo močna ekipa, ki pa je imela letos smolo. Mislim pa, da imajo nekatere notranje težave, zaradi tega ne uspejo doseči kaj več.

(Edvin Bevk)

LOKOSTRELSTVO

Soliden nastop Morena Granzotta v Ilirski Bistrici

S pomladjo začenjajo s svojimi nastopi na prostem tudi lokostrelci. Pri nas bo sicer prvo uradno tekmovanje v nedeljo v Dragi, kjer se bodo lokostrelci, med katerimi bodo tudi člani Zarje in Našega praporja, pomerili za četrto trofejo mesta Trst, že v soboto pa je član Zarje Moreno Granzotto solidno nastopil na tekmi za slovenski pokal v Ilirski Bistrici.

Na tekmovanju je - tekma je potekala na snegu - je nastopilo približno 50 tekmovalcev, med katerimi sta bila tudi dva lokostrelca iz Trsta: Moreno Granzotto in pa Mario Ghersina, ki pa zdaj brani barve kluba iz Tolmeča. Med desetimi člani je Granzotto dosegel četrto mesto z 286 krogi. Zmgal je član Ilirske Bistrice Andraž Čeligoj z 298 krogi pred Mariom Ghersino, ki je zadel dva kroga manj.

KOŠARKA / DEŽELNI FINALE ZA MLADINCE

Konec upov za jadranovce

V okrnjeni postavi je Jadran TKB včeraj izgubil z Rexom - Danes z Latte Carsom

Rex Pordenon - Jadran TKB 73:60 (37:32)

JADRAN TKB: Danieli 2 (1:1 za 2 točki, 0:0 za 3 točke, 0:0, pm), Koren 2 (1:3, -, -), Emili 7 (3:8, -, 1:1), Kafol n.v., Pro 4 (0:3, 1:3, 1:2), Grbec 26 (9:15, 0:5, 8:11), Klabjan 6 (3:4, -, 0:1), Križman 13 (5:11, 0:1, 3:8), trener Vatovec.

OM 13:23; SON 23; PON: Klabjan (32)

S porazom proti domačemu Rexu iz Pordenona so se možnosti mladincev Jadrana TKB, da se uvrstijo v državno fazo košarkarskega mladinskega prvenstva zmanjšale na golo teorijo (odvisno od rezulata včerajšnje zadnje tekme med Latte Carsom in Don Boscom). Vzroke za poraz proti Rexu lahko iščemo v odsotnosti Samca in Gobba, ob tem pa so imeli jadranovci včeraj tudi precej slab odstotek pri metu, izgubili pa so tudi kar 27 žog.

Srečanje je bilo na začetku precej izenačeno, čeprav je treba takoj povedati, da je Rex imel stalno prednost treh ali štirih točk. V tem delu velja omeniti dobro igro Klabjana, ki se je kljub poškodovanemu gležnju zelo dobro boril pod košema in imel samo v prvem polčasu 6 skokov.

Poraz je dozorel na začetku drugega dela, ko so jadranovci s slabo igro dovolili domačinom, da se občutno odlepijo in povedejo kar za 16 točk. Igralci Jadrana so nato sicer skušali reagirati, toda za preobrat niso imeli dovolj moči. Domačini so s pametno igro nadzorovali potek srečanja in prednost stalno držali nad desetimi točkami razlike.

Z okrnjeno postavo so jadranovci pač storili, kar je bilo v njihovi moči. Za včerajšnjo igro zasluži ob Klabjanu, ki pa je moral že v 32. minuti na klop zaradi petih osebnih napak, pohvalo še Michel Grbec, ki je bil tudi tokrat Jadranov najbolj nevaren igralec, čeprav pri metih za 3 točke ni imel preveč natančne roke. (Kaf)

DANAŠNJI SPORED: Jadran TKB - Servolana Latte Carso, Rex Pordenon - Don Bosco.

KOTALKANJE / DEŽELNA FAZA ZA NARAŠČAJNICE IN ZAČETNICE

Tanja Romano (Polet) osvojila dve prvi mesti

V prostih likih in kombinaciji - Na DP tudi M. Visintin (Vipava)

Poletovka Tanja Romano osvojila dve zlati kolajni

Na kotalkališču Pat v Trstu je bilo v soboto in nedeljo deželno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju za začetnice in naraščajnice, na katerem je nastopilo tudi več kotalkaric Poleta in Vipave. Po pričakovanju je bila najuspešnejša med njimi Tanja Romano, ki je osvojila deželni naslov med naraščajnicami v prostih likih, kjer je bila izrazito boljša od vseh nasprotnic, in kombinaciji, v obveznih likih pa se je morala zaradi manjše napake za pičli dve desetinki točke zadovoljiti z drugim mestom. Zelo dobro je med začetnicami v prostem programu nastopila tudi članica Vipave Morena Visintin, ki je osvojila 7. mesto, z nastopom ostalih Vipavinih tekmovalk pa trenerka Tanja Peteani ni bilo preveč zadovoljna. Še posebej med začetnicami pa je treba upoštevati, da je za nekatere šlo v bistvu za prve uradne nastope na tako pomembnem tekmovanju.

Najboljše bodo junija sodelovale na državnem prvenstvu v Firencah. od naših kotalkaric sta si nastop zagotovili poletovka Tanja Romano, ki bo nastopila v obveznih in prostih likih ter kombinaciji, in kotalkarica Vipave Morena Visintin, ki bo nastopila v prostem programu.

Rezultati

Naraščajnice, obvezni liki: 1. Valentina Da Ross (Pordenon); 2. Tanja Romano (Polet), 3. Rossana Angiulli (Cordenons); 19. Vesna Hrovatin (Polet); 22. Cristina Sirotti (Vipava); **prosti program:** 1. Tanja Romano (Polet); Valentina Da Ross; 3. Roberta Venica (Videm); 13. Vesna Hrovatin (Polet); 18. Cristina Sirotti (Vipava); 23. Isabella Lucigrai (Vipava); 28. Paola Ursič (Vipava); **kombinacija:** 1. Tanja Romano; 2. Valentina Da Ross; 3. Rossana Angiulli; 14. Vesna Hrovatin; 17. Cristina Sirotti (Vipava).

Začetnice, obvezni liki: 1. Monica Jurincic (Pat TS); 16. Monica Quaggiato (Vipava); 19. Francesca Roncelli (Polet); 20. Elena Vizintin (Vipava); **prosti program:** 1. Monica Jurincic; 7. Morena Visintin (Vipava); 14. Monica Quaggiato, 15. Chiara Passian (Polet); 24. Tjaša Nanut (Vipava); 25. Serena Lucigrai (Vipava); 28. Daša Hrovatin (Polet); 32: Elena Vizintin (Vipava); 35. Valentina Sattoretto (Vipava); **kombinacija:** 1. Monica Jurincic, 14. Monica Quaggiato (Vipava) 18. Elena Vizintin (Vipava).

Na državnem prvenstvo bo v prostem programu nastopila tudi članica Vipave Morena Visintin

KOŠARKA / V PRVENSTVU DEČKOV

Bor Edi Auto ugnal Dom Unitecno Ena boljših letošnjih tekem Sokola

Propaganda: Borovi peterki uspešni, visok poraz Sokola proti Don Boscu

Bor Edi Auto - Dom Unitecno 117:32 (63:19)

BOR: Kafol 5 (1:1), Zobec 9 (1:7), Smilovich 11 (1:2), Gaburro 10, Štokelj 10 (4:6), Opelli 2, Santi 24, Floridan 2 (0:2), Bosari 20 (4:7), Tolentino 2, Krčalič 2, Lovriha 20 (2:4). Trener: Krečič.

PM: 13:29.

DOM: Klanjšček, Tacco 3 (1:2), Golob 2 (2:2), Paraš, Graunar 13 (1:1), Cozzuccoli 4 (0:4), Colja 2, Bresciani 8. Trener: Semolič.

PM: 4:9. PON: Graunar in Bresciani.

V soboto sta se v slovenskem derbiju pomerili ekipi Bora in Doma. Borovci so okrnjene Goričane, ki so nastopili le z osmimi igralci, že v uvodnih minutah nadigrali in prvo četrtino zmagali z izidom 37:11. Slika se ni spremenila niti v nadaljevanju, v prvem delu pa je posebno dobro igral Borov kapetan Dimitrij Smilovich. V drugem polčasu se stanje ni spremenilo. Za dobro igro bi pri borovcih pohvalili, poleg že omenjenega Smilovicha, tudi Bosarija in Santija, pri Goričanih pa Graunarja in Brescianija. (Niko)

Sokol - Poggi Basket B 99:110 (46:58)

SOKOL: Grilanc, Pavletič 45 (4:14), Šušteršič 4 (1:2), Rebula 14 (2:6), Frandoli 10, Doglia 18 (4:5), Jaklič, Semec 8, Bogatec, Bukavec, Hrovatin.

SON: 16. 3T: Šušteršič 1, Pavletič 3.

V nedeljo so mladi sokolovci odigrali eno boljših letošnjih tekem. Vseh 40 minut so se enakovredno upirali višjeuvrščenim gostom. Žal pa so sredi drugega polčasa popustili in dovolili nasprotniku, da si je priigral prednost od 10 do 12 točk. Po odmoru so domačini, ki so tokrat končno nastopili v popolni postavi, z velikim trudom pričeli zasledovanje. Našim fantom je tudi uspelo dohiteti nasprotnike tako, da sta se ekipi izmenjavali v vodstvu, dokler Sokolu niso pošle moči. V zadnjih minutah je namreč Poggi zadal Sokolu usodni break (8:0) in si tako zagotovil nov par prvenstvenih točk. (A.T.)

Vrstni red: Don Bosco A 32, Barcolana 30, Poggi A 26, Don Bosco B 24, Acli Ronchi in Bor Edi Auto 16, Poggi B, Sokol in Pall. Gorizia 14, Dom Unitecno 6, Ferroviario, Itala San Marco 4, Jadran 2.

PROPAGANDA

Bor Ediauto A - SGT 132:57 (68:25)

BOR: Kafol (0:2), Glavina 11 (1:2), Gaburro 30 (2:4), Štokelj 22 (4:6), Košuta 5 (1:2), Krmec (0:2), Tolentino 2, Bettiolo 6, Lovriha 32 (2:5), Romano 12 (0:3), Floridan 2, Lombardo 10. Trener: Krečič.

PM: 10:26. PON: Kafol.

Borovi košarkarji so brez večjega truda premagali tudi tržaško ekipo SGT. Naši so bili proti mlajšim nasprotnikom v vseh elementih igre mnogo boljši. Naj omenimo pa, da so Svetoivančani visoko zmagali, ne da bi igrali kot znajo, kar pove vse o kvaliteti nasprotnikov. Med posamezniki zasluži tokrat pohvalo Marko Glavina, ki je v teku sezone res zelo napredoval. (Niko)

Bor B Autocarrozzeria Krmec - Servolana 53:50 (30:31)

BOR: Mirčeta 4 (2:4), Pison 2, Floridan 6, Milošević 8 (0:2), Premru 4, Derganc 6, Pitacco 10, Kemperle 5 (1:2), Križmančič 8 (2:4). Trener: Canciani.

PON: Derganc. PM: 5:12.

Borovci B ekipe so proti Servolani tesno zmagali po zelo izenačenem boju. Cancianijevi fantje niso igrali najboljše in si niso nikoli priigrali večje prednosti. V zadnjih minutah četrtega dela tekme pa je stopil v ospredje Matej Križmančič, ki je s sedmimi zaporednimi točkami popeljal Bor do odločilnega vodstva. Zaradi prisebnosti v zadnjih odločilnih potezah tekme bi vsekakor pohvalili vse Borove košarkarje. (Niko)

Sokol - Don Bosco 40:111 (17:50)

SOKOL: Sosič, Rogelja 3, Šušteršič 10, Rebula 11, Černjava, Doglia 8, Jaklič, Semec 1, Nabergoj 1, Bogatec 6, Bukavec, Hrovatin.

3T: Šušteršič 1

Že v uvodnih minutah so gostje prevzeli vajeti igre v svoje roke in visoko povedli (3:24) v osmi minuti. Precej bolje se je odrezala druga postava Sokola in dosegla bistveno večje število košev. Do sprememb ni prišlo niti v drugem polčasu, tako da so domačini morali priznati, podobno kot vse ekipe doslej, premoč Don Bosca, ki je vsaj za nekaj razredov boljši od našega moštva. Kljub načrtovanemu porazu pa je zelo razveseljivo dejstvo, da se je po dolgi bolezni ponovno vrnil na igrišče Kristjan Rebula, ki je bil tudi najboljši v svoji ekipi. (A.T.)

MINIBASKET TROFEJA ZINI

Kontovel - Breg 68:8 (26:8)

KONTOVEL: Zavadlal 8, Jazbec 4, Ražem 4, Cecchi 8, Matiačič 14, Pìrivileggi 10, Piculin 2, A. Budin 4, Štoka 14, vaditelj Mahnič.

BREG: Stolli, Foraus, Zobec 2, Longo, Puzzer, Kosmač, Vodopivec 4, Sancin, Jurinčič 2, Bandi, vaditelj Arena.

Kontovelci so si visoko zmago proti okrnjeni postavi Brega prislužili predvsem z dobro igro v prvi in zadnji četrtini, ki so ju dobili z 18:4 in 32:0.

Obe ekipi zaslužita pohvalo za požrtvovalnost, od posameznikov bi tokrat posebej omenili Roberta Štoko in Aleksija Budina, pri Brežanih pa Roberta Vodopivca.

JADRANJE / OPTIMIST

Soliden nastop Čupe na Trofeji Rotary v Gradežu

V nedeljo je bila v Gradežu (LNI - Grado) regata v razredu optimist in sicer druga Trofeja Rotary. Trofeje se je udeležilo preko 130 tekmovalcev iz Slovenije ter Italije (predvidenih celo 160), med katerimi tudi trije iz nekoliko okrnjene Čupine ekipe (zaradi poškodbe je bila namreč Ana Žerjal odsotna). Prvo preizkušnjo je zaradi šibkega termičnega vetra (do 2 m na sekundo) končalo le 24 tekmovalcev. V drugi preizkušnji se je veter nekoliko ojačil, kar je omogočilo, da je velika večina tekmovalcev prijadrala ciljno črto. Naši jadralci so dosegli zadovoljive uvrstitve. Johana Križnič je dosegla 44. mesto, Erik Masten 52., Lara Spinazzola pa 74.

Čupin trener Niko Kojanec je regato takole komentiral: »Izhodni kanal je tokrat ob brezvetrju odigral važno vlogo, saj je bil tok v obeh preizkušnjah zelo močan, kar je seveda zelo pogojevalo določene taktične izbire tekmovalcev.«

Pozitivno je tokrat presenetila slovenska ekipa, saj je Rok Košir (Burja Izola) zasedel odlično tretje mesto, kar mu daje dobro odskočno desko za novo sezono. Sirenina ekipa se zaradi težav s prevozom žal regate ni udeležila.

Končni vrsti red: 1. Ilena Carcassole (SV Malcesine), 2. Dario Marcolin (AV Lido di Venezia), 3. Rok Košir (Burja Izola), 44. Johana Križnič (Čupa), 52. Erik Masten (Čupa), 74. Lara Spinazzola (Čupa).

(Domenis)

Nezaslužen poraz cicibanov Mladosti

Mladost - Monfalcone 0:2

MLADOST: Legiša, Nikolič, Roner, Cargnelli, Marušič, Bressan, Frandolič, Vodolič.

Tekma je bila precej zanimiva. Napadali so eni in drugi. Doberdobci so od vsega začetka zaigrali borbeno, toda obramba gostov je vsakokrat dobro zaustavljala naša napadalca. Zlasti vratar je bil zares odličen. V nadaljevanju je Mladost igrala še bolj agresivno in z Frandoličem ter z Marušičem zapravila dve izredni priložnosti. Napadalec Monfalconeja je iz protinapada lepo udaril na vrata, domači vratar je odbil žogo, tam je bil Frandolič, ki je nehote ustavil z roko, tako da je sodnik dosodil enajstmetrovko in Monfalcone je povedel. Prav ob izteku tekme so gostje dosegli še drugi gol. (A.F.)

Obvestila

SK DEVIN planinski odsek
priredi v nedeljo, 9. 4. tradicionalni 9. pohod memorial Mirko Škabar iz Praprota v Repen. Odhod iz Praprota od 8.30 do 10.00. Prevoz nazaj iz Repna v Praprot bo zagotovljen.

SK BRDINA
sporoča, da vpisuje za smučanje v Franciji do 10. aprila na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure ali na tel. št. 224205 (Neno).

SK BRDINA
vabi vse člane, tekmovalce in simpatizerje na društveno nagrajevanje, ki bo 8. aprila v Domu Brdina na Opčinah ob 20. uri.

LOKOSTRELSKI KLUB ZARJA
obvešča vse interesente, da bo v nedeljo, 9. t. m. v Dragi pri Bazovici lokostrelsko tekmovanje ob 9.30.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Na vaš poziv se bo odzvalo veliko ljudi, vendar se vam nihče od njih ne bo zdel dovolj primeren za sodelovanje. Konec koncev boste morali zadevo izpeljati sami.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Dovolj vam bo slepomišenja, zato boste jasno in glasno povedali, kar vam že predolgo leži na duši. Zadeli boste v črno: vrnili vam bodo namreč z enakim. Pripravite se!

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Zapletli se boste v zanimiv spor. Napeli boste moči in ga uspešno razpletli, toda glej: ob koncu razpleta se boste vnovič zapletli tokrat z nitkami, ki vodijo iz srca.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Kljub opozorilom okolice se boste odločili za tveganje. Motite se, če mislite, da so vam nevoščljivi; res je, da so bolj izkušeni. A kljub temu boste zmagali.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Prepustili se boste svojim porabniškim vzgibom. Vaša denarnica ne bo ravno navdušena nad vašo zapravljivostjo, zato se vam bo že kmalu maščevala z vakuumom.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Dogodek, ki bi ga nekdo drug komaj opazil, vas bo razburil, kot da bi šlo za usodni potres. Glede potresa imate gotovo prav; motite se zgolj z mnenjem, da se trese svet.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Čeprav boste malone hlepeli, da bi osvajalec prodrl v vaše središče, boste vendarle ostajali trmasto hladni in nedostopni. Mar pričakujete, da se bo odločil za posilstvo?

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Popustile vam bodo zavore, zato boste zakuhali krizo. Zadnji čas, kajti večino je skupni uspeh že tako uspaval, da vas iz krize ne bi mogel potegniti niti čudež.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Znašli se boste v situaciji, ki se ji sprva ne boste čutili kos. Ko se boste zbrali, boste z lahkoto izpeljali svojo vlogo ter si povrhu prislužili še napredovanje.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Podvig vam bo uspel, zato se boste prevzeli ter se brez razmisleka lotili naslednjega. Sreča vam rada stoji ob strani, vendar le, če vi stojite na svojih nogah.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Predihali boste zamero in se opravičili bližnjim. Nadaljevali boste na način, ki jih bo preplavil z bojaznijo, da boste znova poteptali svoja moralna načela.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: S sodelavci nikakor ne boste našli skupnega jezika, saj boste vsi trmasto vztrajali pri svoji različici izhoda iz krize. Da je pravilen vaš, bodo spoznali v sanjah.

KRIŽANKA

Vodoravno:
1. začetnici slovenskega pesnika in igralca Kuntnerja, 3. ime hrvaške popevkarice Ukraden, 7. eden od čutov, 9. sodobnik Keltov, 10. ameriški filmski režiser (John), 12. ime libanonskega predsednika Hravija, 13. krajša oblika češkega imena Otakar, 14. švicarski narodni junak (Wilhelm), 15. antično ime reke Guadiane v Španiji, 16. zavestno nesramen človek, zajedljiv posmehljivec, 18. zadnji del smučarske proge, 21. ime ameriškega književnika Twaina, 24. spremljevalec boga Erosa, 26. švedsko zimskošportno središče, 27. telesni priveski žuželk in ptic, 28. sprevodnik na vlaku, 30. madžarski violinist (Liko), 31. prvotna grška muza petja, 32. lahek čoln za enega ali dva veslača s kratkim veslom, 33. avtomobilska oznaka Maroka.

Navpično:
1. afriški ptič pisanih barv, ki plete umetelna gnezda, 2. otočje med japonskim otokom Hokkaidom in Kamčatko, 3. mestece pri Zadru, 4. ime angleškega pop glasbenika Johna, 5. bolniška hrana, 6. glavno mesto francoske pokrajine Artois, 7. kis, 8. potniški vagon z ležišči, 11. kemijski znak za einsteinij, 15. igralka, 17. predlog, 19. vnetje kože z rdečino, skelenjem in luskanjem, 20. dramatski prizor, ki ga igrajo koledniki, 21. zamorski mački sorodna azijska opica, 22. prijeten vonj, 23. francoski filozof religije (Ernest), 25. teža ovojnine, 27. avtomobilska oznaka Kumanova v Makedoniji, 29. gora nad Chamonixom v Franciji.

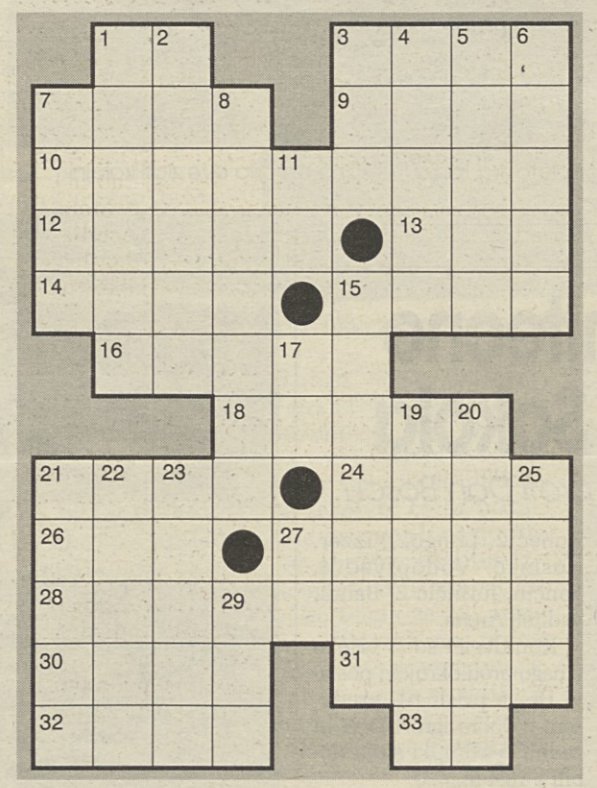

REŠITEV
Vodoravno: TK, Neda, okus, Ilir, Carpenter, Elias, Ota, Tell, Anas, cinik, izlek, Mark, erot, Are, krila, kondukter, Amar, Aeda, kanu, MA.

Katera pot je prava?

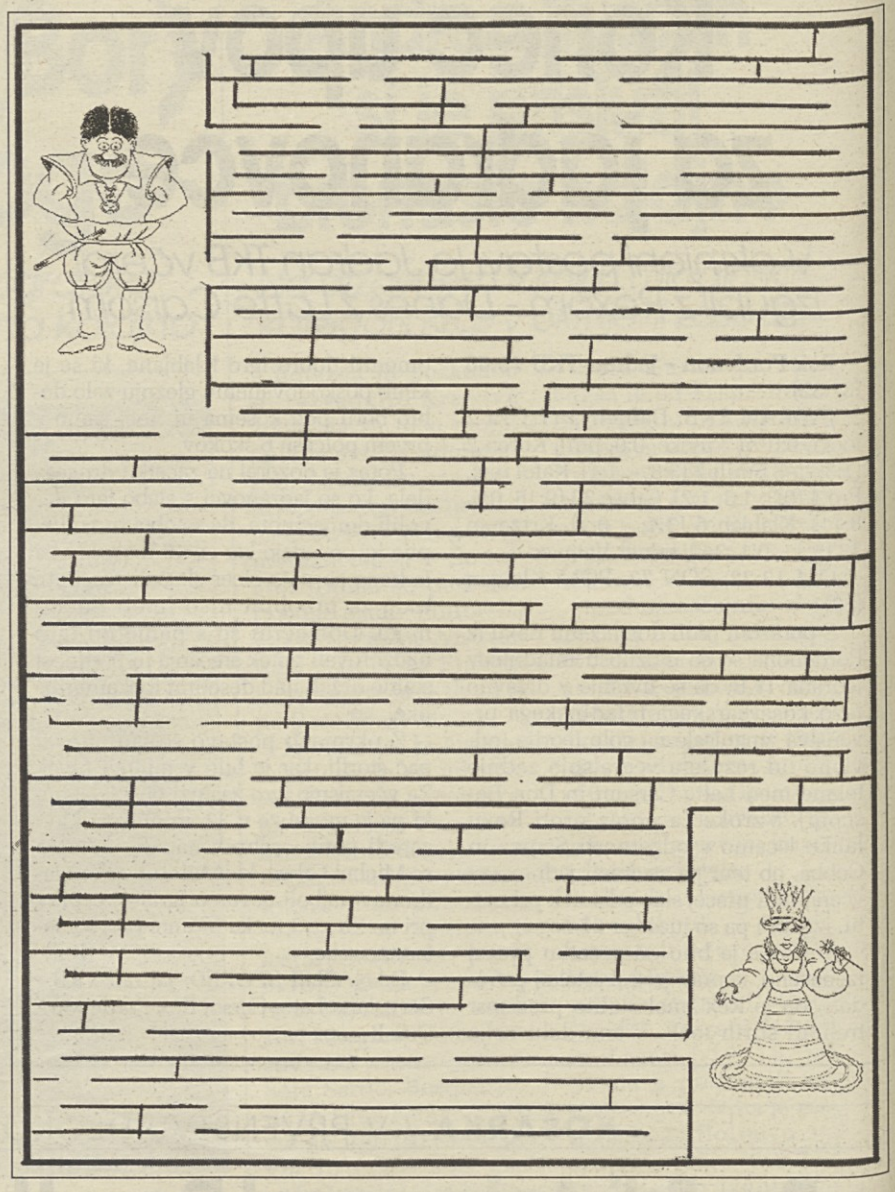

ŠAH

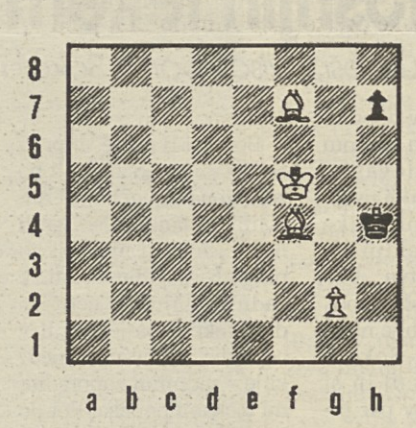

Problem - mat v treh potezah / Dr. S. Wolf - Zagreb 1935
Bela lovca ob pomoči g kmeta morata matirati črnega kralja na h liniji v treh potezah. Samo s pravilno pripravo terena se črni kralj ne more izogniti matiranju. Z malo potrpljenja in dobre volje boste odkrili, da v vsaki varianti, eden od lovcev odigra glavno vlogo pri matiranju!

Rešitev naloge
Da se ne bi črni kralj patiral na h liniji s potezo kmeta h5, na to polje beli postavlja lovca 1.Lh5!.Crni ima dve možnosti: a)1...Kh5: 2.Lg5 h6 3.g4 mat; b) 1...h6 2.Lg4 h5 3.g3 mat! Nastala je podobna matna slika, vendar enkrat na belem, drugič na črnem polju. Kameleon spreminja barvo - tokrat pri matu na šahovnici! **Silvo Kovač**

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

232	OTOK V INDIJSKEM OCEANU OB AFR. CELINI	OZNAKA ZA MODERNE SMERI V UMETNOSTI	POŽETA NJIVA	KULT. RASTLINA IZ DRUŽINE METULJNIC	AVSTRIJSKA POROČEVALSKA AGENCIJA	CHARLES READE	NEBELJAKOVINSKI DEL HEMOGLOBINA	JASNO SPOZNANJE, DOJETJE	SKLADBA ZA ENEGA IZVAJALCA	STAROGRŠKI BASNOPISEC	TOMISLAV NERALIĆ	ŠPANSKI DRAMATIK DE MOLINA	MODEREN PLES	AVTOR: SIMON BIZJAK	GR. OTOČJE V EGEJSKEM MORJU	ITALIJANSKI PISATELJ (CARLO)	KONCERTNA ALI PLESNA DVORANA	ŽIVČNE CELICE V SREDINI VELIKIH MOŽGANOV	IZVORNI KRAK REKE MENAM	BIVŠI JAPONSKI POLITIK (HIROBUMI)	SIRSA POT, PROMETNICA	AM. PIANIST RUBINSTEIN
AM. ZVEZNA DRŽAVA (GL. MESTO BOSTON)														PRAVILA KAKEGA JEZIKA								
VOZNIK TOVORNEGA VOZILA														ZDRAVNIK ZA OTROKE / DALJAVA, DALJA								
SLOVENSKA PEVKA SVAJGER						HIGIENSKI PRIPOMOČEK					ZVEDAVOST IVANKA KOROŠEC											
ITALIJANSKA IGRALKA MAGNANI					PRIVLAČNOST, VSEČNOST	CELJSKA TOVARNA	KRAJŠE PISNO SPOROČILO / INDONEZ. AGENCIJA						STGR. PESNIK / RTV NAPOVEDOVALKA (MILANKA)						TANKA MREŽASTA TKANINA	TIN UJEVIĆ / PRASIČ		
GEORG TRAKL			FR. ALPSKI SMUČAR (SEBASTIAN)	IT. IGRALKA MASSARI / TONOVSKI NAČIN				ANG. REŽISER IN IGRALEC WELLES	MESTO V ZAMBIJI	SMUČIŠČE NAD BOHINJSKO BISTRICO						NITAST VRETENCAR / SL. SLIKAR AŽBE						
VRHOVNI POVELJNIK GRKOV PRED TROJO										ROKOMETAŠICA ČERNE	TONE ANDERLIČ	VRSTA ŽITA / ENICA, ENOJKA					POJEDINA, GOSTIJA / ... IN KRIK				OKLOPNO VOZILO	KRAJ PRI SEVNICI (IZ ČRK TORA)
POTRDITEV UPRAVIČENOSTI SVOJEGA OBSTOJA														VRSTA KRIVULJE / JUŽNOAM. KUKAVICA								
ŽENSKO OBLAČILO						SAMOGLASNIŠKI STIK / IVAN NAPOTNIK									MOŠTVO, EKIPA / TORINO				RIM. HIŠNI BOG / RICHARD AVENARIUS			
AM. HUMORISTIČNI PISEC (GEORGE)				TIROLSKA							TEKOČI RAČUN											
SKALNAT GREBEN V STENI				JUŽNO SADJE							NEGATIVNO NAELEKTRENI ION						SLOVENSKI NARODNI HEROJ (JOŽE)					

VOJO LUKIČ

Papež Janez Pavel II. (1)

Papeški letopis pravi, da je papež rimski škof, Jezusov namestnik, naslednik prvega med apostoli, vladar vesoljne Cerkve, patriarh Zahoda, primas Italije, nadškof in metropolit rimske province, suveren države Vatikan ter služabnik božjih služabnikov.

Papežev prihod v Slovenijo maja ali junija leta 1996 bo zagotovo medijsko odmeven. Vsako papeževo potovanje v tujino spremljajo ljudje po celem svetu. Najbolj dejavni so elektronski mediji, čeprav dnevni tisk in publicistika ne zaostajata.

Ko je poudaril verski, duhovni pomen svojih potovanj v tujino, je papež na praznik Sv. Petra leta 1980 izjavil: »Gre za potovanja vere in molitve, pri katerih je vedno bistveno razmišljanje in razglašanje Božje besede, evharistično praznovanje, molitev k Mariji... V tem je bistvo Petrove in še bolj Pavlove apostolske metode.«

Kot študent teologije ter pozneje škof in kardinal je papež Janez Pavel II. veliko potoval po svetu. Čeprav zunaj Cerkve in Poljske ni bil pretirano znan, je v cerkvenih krogih užival velik ugled, in ko je po kratkem, komaj 33 dni trajajočem pontifikatu Janeza Pavla I. kardinalska konklava, ki nikakor ni mogla doseči soglasja ob nobenem imenu italijanskega kardinala, avgusta 1978 po osmem krogu glasovanj dosegla visoko soglasje, ki je odločilo o izbiri sedanjega papeža, je bil ta za takšen položaj razmeroma mlad; imel je 58 let. Z njegovo izvolitvijo je bila prekinjena tradicija, ki je veljala od papeža Hadrijana VI. naprej - dolgih 456 let - ko so za papeže volili samo Italijane.

Wojtylo so izvolili 16. oktobra 1978, ko so se od 109 kardinalov, kolikor jih je sodelovalo na konklavah, kar 103 izrekli zanj. Inavguracijo njegovega papeštva so objavili 21. oktobra 1978 na Trgu svetega Petra v Rimu. Wojtyla si je izbral ime Janez Pavel II., s katerim je povezal delo treh svojih predhodnikov - dveh velikih reformatorjev Janeza XXIII. in Pavla VI. ter »nasmejanega« papeža Janeza Pavla I., čigar pontifikat je bil tako kratek. Med najzanimivejše značilnosti pontifikata papeža Janeza Pavla II. gotovo spadajo potovanja. Kot kažejo statistični podatki, papež vsako leto preživi približno en mesec zunaj Italije. V šestnajstih letih svojega papeževanja je v 63 potovanjih obiskal skoraj 120 držav oziroma nesuverenih ali omejeno suverenih držav.

Upoštevati velja, da ne gre za turistične izlete, pač pa za delovna potovanja in dneve z izjemno zgoščenim delovnim ritmom, ko ima papež najmanj pet govorov na dan. Če bi sešteli vse njegove nastope, bi prišli do osupljivega podatka, da je Janez Pavel II. na potovanjih zunaj Italije preživel šestnajst mesecev in da bi, če bi vse nastope združil v en govor, ta trajal nepretrgoma štirideset dni in noči.

Vsako papeževo potovanje spremlja izjemna pozornost medijev, lahko bi rekli pozornost svetovnih razsežnosti. Še posebno dejavni pri tem so elektronski mediji, a tudi tisk ne zaostaja za njimi. Vsak papežev obisk v neki državi je za slednjo enkratna priložnost za učinkovito promocijo v najvplivnejših svetovnih medijih.

To je bil tudi eden glavnih vzrokov, da je januarja 1995 župan filipinske prestolnice Alfredo Lim pred papeževim prihodom začel veliko »odstranjevalno« akcijo - namreč prostitutk z ulic. V Manili je mnogo ne samo prostitutk, ampak tudi otrok, ki se nastavljajo pedofilom. Filipinci niso bolj pokvarjeni od drugih, pač pa je tej državi (kot Tajski in drugim državam) »erotični« turizem začel prinašati pomemben prihodek v državno blagajno; gre seveda za eno najsurovejših oblik izkoriščanja revščine. Janez Pavel II. je že večkrat spregovoril o tej sramoti, za katero je obtožil predvsem tako imenovani prvi svet, se pravi bogate družbe, ki ustvarjajo povpraševanje, nikakor pa ne »tretji svet« tistih, ki so se prisiljeni preživljati s ponudbo.

(Se nadaljuje)

ŠPANIJA

Zaradi hude suše lahko ostanejo suhi tudi bazeni

Turisti posledic pomanjkanja vode doslej niso občutili

V času, ko turisti pod španskim sinjemodrim nebom še vedno uživajo, kmetom le-to povzroča skrbi, saj prèdvsem na jugu države napoveduje veliko katastrofo.

Turisti se še naprej brezskrbno sončijo ter hladijo v bazenih. Večina dopustnikov namreč sploh ne opaža omejitev porabe vode, ki so jo v andaluzijskih obalnih krajih oblasti prisiljene vedno znova podaljševati, saj so skoraj vsi hoteli in apartmaji opremljeni s svojimi vodnjaki in rezervoarji, zato jih omejitev ne prizadene. Tudi lastniki številnih zasebnih hiš hranijo na strehah cisterne z vodo za hude čase.

Širijo se govorice, da so čedalje daljši nočni izpadi vode le metanje peska v oči, saj se zmanjšana poraba ponoči čez dan zopet izravna z zagotovljenimi zalogami. Andaluzijski poslanec Alvaro Martinez, eden redkih španskih politikov Zelenih pravi, da se poraba vode sicer ni zmanjšala, vendar pa ima zadrževanje vode vsaj en pozitivni stranski učinek. Ker je napeljava že zastarela in porozna, se namreč med dolinsko pregrado in pipo izgubi 30 odstotkov vode.

Varuhi okolja ob izpadih vode pogrešajo še dodatne aktivnosti. »Ljudje so še vedno prepričani, da je voda darilo narave in zato zastonj,« se razburja poslanec Martinez. Dejstvo, da so njegovi rojaki še posebej snažni in da z zasebno porabo vode v višini 250 litrov na dan krepko presegajo evropsko povprečje, po njegovem mnenju sploh ni merodajno. »Zaskrbljujoče je, da je način razmišljanja še vedno isti.«

Če bi hoteli ustaviti brezvestno zapravljanje, bi morali varčevati tudi pri škropljenju zelenih površin ter igrišč za golf in ne samo v gospodinjstvih in v industriji. Za brezskrbno ravnanje z vodo so krive tudi nizke cene vode. Za kubični meter vode Španci plačujejo le 30 pezet, na podeželju, ki predstavlja 80 odstotkov skupne porabe, pa so cene marsikje še nižje.

Tudi klic andaluzijskih kmetov, ki zahtevajo odškodnino za izostanek pridelka, ki ga povzročila suša, bo verjetno naletel na gluha ušesa. Morali se bodo torej specializirati za kulture, ki za rast ne potrebujejo veliko vode.

Čeprav to pomlad z neba ne bo padla niti kaplja vode, se bodo morali turisti po mnenju strokovnjakov urejenim zelenicam in kopanju v bazenih odpovedati. Še hujše pa bodo dolgoročne posledice vladnega načrta proti dolgoletni suši. Po vsej Andaluziji bliskovito gradijo nove vodnjake, s katerimi bi radi dosegli globinsko vodo.

»Zdaj se bodo uresničile napovedi za prihodnost,« svari Martinez. V provinci Almeria so se z njo že soočili. Ponekod se je gladina podtalnice tako znižala, da je v vodnjake vdrla morska voda, ki seveda ni pitna, prav tako pa ni primerna za namakanje polj.

Gisela Mackensen, dpa

Suša grozi tudi zelenicam na igriščih za golf

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

_____

Glasbena želja: _____

_____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izžrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaž Sršen. Pravilni odgovori pa prinašajo čeden kupček denarja...

ODLOMEK IZ KNJIGE, KI JE IZŠLA PRI ZALOŽBI DZS

Michael Crichton

Razkritje (9)

»Nič jajc nimaš,« je rekla Walsheva.

»Ti pa se preveč rada igraš s tujimi,« je odvrnila Vriesova.

»Tema je zaključena in to je dokončna odločitev. To dobiš pisno, izvod je tudi za Marge in Toma Donadia.«

»Prekleti juristi. V kakšnem svetu živimo. To temo je vendar treba obdelati.«

»Ne zafrkavaj se več s tem, Connie. Rečem ti, da pusti zadevo pri miru.«

In je šla.Walsheva je listala po svojem članku. Vse popoldne je delala, ga obdelovala, loščila. In zdaj je ravno pravšnji. Hoče ga objaviti. S pravnimi pogledi na zadevo se ni hotela ukvarjati. Vse to varovanje človekovih pravic je samo prikladna izmišljija. Ko se človek poglobi v vse skupaj, mu postane jasno, da je juristični pogled na vse skupaj ozkosrčen, šlevast, ravno pravšen, da ohranja moč in oblast taki kakršni pač sta. Strah služi moškim na oblasti. In če je na belem svetu kaj, v kar je Connie trdno prepričana, je to resnica, da se ničesar ne boji.

Po dolgem razmišljanju je dvignila slušalko in odtipkala številko.

»KSEA-TV, dober dan.«

»Gospoda Henleya prosim.«

Jean Henley je bil mlad in bistroumen poročevalec najnovejše neodvisne televizijske postaje Seattla. Walsheva je z njim prebila mnogo večerov v razpravljanju o delovanju množičnih občil, ki jih nadzorujejo moški. Henley se je zavedal, kakšno vlogo ima vroča tema pri ustvarjanju novinarske kariere.

Temo, si je govorila Walsheva, je potrebno obdelati in objaviti. Tako ali drugače, objaviti jo je treba.

Robert Ely se je živčno zagledal v Sandersa. »Kaj hočete?« Ely je bil mlad, največ šestindvajset, bil je ves napet in je nosil svetle brke. Imel je kravato, vendar ni imel na sebi suknjiča. Delal je v eni od predeljenih pisarn DigiComovega računovodskega oddelka v Gower Buildingu.

»Rad bi se pogovoril o Meredith,« je rekel Sanders. Ely je bil eden od treh na spisku, ki so bili v Seattlu.

»O Bog,« je zavzdihnil Ely. Živčno se je ozrl. Adamovo jabolko mu je poskočilo. »Ničesar... ničesar nimam povedati.«

»Samo pogovoril bi se rad,« je rekel Sanders.

»Pa ne tukaj,« je odkimal Ely.

»Pa pojdiva v konferenčno sobo,« je predlagal Sanders. Po hodniku sta šla proti konferenčni sobi, tam pa je bil neki sestanek. Sanders je predlagal, da bi stopila do kotička za kavo na koncu hodnika, toda Ely je rekel, da tam ne bi mogla govoriti zaupno. Iz trenutka v trenutek je bil bolj živčen.

»Prav res, ničesar vam nimam povedati,« je govoril. »Ničesar ni povedati, res.«

Sanders je vedel, da mora takoj najti miren kotiček, sicer se bo Ely do kraja prestrašil in pobegnil. Znašla sta se v moškem stranišču, snažno belem, brezgrajno čistem. Ely se je naslonil na umivalnik. »Pojma nimam, čemu se želite pogovarjati z mano. Ničesar vam nimam povedati.«

»V Cupertinu ste delali z Meridith.«

»Da.«

»Od tam ste šli pred dvema letoma.«

»Da.«

»Zakaj?«

»Kaj pa mislite?« je jezno izbruhnil Ely, da je odmevalo od sten, obloženih s keramičnimi ploščicami. »Za božjo voljo, saj veste, zakaj. Vsi vedo, zakaj. Življenje mi je spremenila v pekel.«

»Kaj se je zgodilo?« je vrtal Sanders.

»Kaj se je zgodilo?« Ely je zmajeval z glavo. »Vsak dan, prav vsak dan: 'Robert, bi se proti večeru oglasil, neke reči bo treba pregledati'. Čez nekaj časa sem se skušal zadevi izogibati in sem si izmišljal izgovore. Takrat je govorila: 'Robert, ne vem, če si delu v podjetju dovolj predan'. In v poročilu o mojem delu so se znašle drobne pripombe. Drobne, negativne opazke. Nič, nad čemer bi se mogel pritožiti. Toda bilo jih je vedno več. 'Robert, mislim, da bi ti morala pomagati. Po službi se oglasi pri meni'. 'Robert, oglasi se pri meni doma, pa se bova pogovorila. Mislim, da je nujno potrebno'. Bilo je... Bilo je grozno. Oseba, s katero sem živel, ni ... Uh, bil sem v groznih škripcih.«

»Ste jo prijavili?«

(Se nadaljuje)

VREME IN ZANIMIVOSTI

VREMENSKA SLIKA

Nad južno in srednjo ter delom zahodne Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Oslabljena hladna fronta, ki se je ponoči približala našim krajem, se umika nad južni Balkan. V nižjih zračnih plasteh doteka postopno bolj suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.36 in zašlo ob 19.35. Dan bo dolg 12 ur in 59 minut. Luna bo vzšla ob 9.34. in zašla ob 0.02.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.56 najnižje -35 cm, ob 13.22 najvišje 11 cm, ob 18.08 najnižje -7 cm, ob 24.17 najvišje 28 cm.
Jutri: ob 7.38 najnižje -29 cm, ob 14.35 najvišje 6 cm, ob 18.20 najnižje 1 cm, ob 24.35 najvišje 20 cm.

SNEŽNE RAZMERE

	cm		cm
Rogla	od 100 do 120	Kanin	130 na 340
Kope	do 70	Soriška planina	120
Krvavec	do 160	Velika planina	40 do 90
Vogel	330	Golte	70
Kranjska Gora	do 40	Cerkno	65
Mariborsko Pohorje	do 60		

Na smučišču Zelenica bodo naprave obratovale le ob koncu tedna. Na drugih smučiščih pa naprave obratujejo. Tekaške proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Kopah, Krvavcu, Logarski dolini, Soriški Planini, in Veliki Planini. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo in Veliko Planino. Na Krvavcu je urejeno sankališče.

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena bo ugoden in vzpodbuden. Ponoči se bo vremenska obremenitev postopoma povečala in spanje vremensko občutljivih ljudi bo moteno.

ONESNAŽENOST

Konc. SO_2 v mg/m^3 4. 04. med 5 in 6 uro

LJ Bežigrad	21
Maribor	34
Trbovlje	67
Velenje	10
Celje	36
Hrastnik	26

DANES

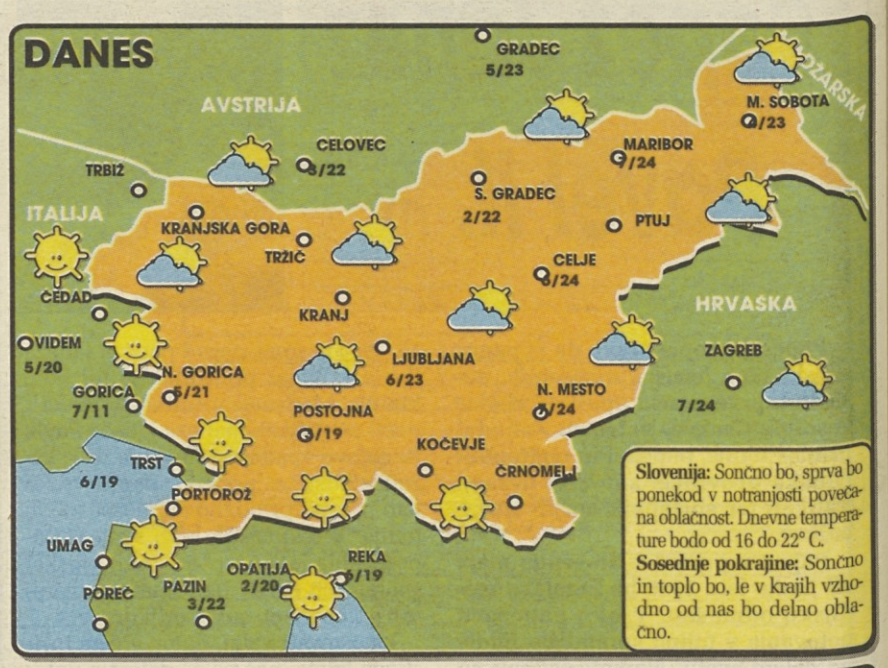

Slovenija: Sončno bo, sprva bo ponekod v notranjosti povečana oblačnost. Dnevne temperature bodo od 16 do 22° C.
Sosednje pokrajine: Sončno in toplo bo, le v krajih vzhodno od nas bo delno oblačno.

JUTRI

V Sloveniji: Zaradi prehoda oslabljene hladne fronte bo spremenljivo oblačno, v zahodnih krajih bodo občasne padavine. Nekoliko hladneje bo.
Obeti: V petek bo sončno vreme.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI... PA ŠE RES JE

Kitajske oblasti so objavile rezultate šele začetega boja proti korupciji

PEKING - Na Kitajskem se vse bolj širi korupcija. Najpogosteje gre za primere podkupovanja, izsiljevanja, nemoralnosti in neizpolnjevanja dolžnosti. Komunistični režim v Pekingu je objavil poročilo o vrsti primerov, s katerimi sta se v letu 1994 ukvarjali kontrolna komisija KKP in nadzorno ministrstvo - telesi, ki vodita kitajsko protipodkupninsko preiskavo. Ta je že pokazala hude nepravilnosti, ki bi utegnile komunistično stranko privesti na rob prepada.

Sočasno so dnevniki objavili vest o nekem funkcionarju, ki je plačal za to, da bi bil izvoljen za poglavarja neke vasice, in vest o nekem državnem uslužbencu, ki so ga pretepli, nato pa so začeli s preiskavo na njegov račun in ga končno še degradirali. Dnevnik Pravne novice je vest negativno komentiral, češ da je to znamenje »duhovne krize kitajske družbe.« V članku je tudi poudarjeno, da je nujno potrebno določiti primerno moralno družbeno raven, saj bi se lahko taki dogodki v prihodnje še ponavljali.

Sicer je primerov korupcije veliko: lani sta jih pristojni telesi preučili kar 142.016, od teh 60.536 primerov korupcije, 3.846 primerov kršenja političnega reda, 9.575 primerov neizpolnjevanja dolžnosti in izsiljevanja, 12.133 primerov nemoralnosti in 8.695 primerov hazardnega igranja. Od 131.703 obsojenih jih je bilo kar 3.528 visokih partijskih funkcionarje, 23.266 oseb pa je bilo izključenih iz partije. V boju proti korupciji kitajski režim resda močno spodbuja ovadbo, zato so ovadbe tudi vse bolj številne, vendar je hkrati res, da se je v sorazmerju z gospodarskim razvojem zelo razpasla tudi korupcija.

New York se hoče prebiti med prestolnice ženske mode

NEW YORK - Po pariških in milanskih prikazih ženske mode je sedaj na vrsti New York. Na sliki večerni model v rdeče-črnem iz kolekcije Yeohlee (telefoto AP)

Tudi v London je že prišla pomlad

Turisti se že sončijo pod stebrom Jorškega vojvode (AP)

V Izraelu so preklicali dražbo o holokavstu

TEL AVIV - Menaše Meridach, direktor izraelskega dražbenega podjetja Zodiak, je včeraj napovedal, da je preklical prodajo predmetov, ki so bili last žrtev holokavsta. To je sklenil po negativnih reakcijah številnih izraelskih osebnosti, med katerimi so bili najbolj odločni predsednik parlamenta Ševah Weiss, njegov predhodnik Dov Šilanski in glavni rabin (aškenazi) Meir Israel Lau. Med predmeti je bil tudi kos mila iz koncentracijskega taborišča Buchewald, tako da je rabin Lau zahteval, da naj ga zakopljejo na pokopališču, če so resnične trditve, da so milo izdelovali iz trupel taboriščnikov.

Jacksonove pesmi odganjajo merjasce

NEW DELHI - Indijski kmet Anath Patwardhan je zadnja leta poskusil vse mogoče, a merjascev mu ni uspelo izgnati s koruznih polj. Po naključju je nekega dne odšel na polje s prižganim magnetofonom, na katerem je poslušal pesmi ameriškega rock zvezdnika Michaela Jacksona. Skoraj ni verjel svojim očem, ko je opazil, da so se merjasci v trenutku razbežali proti goščavi. Od tedaj donijo na njegovih poljih Jacksonove pesmi, tako da merjasci ne pomolijo več niti rilca iz hoste.

Marsejski nadškof zagovarja kondom

PARIZ - Marsejski nadškof, kardinal Robert Coffy, je v intervjuju za dnevnik Le Provencal izjavil, »da je v določenih primerih kondom obvezen«. Po njegovem je spolnost velika vrednota, vendar ne sama po sebi, temveč kot del ljubezenskega razmerja. Prav zato ne smemo od ljudi zahtevati, da z aidsom ubijejo svojega ljubljenega ali ljubljeno.